OFICIALIS ORGANAS, KATALIKIŠKAI DVASINIŲ REIKALŲ SAVAITRAŠTIS
Kainuoja metams $5.00, pusmečiui $1.00
75 South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application.
75 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

KETVIRTADIENIS, SAUSIO-JAN. 24, 1946 VOL.-METAI XXX

...NOS ...
R DAN ...

S. generalin... ...abo... ...nkas generolas D. D. ...ower uždraudė karei... ...monstracijas daromas ...slu, kad autoritetai ...u demobilizuotų ir ...ų namo. Vienok jis ...visų stovyklų ir dali... ...spektoriams prižiūrėti, ...atieidžiamų kareivių ...savimas būtų vykdo... ...ip galint greičiau. At... ...mų vietas stengiamasi ...yti savanoriais vetera... ...r naujokais. Jungti... Amerikos Valstybėms ...aug karinių jėgų lai... ...žsieniuose, ypatingai ...toje Japonijoje ir ...ijoje.

...unistinė spauda rodo ...didelį pasitenkinimą, ...nerikiečiai kariai už... ...se nerimauja ir nori ...eičiausia parvykti na... ...šius dalykas, kad a... ...ečių ginkluotoms jė... ...pasišalinus, bolševikų ...s apimtų dar daugiau ...ir pavergtų daugiau ...t. Raudonąjį fašizmą ...rudąjį ir pilkąjį pa... ...ugalėti tik jėga. Bet ...suspės praryti daug ...aukų ir sunaikinti ...dvasinių gėrybių.

...SA didžiausioji 4-ji ...is metiniam savo kuo... ...ovų susirinkime pada... ...iną patriotinį nutari... ...isoms kuopoms steng... ...inėti Lietuvos nepri... ...nybės šventę, priimt... ...cijas reikalaujančia... ...i smurtu išplėštą Lie... ...laisvę-nepriklausomy... ...inkti aukų nepriklau... ...s atkovojimo akcija ...i.

...nu pažymėti, kad di... ...ir mažose mūsų kolo... ...eina gyvas pasiruoši... ...utos šventės paminėji... ...ki raudonasis slibinas ...s mūsų senąją tėvynę ...s mūsų brolius ir sese... ...ms, Amerikos lietu... ...kris atsakomybė tą ...minėti kuo rimčiau... ...aug sunkių momentų ...no mūsų tauta. Kada ...nė Rusija stengėsi su... ...ti lietuvių tautą—nei ..., nei rašto neleido e... ...aspaudės sparnais, A... ...s lietuviai kovojo ...ą biaurų smurtą, kėlė ...o balsą ir rėmė slap... ...dama akciją pačioje ...oje. Dabartinis perio... ...a pats aršiausias, da... ...s okupantas yra pats ...usias ir amerikiečiai ...i nenurims iki jis ne... ...savo kruvinų rankų ...etuvos.

...uvių širdys tikrai yra ...ir vienu. Lietuvis ...

VYKSTA DIDŽIAUSIAS PLIENO DARBININKŲ STREIKAS

UŽSIDARĖ 1300 PLIENO DIRBTUVIŲ.—750,000 DARBININKŲ APLEIDO DARBUS

Pittsburgh.—Sausio 21-mą prasidėjo didžiausias Jungtinių Amerikos Valstybių istorijoje plieno darbininkų streikas. 750,000 darbininkų apleido darbus. Visoje šalyje užsidarė 1300 plieno dirbtuvių.

Jeigu plieno darbininkų streikas užsitęs ilgesnį laiką, turės užsidaryti daugelis kitokių dirbtuvių, kai tik jų plieno ištekliai išsibaigs. Dėlto vyriausybė deda didžiausias pastangas sutaikyt darbdavius su darbininkais.

Plieno darbininkų streikas labai padidino streikuojančių darbininkų skaičių. Iki šiol jau streikavo 263,000 mėsos industrijos darbininkų, 220,000 elektros, 205,000 automobilių, 50,000 transportacijos ir dar kelių industrijų. Viso streikuojančių žmonių skaičius siekia 1,600,000.

Plieno darbininkų streikui vadovauja CIO.

NUSIŽUDĖ 10 RUSŲ TREMTINIŲ

Frankfurt, Vokietija.—Sausio 19-tą, protestuodami prieš priverstiną grąžinimą Sovietų Rusijon, nusižudė 10 rusų, kiti 21 sužalojo save. Tragedija įvyko garsioje Dachau stovykloje. Sužeisti padėti ligoninėsna. Virš dviejų šimtų rusų alijantų autoritetai išvežė ir perdavė sovietams.

PAŠTO SUSISIEKIMAS SU IŠVIETINTAIS LIETUVIAIS

(Social Service Biuro Pranešimas)

New York (LAIC). — Social Service Bureau jau buvo pranešta apie numatomą su išvietintais asmenimis privataus pašto susisiekimo įvedimą.

Šiandien turime įrodymų, kad tas pašto susisiekimas jau pradeda praktiškai veikti. Pirmi laiškai su štampu "Displaced Persons Mail—Paid" buvo pradėta gauti iš britų okupacinės zonos. Šiandien jau gautas vienas-kitas laiškas ir iš amerikiečių zonos.

Pagal pereitų metų pašto patvarkymą, į amerikiečių zoną gali būt siunčiami *atvirlaiškiai* (3 centų pašto ženklas), *uždari laiškai* (pirmoji uncija 5 centai, sekančios po 3 centus) ir iki 5 svarų *"Parcel Post"* (ne dažniau 1 karto savaitje tam pačiam adresatui). *Į britų okupacinę zoną Parcels iš čia nepriimami.*

Anksčiau buvo pranešta, kad išvietintiems asmenims skiriama korespondencija US pašto įstaigos priimama tik tuo atveju, jei siuntėjas ant rankų turi iš išvietinto asmens gautą atvirlaiškį ar laišką (UNRRAForm No. 1 ar International Red Cross message).

Pirmąjį atvirlaiškį pasiuntus, US zonoje laikomiems išvietintiems asmenims leidžiama rašyti po du puslapius kas savaite. Abiem kryptim laiškai cenzūruojami kariškos cenzūros.

Išvietintiems asmenims adrese paprastai turi būt pažymėta:

Išvietinto asmens vardas ir pavardė
Stovyklos pavadinimas
Paštinio rajono No. (Postal Addressing District)
Pašto įstaigos pavadinimas
U. S. Zona, Vokietija ar Austrija
Via Foreign Station, New York, N. Y.

Britų zonoje laikomiems asmenims adresas atrodo kiek kitaip:
Išvietinto asmens vardas ir pavardė
Stovyklos No.
Assembly Center No.
Control Unit No.
B. A. O. R.
Via Great Britain

Parcel Post (Iki 5 Svarų)

Ta pačia tvarka priimami ir *gift parcels*, kurie negali būt ilgesni 3½ pėdų (6 pėdų skaitant ilgį ir skersinį apjuosimą kartu). *Draudimas ir įvertinimas nepriimami.*

Siųsti galima *apranga, negendantis maistas ir kiti panašūs reikmenys.* Siuntinys gali būt aklinai uždarytas.

Kiekvienas priimtas siuntinys pašto valdininko atžymimas "Parcel Mailed on . . ."

Prie kiekvieno siuntinio turi būt parištas "Customs Declaration" (Form 2966) ir "Dispatch Note" (Form 2972).

gytų, jei tik Lietuva vėl atgautų savo laisvę ir nepriklausomybę. Mūsų prievolė darbuotis, kad ta valanda kuo greičiau išmuštų.

Nacianalės Jaunamečių Paralyžiaus Kovos Fundacijos aukų rinkimo vajus — March of Dimes—eina. Jį rikia remti. Surinkti pini... ...eina tobulinimui kovos ...nių ir gelbėjimui pa... ...s aukų. Ši pasibaisė-

LĖKTUVO NELAIMĖJE ŽUVO 17 ASMENŲ

Cheshire, Conn.—Sausio 18-tą netoli State Reformatory, farmoje, nukrito ir sudegė Miami-Boston Eastern Airlines lėktuvas (atpirktas iš armijos C-47 ir paverstas komerciniu transportiniu lėktuvu).

Žuvo 17 asmenų, tarp kurių randasi Mrs. Charlotte Sturman ir jos kūdikis iš Newton Center, Mass. Motina su kūdikiu skrido į Bostoną susitikti su savo vyru ir kūdikio tėvu tarnaujančiu ...

METINIS PREZIDENTO TRUMAN PRANEŠIMAS KONGRESUI

Wasningtonas. — Sausio 21-mą prezidentas Truman padarė Kongresui svarbų metinį pranešimą, kuriame palietė opiausias vidaus ir užsienio problemas. Prezidentas Ragino Kongresą rišti tas problemas visu rimtumu.

Svarbiausi pranešimo punktai yra šie:

Algų didinimas, kainų mažinimas, streikų sulaikymas, kova su infliacija (dolerio nupiginimu), vieningumo stiprinimas; teisingos taikos įvedimas.

Biudžeto reikalais, prezidentas numato nacionalės skolos sumažinimą $7,000,000,000 18 mėnesių laikotarpy.

Išlaidos sekančiais fiskaliais metais numatomos $35,800,000,000 sumoje, pajamos—$31,500,000,000.

Deficitas ir skolų mažinimas bus padengiami iš iždo.

Taksų mažinimas tuo tarpu nenumatomas.

IŠ VILNIAUS DIOCEZIJOS LIKSIĄS TIK ATMINIMAS

New York (LAIC).—Bolševikai visu uolumu tęsia carų politiką—visomis išgalėmis stengiasi įtiprinti provoslaviją, kuri, savu ruožtu, naudojama Rusijos politiniams siekimams.

Rytų apeigų katalikai, kurių nemažas skaičius gyvena prie Rusijos prijungtose rytinės Lenkijos dalyse, yra verčiami nutraukti ryšius su popiežiumi. Unitų dvasininkų areštai ir trėmimai nesiliauja. Iš Maskvos siunčiami režimui atsidavę provoslavų dvasininkai ir apgyvendinami ištremtųjų vietose. Optacijos procedūrai užsibaigus, prijungtose srityse nebeliks nei katalikų parapijų, nei vienuolynų, taip, kad kaip pranešime sakoma, iš Vilniaus, Lwovo, Pinsko ir Lucko diocezijų teliks vien atminimas. Rusijos užimtose srityse yra sudarytas net "Komitetas grįžimui į Ortodoksiją", kuris, suprantama, yra sovietinio režimo agentūra. Iš bolševikų okupuotų sričių Rytų Europoje ateina šiurpios žinios. Pavyzdžiui žinomos pavardės net 42 kunigų, kurie buvo bolševikų nužudyti anapus Kurzono linijos.

NUSKAMBĖJO MILIJONAIS BALSŲ

New York (LAIC).—Lietuvos vyskupų laišką apie Lietuvai padarytas skriaudas ir jos nepriklausomybės atstatymą, senatoriaus O'Konskio įnešimu, persispausdino "Congressional Record", kurio, paprastai, yra spausdinama arti 100,000.

Šios laidos išspausdinta 50,000 egzempliorių daugiau. Laišką ištisai išsispausdino ir "The Tablet", kurio tiražas yra 110,000. NCWC News Service svarbesnes laiško ištraukas pranešė šešiasdešimt keturiems laikraščiams Amerikoje. "Chicago Tribune", su savo milijoniniu tiražu, taipgi tą laišką plačiai paminėjo. Tuo būdu, pakeltasai balsas už Lietuvos laisvę šį kartą rado atgarsio maždaug trijuose milijonuose laikraščių egzemplioriuose.

14 ANGLIAKASIŲ ŽUVO, 22 SUŽEISTI

Welch, W. Va.—Sausio 15-tą New River Pocahontas Consolidated Coal Co. Havaco Nr. 9 kasykloje įvyko didelis gasų sprogimas, 14 asmenų žuvo, 22 sužeisti, kiti 200 laimingai pa-

"KĄ VALSTIEČIAMS DAVĖ SOVIETŲ VALDŽIA"

New York (LAIC).—Ryšium su rinkimais, Baltijos kraštų miestus ir kaimus užplūdo raudonieji agitatoriai. Kaip praneša "Pravda" už vis labiausia jie pamėgo aiškinti "Ką valstiečiams davė Sovietų valdžia?" Klausti "Ką iš valstiečių atėmė sovietų valdžia", žinoma, būtų neįmanoma. Jie turi lygiai raudonomis gurguolėmis vežti rekvizuojamus gyvulius, maitinti mases svetimųjų raudonarmiečių,ir vergauti sovietiškuose kolchozuose—dvaruose. Žiaurios sovietų tikrovės neatitaisys jokia propaganda.

KOLCHOZAI BLOGAI VEIKIA

New York (LAIC).—Sovietų spaudoje kartkartėmis pasitaiko žinutės, liudijančios kaip paprastai veikia bolševikų dvarų sistema — kolchozai. Taip "Pravda" Nr 258 praneša, Kuibiševo apygardoje, Molotovo rajone, net spalių mėn. pabaigoje daugelyje vietų javai nebuvo nuvalyti. Podbelskos rajone duoninių grūdų paruošimas išpildytas tik 48 nuošimčiais. Iš 39 žemės ūkio artelių tik viena pilnai atliko savo uždavinį. Darbo disciplina visai pairusi—į darbą kolchozninkai išeina vėlai, savo pareigų neatlieka. Buvo bandyta kolchozninkus surišt tam tikrom rezoliucijom, bet ir tas negelbėjo. Tai to, tai kito vis trūksta ir darbas neina. Laikraštis, pavyzdžiui, praneša, kad kolchozninkai turėjo gauti tūkstantį maišų, bet jų negavo, ir tt.

Ką pasėjai—tą ir piausi! Geresnius ūkininkus išdeportavo į koncentracijos stovyklas, o kitus pavertė sovietinių dvarų bernais. Kas gi rūpinsis, jei dirba ne sau?

"ŠVIEČIA" KAUNO DARBININKUS

New York (LAIC).—Moksline skraiste prisidengę, bolševikai Lietuvoje plačiai varo savo propogandą. Pavyzdžiui, Kauno miesto komunistų partijos komitetas darbininkams organizavo specialų paskaitų ciklą.

Kauno Universiteto (buvusio Vytauto Didžiojo vardu) marksizmo-leninizmo katedros vedėjas Nazarkin kalbėjo tema: "Pagrindiniai bruožai rusų klasinės filosofijos."

Joliet, Ill.—Sausio 17-tą kryš-

LRKSA 55-sis SEIMAS

ĮVYKS BIRŽELIO 24-27 DD., 1946 M. CLEVELAND, OHIO

VISOS KUOPOS PRAŠOMOS VISU RIMTUMU RUOŠTIS ŠIAM SVARBIAM SEIMUI

55-tas seimas turės apsvarstyti ir išspręsti labai svarbias organizacijos problemas. Dėlto į seimą visos kuopos raginamos ruoštis visu rimtumu. Seimas, kaip žinote, turi teisę taisyti konstituciją, leisti naujus įstatymus, taisykles nariams ir jų pašalpgaviams.

Kuopos, ruoškite seimui įnešimus ir siųskite Įstatų Komisijai prisilaikant konstitucijos 5-jo straipsnio paragrafų:

1. Bile geram stovy kuopa ar narys turi teisę paduoti sumanymą taisyti Konstituciją.

2. Toks sumanymas turi būti pasiųstas raštu Konstitucijos ir Įstatų Komisijai nevėliau 90 dienų prieš seimą. Komisija tokius pataisymus, jeigu jie nepriešingi valstybių įstatymams, studijuos ir paskelbs Susivienymo organe nevėliau trisdešimt (30) dienų prieš seimą.

3 Visos pataisos liečiančios Susivienymo Konstituciją, Įstatus ir taisykles, turi būt pasiųstos tiesiog Statutų Komisijai. Tiktai šiai komisijai rekomenduojant tokios pataisos bus patiektos Susivienymo sekančiam seimui apsvarstyti.

Kitus 55-tąjį seimą liečiančius reikalus paskelbsiu vėliau.

LEONARDAS ŠIMUTIS.
LRKSA Prezidentas

LIETUVIŲ SPAUDA BRAZILIJOJEE

Sao Paolo (LAIC). — Seniau Brazilijoje ėjo trys lietuviški laikraščiai: "Lietuvis", "Lietuvių Aidas Brazilijoj" ir "Šviesa". Visi jie buvo uždaryti, kai Vargo diktatūrinis režimas buvo išleidęs įstatymus, varžančius spaudą svetimomis kalbomis. Dabar gyvenimui grįžus į normales vėžes ir kraštui tvarkantis demokratiniais pagrindais, ir vėl dėja galimybės atgaivinti lietuvišką spaudą. Deja, susiduriama su finansiniais sunkumais. Anksčiau veikusios lietuvių spaustuvės, daugumoj, likviduotos, suorganizavimas naujų—reikalautų sunkiai pakeliamų lėšų, kas be paramos iš šalies, sunkiai įmanoma. Taip pat, keliamas klausimas ir knygų leidimo. Dabar jaučiamas jų didelis trūkumas. Iš USA gaunamieji spausdiniai eina iš rankų į rankas.

LIETUVA SOVIETINĖS PROPAGANDOS ŽENKLE

New York (LAIC).—Kaip žinome, vasario mėnesį turi įvykti Sovietų Rusijoje ir jos okupuotose žemėse rinkimai į Aukščiausią Tarybą ir į Tautybių Tarybą. Rinkiminė propaganda jau varoma visu intensyvumu. Ypatingai ji intensyvi Sovietų okupuotuose kraštuose, kur žmonės dar nėra apkvaišinti. Čia rengiami skaitlingi mitingai, net rinkiminės literatūros parodos. Darbininkams kalami rinkimų nuostatai, o vyresni moksleiviai naudojami propagandai. Nebūsime nustebę, jei okupantas ir vėl praneš, kad laimėta virš 99% balsų. Kaip žinoma, Sovietų rinkiminėje sistemoje tevęikia tik viena partija. Jokiai opozicijai neleidžiama turėti nei laisvų susirinkimų, nen laikraščių, nei savo kandidatų.

New York (LAIC).—Latvijos sostinėje Rygoje spalių mėn. pabaigoje įvyko Baltijos architektų konferencija. Apie architek-

JUNGIASI PRIEŠ AGRESORIUS

Londonas (LAIC).—Iš Londono mums praneša apie tenai susidariusį Vidurinės Europos Sąjungos klubą, į kurį įeina austrai, čekai, estai, vengrai, latviai, lietuviai, slovakai, ukrainiečiai, gudai ir lenkai. Klubo pirmininku yra estas, kapitonas Evald J. Jacobsen. Klubas savo tikslus taip nusako: "Mes norime apginti mūsų laisvę, mūsų tautinę kultūrą, paremtą krikščionija ir galinga vakarų civilizacija. Mūsų tautos turės pilną nepriklausomybę savo tautinėse ribose. Savitarpiu susitarimu jos perleis savo suverenių teisių dalį Sąjungai, kad tuo patikrintų visų narių pastovią nepriklausomybę. Jei norime išlikti gyvi turime vienytis."

Sąjungos deklaracijoje minimas "suverenių teisių" perleidimas, savaimi suprantama, turi būt suprastas, kaipo integralė UNO komplekso dalis, į kurį, anksčiau ar vėliau, turės įsijungti ir į Londono Sąjungą įeinančios valstybės-tautos.

LAMBINOWICE NACIAI NUŽUDĖ 80,000 ASMENŲ

Varšuva.—Sausio 10-tą oficialė komisija paskelbė, kad jos surinktais daviniais Lambinowice koncentracijos stovykloje naciai numarinę badu ir kitais būdais nužudę virš 80,000 asmenų, tarp kurių yra amerikiečių, graikų, anglų, rusų, lenkų, prancūzų ir newzelandiečių karo nelaisvių. Masiniai suverstų lavonų kapinės užima milžinišką plotą žemės.

GENEROLAS DE GAULLE REZIGNAVO

Paryžius.—**Sausio 20-tą generolas Charles De Gaulle rezignavo iš Prancūzijos laikinojo prezidento vietos. Jis ketina visiškai pasitraukti iš politikos.**

Gen. De Gaulle nesutarė su kairiųjų partijų ministerista dėl nacionalės armijos dydžio.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
GARSAS
Išeina Ketvirtadieniais Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Jungt. Am. Vlst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00, Foreign countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

DIDŽIOJOJE-KRYŽKELĖJE

Kai kabama apie antrąjį pasaulinį karą, apie jo žiaurias pasekmes, paprastai turima galvoje tuos sunaikinimus, kuriuos šis karas yra sukėlęs medžiaginėje žmonių kultūroje. Tie sunaikinimai ir kiekio, ir kokybės atžvilgiu tikrai yra milžiniški ir turi sukelti susirūpinimą. Tačiau bene dar smarkesnį smūgį bus sudavęs šis karas žmonių *moralei*. Beveik iš visų karo paliestų kraštų pareina žinios apie smarkiai augantį skaičių plėšimų, užmušimų ir kitokių nusikaltimų, su kuriais administracija kartais nepajėgia kovoti. Greta to, ir pačios sąvokos teisės ir moralės srityje daug kur kažkaip iškrypo, pasikeitė. Kas anksčiau, prieš karą, buvo laikoma neteisėta ar nemoralu, dabar jau darosi leistina ar net siektina. Pavyzdžių čia neminėsime, jų pakankamai kiekvienas skaitytojas ras net artimiausioje aplinkoje. Tie pavyzdžiai daugiausia liečia viešosios galios santykius su individu. Šioji galia vis labiau pradeda žiūrėti į individą, kaip į nelyginant kokį daiktą ar prekę, su kuriuo ji elgiasi pagal savo politinio tikslingumo reikalavimus. Aišku, kad tokie reiškiniai yra griežtai priešingi pagrindinėms demokratijos sąvokoms. Ir jeigu jie šiandien atsiranda net demokratiniuose kraštuose, tai tokį dalyką galima išaiškinti tik tuo, kad ir demokratiniuose kraštuose jau yra įvykęs moralės srityje lūžis, sukeltas pasaulinio karo sūkuriuose. Ir jeigu įsižiūrėsime į to karo politines apystovas, tai nesunku bus susekti ir to lūžio priežastis.

Išbujojęs prieš antrąjį pasaulinį karą fašizmas, nacizmas ir valstybinis komunizmas turi bendrą pagrindą, būtent, jie neigia praktikoje žmogaus teises, o valstybę tikslu laiko viešpataujančios grupės gerovę. Kadangi ta grupė sudaro paprastai nežymią tautos dalį, tai ir savo tikslų siekimas yra įmanomas tik jėgos ir teroro pagelba. Mūsų laikų technika įgalina ir nedidelę žmonių grupę, prasiveržusią prie moderniu ginklų, laikyti savo rankose dideles žmonių mases. O pakeitus vienoje šalyje teisės režimą prievartos ir teroro valdymu, ir kaimynams susidaro naujos sąlygos. Kontaktas tarp dviejų santvarkų, paremtų griežtai priešingais dėsniais, negali būti pagrįstas savitarpumo principu. Tas kontaktas, jeigu jis palaikomas kiek plačiau, eina vienašališkai despotijos naudai. Teroro [illegible] savotiška diplomatija. Jis čia įtakos kaimynams [illegible] santvarka [illegible] apsisaugoti nuo tos įtakos, kaimynai yra priversti "griežtinti" savo vidaus tvarką. [illegible] su bolševizmu komunizmu ar fašizmu, kitaip tariant, savo santvarką pamažėjusiomis demokratinėmis [illegible] [illegible] "pusiau diktatoriniais" valstybėmis, kurie buvo kaimynus galima kaltinti už tai kad jie kai kur turėjo prasilenkti su demokratijos reikalavimais ir varyti "tvirtos rankos" politiką. Kai vakarų demokratijoms teko "susidėti su velniu, kad nugalėtų šėtoną", ir jų gyvenime pasirodė reiškinių, kurių anksčiau nebūdavo. Nors USA ir Anglijos didelis nuotolis nuo sovietų žemės neleido pasireikšti įtakai netarpiškai tose šalyse, tačiau okupuotoje Vokietijoje, kur patsai reikalas suvedė vakarų demokratijas į artimesnį kontaktą su sovietais, negalima nepastebėti sunkumų, kurie susidaro dėl dviejų priešingų pradų betarpiško susidūrimo. Vakarų demokratijos jau pastebėjo, kad jos traukiamos eiti keliais, prasilenkiančiais su jų šimtmetinėmis tradicijomis. Rytų "demokratija", įvesta kai kuriose valstybėse Europoje, privertė USA ir Didžiąją Britaniją nuo jos atsiriboti, viešai paskelbiant, kad tokios "demokratijos" tos valstybės nepripažins. Ir dėl pačios Vokietijos jau kilo sumanymas peržiūrėti Potsdamo konferencijos nutarimus. Tikra demokratija perblokšto priešo nesiekia išžudyti, bet nori ir tam priešui sudaryti pakenčiamas gyvenimo sąlygas.

Tai vis reiškiniai, kurie rodo, kad prievarta ir teroras, kurie šiandien dar slegia žymią pasaulio dalį, jau pasiekė kraštutinę ribą ir kad yra prasidėjus reakcija, kuri tas ribas ateityje siaurins vis gilesniu tempu. Pasaulis šiandien yra atsidūręs didžiojoje kryžkelėje, ir pasukimas vienu ar kitu keliu turi duoti žmonijai išsigelbėjimą arba naujas kančias ir galutiną krikščioniškos civilizacijos žlugimą. Tikėkimės, kad kilnūs žmonijos idealai, dėl kurių amžiais buvo kovota, neliks tik popieriuje, bet vėl nušvis pasaulyje, grąžindami žmogui žadėtą gyvenimą be baimės. Į tuos idealus krypsta ir mūsų tautos didžiosios viltys.

Sv.

SOVIETŲ AUKSAS KANKINIŲ KRAUJU IŠPLAUTAS

New York (LAIC).—Tulas sovietų jūrininkas, pats pamatęs, kaip užsienyje gyvena žmonės, tarė sau:

"Geriau miršiu, bet atgal negrįšiu." Jo įspūdžius aprašo "Socialističeskij Viestnik". Tas jūrininkas turėjo progos lankytis sovietų aukso kasyklose "Dalstroi", tolimoje Šiaurėje, Azijoje. Ten dirba daugiausia tremtiniai ir kriminalistai nusikaltėliai, bet pastarųjų padėtis esanti žymiai lengvesnė. Kasdien turi išdirbti iki 12 ir daugiau valandų. Gyvena barakuose, kurie yra sausakimšai perpildyti ir apšildymui turi geležinius "pečiukus". Daugelis barakų kiauri, skylės užkimštos šienu ar skurgauna, jei tremtiniai neatlieka jiems skirtos darbo normos. O norma siekia aštuonis kubinius metrus žemės. Katastrofinga aprangos stoka. Daugelis dangstosi pasisiuvę iš maišų savotiškus marškinius be rankovių. Neturėdami batų, kaikurie nešioja vyžas, kiti šiaip kokiais skurliais kojas apsivynioja. Žiemos tenai labai sunkios—iki 60 laipsnių žemiau nulio F. Didelis nuošimtis peršalimų, taip kad nedaugelis išlaiko ilgiau vienos žiemos.

Dirbantieji yra saugomi ginkluotos sargybos, nors pabėgimas visvien prasmės neturėtų. Ypač sunku moterims, o jų stovykloje yra apie ketvirtdalis.

Netoliese tų koncentracijos

Apžvalga

KARAS LAIMĖTAS, BET TAIKOS DAR NĖRA

"Naujienos" rašo, kad pusei metų praėjus po karo užbaigos, Europoje dar nėra išspręstos nei valstybių sienos nei kitos problemos.

"Visi žmonės Europoje, rašo "N.", turi didesnį pasitikėjimą Jungtinėmis Valstybėmis, negu kuria nors kita didžiąja valstybe. Jie žino, kad Amerika negeidžia nei jų žemės, nei jų turto. Jie yra tikri, kad Amerika stengsis jiems kiek galėdama padėti—maistu, drabužiais, paskolomis; kad ji nuoširdžiai simpatizuoja jų laisvės troškimui ir nori, kad kiekviena Europos šalis tvarkytųsi demokratiškai.

"Europa žino, kad Jungtinės Valstybės yra galingos ir kad jos, pavartodamos savo galią, sugebėtų padaryti jai daug gero. Tos savo galios, tačiau, jos dažnai nenori arba nedrįsta vartoti kur reikia.

"Jungtinės Valstybės nuolatos daro bereikalingus kompromisus, nusileidžia principų klausimais, verčia silpnesnes tautas pasiduoti jėgai ir prievartai.

"Kaip ten bebūtų, bet padėtis nėra maloni. Karas laimėtas, o taika nežinia kokia bus. Išeina taip, lyg kad Amerika būtų išgelbėjusi savo kailį ir daugiau nebepaiso, kas pasaulyje atsitiks, kad tik jos niekas neužkabintų bent per ateinančius kelis metus.

"Šituo Amerikos pasyvumu ar 'minkštumu' naudojasi grobuoniai, kurie nori Europą pavergti. Jų agentai dirba išsijuosę, kad Amerika visai pasitrauktų iš Europos. Paskutiniu laiku jie ypatingai agituoja už tai, kad ko greičiausia būtų sugrąžinti namo J. A. V. kareiviai.

"Jeigu Amerika nebeturės 'senajame kontinente' ginkluotų jėgų, kada tenai bus daroma taika, tai jos balsas svers nedaug."

NUOLAIDOMS NESIMATO GALO

"Vienybė" rašo:

"Jau Londone Molotovas buvo užsiminęs apie bendrą Japonijos kontrolę. Dabar, pagaliau, tos kontrolės dalį Japonijoje rusai turi. Rusai, kurie išėjo į karą su japonais tada, kai pastarieji jau buvo nutarę kapituliuoti.

"Tuo tarpu rusai VIENI kontroliuoja Pabaltiją, Lenkiją, pusę Vokietijos, Čekoslovakiją ir visus Balkanus. Ir jeigu anglai su amerikiečiais panorėtų ta kontrole su rusais pasidalinti, tai aišku, kad Molotovas įsižeistų.

"Visą karo laiką buvo pataikaujama ir nuolankaujama sovietams. Jiems buvo viskas duodama, o atgal negaunama net nė ačiū. Karui pasibaigus, buvo manyta, kad pagaliau tos nuolaidos baigsis. Bet kur tau. Magaryčioms jiems siūloma net atominė bomba . . .

"Kasgi, pagaliau, už šių nuolaidų ir nuolatinio pataikavimo slėpiasi?

"Nejaugi demokratijų vadai mano, kad šituo būdu jie galės sukurti patvarią taiką pasaulyje?"

RAUDONOJO FAŠIZMO SIAUBAS EUROPOJE

Savaitraštis "Lietuvių Žinios" šiaip apibudina Vakarų Europos žlugimo pavojus dėl politinio ir ekonominio komunizmo agresijos:

"Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos militaristų užgaidomis, tu, vargše Europa, patupdei į rusų carų sostą komunizmą. Šiandieną daugiau negu tiespanašu, kad to komunizmo nasruose reikės tau pačiai ir sutirpti. Nebūkime perdaug pesimistai, bet taip pat neužsnūskime ir optimizmo vygėje. Štai didžiųjų valstybių kovose palaidota fašizmas nacionalizmas. Labai gerai! Tačiau vietoj to ugdoma, auklėjama, puoselėjama komunizmas. Taip atrodo, kad Europos ateitis vargu bepriklausys vargšei demokratijai. Jei kai kur ir tektų jai susispaudusiai išsilaikyti, tai ji visuomet turės šokti taip, kaip politinis ir ekonominis komunizmas grieš. Milžinų kovoj beveik visos mažosios tautos jau žuvo. Tarptautinėj politikoj šiandieną jos neturi jokio balso ir joms pasirinkimo nėra. Jų tarpe randasi ir lietuvių tauta, lyg vaidilutė, politiniai niekuo ir niekam nekalta. Jei dar prie tarptautinio pilitikos stalo apie kai kurias mažąsias tautas pasikalbama, tai pasikalbama dėlto, kad iš to randama egoistinės naudos, arba kad nebūtų perdaug biauru žmoniškųjų pasaulio demokratų (jei tokių dar yra) akyse. Argi iš tikrųjų tokios demokratijos dvidešimtasis šimtmetis teprigyveno ir argi pats žmoniškumas ir teisė tiek nusigyveno, kad Europos likimas su įvairių tautų mišiniu tepriklausytų tik nuo kelių ar nuo vieno politiko mosto ar žodžio. O vienok taip yra. Jau daug kartų komunizmo žodžiui ir gudriems jo politiniams gestams buvo nusileista ir vis dar nusileidžiama. Ir be komentarų šiandieną jau visiems aišku, kad išbadėjusios Europos valdymosi vairas iš dešinės smarkiai slenka į kairę. Čia be abejo nesnaudžia velniškai apgaulinga ir sukta komunizmo propaganda."

NAUJA VIETA KATORGINIAMS TREMTINIŲ DARBAMS

New York (LAIC).—Sovietų ambasados biuletenis Washingtone praneša apie atrastus akmens anglies klodus Vorkutoje, Pečoros upės baseine, netoli Šiaurės Ledinuotojo vandenyno, toli už Arktikos ribos. Yra tai tundrų rajonas, kurių pelkėse veisiasi bilijonai moskitų. Žiemą gi šaltis čia siekia iki 70 laipsnių žemiau nulio F. Tai vienos iš pačių baisiausių anglies kasyklų pasaulyje, bet jau ir te-

PROF. MIKOLA

Vakariečių Ukrainiečių Religinis Persekiojima

Vertė Adv. KOSTAS R. JURGELA

Mūsų akivaizdoje vystosi viena pačių didžiųjų ukrainiečių tautos tragedijų. Vakariečiai ukrainiečiai kaip tiktai dabar yra išstatyti žiauriam religiniam persekiojimui iš Maskvos pusės. Čia neina reikalas apie *bendrą* tikėjimo persekiojimą, kadangi tokie persekiojimai Sovietijoje jau yra pergyventi. Dabartinis tikybinis persekiojimas Vakarų Ukrainoje yra vienas veiksmų ukrainiečių tautos kovoje už išlaisvilė sukūrė komitetą, kurio tikslas yra suvienyti vakarų ukrainiečių Graikiška i- Katalikišką nimą, tikybiniu požiūriu, iš priklausomybės maskoliams, už dvasinę nepriklausomybę nuo Maskvos. Iš kitos pusės, Maskva jau per kelis šimtmečius stengėsi sujungti, religiniu požiūriu, ukrainiečius į vieną rusišką-pravoslavišką *bažnyčią, kaipo įrankį rusiškai* vienijamai, tautinei ir valstybinei *politikai*.

Religija yra pats svarbiausias veiksnys tautos dvasinei struktūrai. Tą ginčyti tegali paviršutiniškai nusiteikęs žmogus, kuris nesivaizduoja kaip plačias mases paveikia religija, kaip giliai ji siekia į masių dvasinį gyvenimą, į tautą. Vienas ar kitas vienetas gali būti nereligingas, dešimtys žmonių gali būti abejingi religiniams reikalams, betgi pasilieka faktas, kad *religija yra dvasinis penas milijonams*, kad religija *teikia tautai dvasinę formą*.

Per daugelį šimtmečių ukrainiečių tauta kovojo dvasiniai, religiniu požiūriu, už artėjimą į vakarus, religinėje srityje tapti nepriklausomą nuo Maskvos. Lygiagrečiai, iš priešingos pusės, vyko, be pasigailėjimo, Maskvos kova prieš betkokias pastangas ukrainiečių tautai atsistoti savistoviai religinėje srityje, nepriklausomai nuo Maskvos, tapti Vakarų Europos religinės kultūros dalininke.

Kodėl Maskva,—sakysime šių dienų Maskva, kuri neigia betkokią religiją,—tokiu pasiutusiu įtūžimu dabar užpuolė vakariečių ukrainiečių Unitų Bažnyčią?

To priežasčių tenka ieškoti pagrindiniame rusiškos politikos Ukrainoje tiksle — savaimingą ukrainiečių tautą paversti "tarpne" tikrovėje, padaryti ją rusų tautos nacionalinio organizmo dalimi. Religija, — ukrainiškoji katalikybė, vakariečių ukrainiečių dvasinės kultūros pagrindinis pažymis, neleidžia to tikslo atsiekti. Todėl Maskva nori ir pasimojo palaužti vakariečiams ukrainiečiams nugarkaulį, patraukti juos, kaipo dvasinius invalidus, su savim į "vienintėlės-nedalomos rusiškos tautos" stovyklą. Todėl Maskvai yra būtinai reikalinga atimti iš vakariečių ukrainiečių—rytų apeigų katalikų—jų tikėjimą ir pajungti juos po maskvinio patriarcho sparnais. Jei tas nepavyktų, tai ukrainiškoji katalikybė taptų pavojingai galingu ukrainiečių dvasinės nepriklausomybės mūru, gynimosi mūru prieš Maskvos "jedino-nedielimiškus" planus ukrainiečių atžvilgiu.

Faktai ir Jų Aiškinimai

Vatikano radio stotis, privatūs žurnalistų pranešimai ir privatūs laiškai iš sovietų okupacijos pasienio Europoje, pranešė tam tikrus faktus. Raudonieji rusai sučmė Haličo-Lvovo metropolitą Josifą Slipij ir perkėlė jį į kalėjimą Kijeve. Be Metropolito Juozo, sovietiškoji policija suėmė visus Galicijos Provincijos valdytojus—Stanislavovo vyskupas Lenkijos teritorijoje. Visi jie kalinami Kijevo arba Charkovo kalėjimuose. Vyskupai Chomišin ir Liatiševskij tariamai yra mirę kalėjime. Tuo būdu visa Galicijos ukrainiečių *bažnytinė provincija pasiliko be ganytojų vyskupų*.

Į jų vietą sovietinė valdžia atsiuntė tulą "Smirenną (Klusnų) Makarijų" su Lvovo-Tarnopolės vyskupo titulu. Atrodytų kaip ir keista, kad bedieviškoji vyriausybė šiame reikale seka, visose smulkmenose, carų vyriausybės bažnytinę politiką, pradedant caru Petru I, persekiojimais Kotrynos II ir Mikalojaus I laikais, ir baigiant caro Mikalojaus II bažnytiniais patvarkymais laike Galicijos okupacijos pirmame Pasauliniame Kare.

Visais istorijos laikotarpiais Maskva visų pirmiausia puldavo episkopatą, kad vėliau lengviau pasiekus eilinę dvasiškiją ir tikinčiųjų mases. Taip yra ir dabar.

Pranešimai skelbia, kad maskoliai mobilizavo tris atskalūnus —Maskvos patriarchato apaštalus—iš tarpo ukrainiečių katalikų dvasiškijos eilių. Ta trijų-Bažnyčią su Maskvos-Rusų Patriarchatu. Jų veikla neva patraukė su savim 42 kunigus, kurie pametė savo bažnyčią. Vėliausios žinios praneša apie Šv. Juro katedros uždarymą Lvove, ir apie kažkokio Vakarų Ukrainos bažnytinio soboro (susirinkimo) sušaukimą Maskvos patriarcho Aleksiejaus patvarkymu. Ryšiu su tuo soboru eina puolimai prieš charakteringą dvasiškiją, kuri liko ištikima savajam tikėjimui, pasiliko savo vietose ir nepametė savo ganomųjų. Su laiku bus imtasi priemonių prieš pačius tikinčiuosius.

Ukrainiečių katalikų naikinimo politikoje carinė rusų valdžia jau buvo sukūrusi savo nuosavią techniką religiniam persekiojimui vykdyti. Ta technika jau daug sykių buvo išbandyta istorijos eigoje. Dabartinis puolimas prieš episkopatą liudija, kad *turime reikalą su ta pačia technika, persekiojant ukrainiečius už jų tikėjimą*,—kaip ir praeityje.

Ko Mus Moko Istorija

Savaime pasisiūlo klausimas: kodėl Rusija—ar tai baltoji, ar raudonoji—taip stengiasi išnaikinti ukrainiečių katalikybę? Kodėl, pradedant Petro I laikais, moderninės Rusijos imperijos kūrimo laikais, Rusijos interesai nesiduoda sutaikinami su ukrainiškos katalikybės egzistencija? Kodėl maskvinės vyriausybės visuomet atnešdavo *mirties sprendimą* ukrainiškai katalikybei? 18-me šimtmety, kuomet rytų apeigų katalikybė buvo ukrainiečių tautos daugumos nuosavybė, carienės Kotrynos II patvarkymai, naikiną Ukrainos autonomijos likučius, čėjo greta generalinio puolimo prieš tikėjimą, kurį išpažino ukrainiečiai į vakarus nuo Dniepro.

Caro Mikalojaus I laikais atėjo pats baisiausias prieš-ukrainiškos politikos kursas. Toji politika ištrėmė Ševčenką, išskaidė kirilo-metodiečius po rusų imperijos plotus, ir prasidėjo ataka prieš ukrainiečių-katalikų bažnyčios likučius, kurie dar buvo išsilaikę po pirmųjų persekiojimų Kotrynos II laikais. Tuo pačiu laiku, kai Josefovičius panaujino Valujevo [illegible] bėleisti į pasaulį nei vieno [illegible] džio ukrainiečių [illegible] ko paskutinė "[illegible]" [illegible] savąjį tikėjimą, pereitų [illegible] katalikybę; apeigų stovyk[illegible] sulenkėtų, vieton pasilik[illegible] tų apeigų katalikais.

Kur ieškoti priežasties, netgi 1905 metais, kai Rus[illegible] buvo įvesta tikėjimų toleran[illegible] visi tikėjimai susilaukė tol[illegible] cijos—*su viena išimtimi: apeigų katalikybei tolerancij[illegible] buvo taikoma?* Kur ieškoti [illegible] žasties, kad ligi pat carinės [illegible] sijos galo *visi svetimšaliai [illegible] lėdavo gauti įvažiavimo į [illegible] ją vizas—su viena išimtimi [illegible] koma rytų apeigų katalikų [illegible] nigams?*

Rusija bevelijo Cholmščin[illegible] Pidliašės (Palenkės) ukr[illegible] čius padovanoti suvirškin[illegible] Lenkijai, jeigu nebuvo g[illegible] juos paversti ištikimais rusi[illegible] pravoslaviškai bažnyčiai. *T[illegible] čios politikos šiandien la[illegible] Stalinas.* Į Maskvos patri[illegible] tarnybą šiandien atėjo ge[illegible] Vidaus Reikalų Liaudies [illegible] sarijato (NKVD) agentai, [illegible] pagelbėjus toliau ir ko[illegible] tingai vykdyti caro Petr[illegible] kojo imperializmo politik[illegible]

Maskoliams yra daug su[illegible] su Vakarų Ukrainos katal[illegible] kuriems jų tikėjimas jau a[illegible] tapo savo rūšies tautiniu t[illegible] nišku tikėjimu. Nėra r[illegible] kalbėti apie ukrainiečių-kat[illegible] bažnyčios nuopelnus Gali[illegible] —tas viskas pergerai yra [illegible] ma. Vargiai kas begin[illegible] kad tautinis ukrainiečių at[illegible] mas Galicijoje yra tampri[illegible] sirišęs su ukrainiečių-kat[illegible] dvasiškijos veikla. Ukrai[illegible] nepriklausomybės, judėjim[illegible] ukrainiškoji katalikybė [illegible] Ukrainoje dirba talkoje, [illegible] į ranką." *Štai čia ir glūdi [illegible] žastis, kodėl Maskva su[illegible] įtūžimu metėsi sunaikint[illegible] rainiškąją katalikybę [illegible] Ukrainoje.*

Už šio religinio persek[illegible] slėpiasi niekas kitas, kaip [illegible] ukrainiškos nepriklauso[illegible] naikinimas. Čia reikalas [illegible] nutraukimą tų tampriausių [illegible] tų, kurie ukrainiečių tautą [illegible] su Vakarais, su Europa. [illegible] riečių ukrainiečių religini[illegible] sekiojimas — tai Azijos [illegible] prieš Europą Ukrainos že[illegible] Kokio pasipriešinimo Kre[illegible] susilauks vakariečių-ukrai[illegible] dvasiškijos tarpe, ir kokio [illegible] priešinimo jis susilauks va[illegible] čių-ukrainiečių masėse, pa[illegible] netolima ateitis—būsimieji [illegible] nesiai, artimiausieji metai.

(SVOBODA, Jersey Ci[illegible] J., 1945 m. gruodžio 4 d.)

AUKSINIS MAIRO[illegible] "PAVASARIO BALS[illegible] JUBILIEJUS

New York (LAIC).—Vi[illegible] labiausia lietuvių pamėgtu[illegible] yra Maironis. Šiemet su[illegible] giai 50 metų nuo Mairo[illegible] vasario Balsų" I laido[illegible] dintos Tilžėje 1895 metais. [illegible] tai nedidelė, kišeninio for[illegible] žalsvu, su spaustuvės pagr[illegible] mais pamargintu viršeliu [illegible] ta knygelė. Joje tilpo 45 el[illegible] čiai. "Bet jos reikšmė m[illegible] zijei—milžiniška", rašė [illegible] Brandžionis. Tai buvo [illegible] lietuvių tąjį džio žiedas [illegible] tėjimo [illegible] [illegible] 1944 metų [illegible] 11 laišų. [illegible]

...liginė Padėtis Lietuvoje Sovietų ir Vokiečių Okupacijoje

(Pabaiga)

Pažymėtina, kad buvo daryta nemaža pastangų ...erbuoti politinės policijos agentais ir pačius ...igus. Vidaus Reikalų Komisaro 1941 metų sau... 21 dienos instrukcijoje policijos apskričių or...ams 6 punkte yra sakoma, "Pateikite jūsų sam...tavimus, kaip panaudoti priešteravimus dva...tijos tarpe agentūrai verbuoti ir tikybinėms ...anizacijoms pakrikdyti jūsų apskrityje." O pir... minėtoje Gladkovo (Politinės Policijos Vir...inko) 1940 m. spalių 2 dienos instrukcijoje sa...na: "Kartu užverbuokite toje pat aplinkoje (tai ... kunigų bei bažnyčios tarnautojų tarpe) asme... agentūrai ir informacijai ir jiems paveskite ...alikiškąsias organizacijas skaldyt. Verbuojant ...gkite nepasisekimų ir todėl kandidatus rūpes...gai paruoškite ir agentūros keliu išaiškinkite. ...ėkite galvoje, kad dalis kunigų yra materia... neaprūpinta ir svyruoja savo idėjinėje pasau...uroje."

Reikia paaiškinti, kad čia kalbama apie ka...kiškas organizacijas, kurias politinė policija ...tė tebeesant gyvas slaptai, kadangi viešas jų ...imas buvo nuo pat pradžios uždraustas. Sun... pasakyti, ar pavyko rasti kunigų tarpe tokių, ...ie būtų sutikę būti politinės policijos šni... savo kolegų tarpe. Faktas yra tik tas, kad ...ietų režimas, turėdamas galvoje Lietuvos gy...tojų tradicinį religingumą, buvo pakankamai at...gus dvasiškijos persekiojime ir, nors jų akims ...ihamos medžiagos jie ir pakankamai turėjo, ... su plataus masto persekiojimais jie pirmais ... valdymo metais dar nesiskubino. Tik apie ... Lietuvos dvasininkų per tuos metus tapo su...dyti arba suimti ir išvežti nežinoma kryptim... ...aip buvo su politiniais bei kultūriniais katali... veikėjais. Jie, tiesa, lygiai taip, kaip ir visi kiti ...itiniai veikėjai, žurnalistai, kultūrinų ar eko...ninių organizacijų veiklesnis elementas, *neiš...tiant Raudonojo Kryžiaus, esperantininkų ir ...telistų,* kurie nepabėgo į užsienius ar nepasi...ę, tapo areštuoti ir, nekalbant apie dalį "lik...uotų" vietoje, išvežti į tolimą Šiaurę ar Rytus. ...itikos srityje čia likimas beveik vienodas visų, ...edant dešiniaisiais, baigiant socialrevoliucio...iais. Tekdavo girdėti, kad ypač socialdemo...tai suimti buvę traktuojami aštriausia ir juos ...unistai vadina "social-pardavikais," pavojin...iais už fašistus.

Ar hitlerininkų režimas buvo tuo atžvilgiu ge...is?

— Reikia atvirai pasakyti,—tęsė mūsų pasa...ojas,—jog pradžioje, po komunistinio režimo, ...o, koks jis buvo, atrodė, jog bus galima kiek ...kvėpti laisviau. Ir tikrai, jei kitose srityse na... lietuvių tautos likvidavimo programą jau bu...radėję vykdyti ir platesniu mastu, tai religijos ...vės (ar nelaisvės) srityje jie nepasiekė tokio ...to, koks buvo pasiektas sovietų režimo. Koks ...ų nusistatymas religijos atžvilgiu, daug pa...ti nereikia, nes, šiaip ar taip, nacių Vokieti...rieš karą vakariečių akims ne tik teorijoje, bet ...raktikoje buvo daug geriau matoma, nei Sovie... Rusija. Aišku, kad tuos pačius religijai nepa...ius nusistatymus naciai atsinešė ir į Lietuvą. ...au, kadangi jie labai norėjo pasirodyti gerais ...duotojais, tai aišku, jog norėjo pasirodyti, jog ... jau religijos laisvę pilnai pripažino. Tačiau ...pripažinimas pasireiškė tik tuo, kad nebebuvo ...religinės propagandos ir tiesioginio žmonių ...ekiojimo dėl religinių įsitikinimų. Yra ne...otinai žinoma ir atitinkami dokumentai tą ...irtina, kad vokiečiai buvo užsimoję iš Lietu... kaip ir iš kitų Baltijos kraštų, padaryti Ryt...ių tęsinį ir ten gyvenančias tautas per tam ... metų kiekį likviduoti. Jiems todėl ir nebuvo ...bu dabar skubiai kreipti dėmesio specialiai ...ijos užslopinimui: juk jeigu jie buvo tikri, ... apskritai tas tautas likviduos, tai ko besi...inti dar paskirais klausimais.

...s dėlto daugelis suvaržymų, kurie buvo į...sovietų režimo, pasiliko ir prie nacių režimo. ...izacijoms veikti neleido ir jie. Nekreipė dė... tik į grynai maldos tikslu sudarytas broli...veikiančias bažnyčių ribose. Bet tų nesugebėjo ...ntroliuoti ir Sovietinė politinė policija . . . ...ai taip pat neleido ir jokios religinės spau... teisindamiesi ... popierio stoka (nors nacis...kopagandai popierio niekad nestigo). Kėsino...kiečiai ir jaunimo auklėjimą pertvarkyti pa...d, kaip Vokietijoje, tačiau karo sąlygose jie ...sugebėjo padaryti, kadangi savo žmonių tam ...ygimių neturėjo, o iš lietuvių tarpo talki... ...okiam darbui, nors ir labai ieškojo, ta... ... Jų ... projektas steigti jau... ...cijai, ... Hitlerjugend, taip ... ant popierio, ... jau ir išverstas ... . . . Norėdami ... gereani už ... naciai ... per radiją ... Bet pa... ... vakariečių ... ...

antireliginį režimą, tačiau naciams nepavyko vis dėlto ištraukti iš kunigų bei vyskupų lūpų raginimo lietuviams, kad jie imtų ginklą ir stotų kovoti nacių pusėje. Nežiūrint vokiečių visokių machinacijų ir apgaulių, jiems nepavyko sudaryti nei vienos SS kuopos. Ant visos lietuvių išlikusios inteligentijos krito daug skaudžių smūgių dėl tos priežasties, gresė didelis pavojus ir lietuvių dvasiškijai, tačiau kariniai nepasisekimai neleido jiems jų planų beįvykdyti . . .

O kaip dabar? Į tą klausimą mūsų informatorius atsisako atsakyti ką nors konkretaus, kadangi jis galįs kalbėti apie tai, ką pats matęs. Antros sovietų okupacijos Lietuvoje jam neteko matyti, nes jis, kaip vokiečių deportavimų politikos auka, yra toli nuo savo tėvynės. Tačiau mano, kad skirtumo tarp to, kas buvo anksčiau, ir kas dabar yra, greičiausia yra maža. Sako, kad oficialiai ir anuo metu buvo labai gražiai kalbama apie įvairias laisves, bet praktikoje tai atrodė visai kitaip. Todėl, sako, maža yra pamato tikėti, kad dabar kitaip, kadangi absoliutinė politinės policijos diktatūra sovietinėje sistemoje tebėra pasilikusi ir rusiškojo komunizmo pažiūros į demokratiją bei piliečių laisves neatrodo esančios pasikeitusios . . . Sako, kad daugelis katalikų bei liuteronų vadovų ir dvasininkų iš Lietuvos buvo vokiečių deportuoti, ypač pasitraukimo metu, kiti ir patys pasitraukė, turėdami galvoje ateinantį kitą pavojų, kurį jie jau pažino anksčiau, ir dabar jie nemato galimumo į ten grįžti, kadangi jų grįžimas jokiu atveju jiems negarantuoją galimumo laisvai gyventi ir laisvai atlikti savo darbą religinio gyvenimo vadovavime Lietuvoje. Iš to ir galima daryti išvadą, kad religinio gyvenimo padėtis šiuo metu tame bei kaimyniniuose kraštuose yra gal dar sunkesnė, nei buvo anksčiau, kadangi labai žymi dalis vadovaujančio elemento yra iš jo vienu ar kitu būdu eliminuota.

V. RASTENIS

DAINA

Ir auginom, ir kraitelį krovėm,
Ir laimužę jai žemelėn lenkėm,
O varteliuos nusiminus stovi,
Rankeles gūdžiai sunėrus verkia . . .

Tai ir nuleidom, tai ir įkūrėm
Tave, vyriausią mūsų dukrelę,
Tai ir nurinkom šelmį vienturį,
Tai nudaigojom žalią rūtelę . . .

Nežinojom, kad vargelis laukė,
Kad jis laukė anta viešo kelio,
Kad saulutę debesėlis niaukė,
Kad raselė krito ant kaselių . . .

Vai tu neverki, vai neraudoki,
Vai nežiūrėki, miela, namolei—
Kalne kvieteliai byra nunokę—
Negali palikti barelio broliai . . .

O ji verkia, rankeles vis grąžo—
O skruosteliuos ašarėlės žvilga,
Tai ji keikia likimą negražų,
Tai rūgoja usneles ir dilges . . .

Grįžkit, sūneliai, iš lygaus lauko—
Tegu ten byra, kalne, kvieteliai,
Tik tenerauda, tik tenešaukia
Jūsų sesutė, raiba gegelė . . .

O dukrele, o vyrių vyriausia,
Vai tu nustoki kruvinai raudojus—
Per laukelį, per lygių lygiausią
Išvaduoti broleliai atjoja . . .

Vai tai paliksi anytos dvarą—
Vai tai mes duosim valių valelę,
Kad tau būt linksma, kad tau būt gera,
Kad nematytum niekad vargelio . . .

J. Aistis

TRIJŲ SESELIŲ

Trijų seselių jaunam broleliui
Reikėjo joti į didį karą.

Viena seselė brolelį rengė,
Antroji žirgą jam pabalnojo.

O ši trečioji vartus atkėlė.
Vartus atkėlė ir palydėjo.

Oi eisim, eisim, jaunos seselės,
Ant aukšto kalno brolelio laukti.

Mes prastovėjom kalne duobelę,
Ir prarymojom uosio tvorelę.

Mes prarymojom uosio tvorelę,
...

NEIKETA LIETUVIŲ BIČIULĖS MIRTIS

A. a. Ieva Sinickaitė-Katamay'ienė

PHILADELPHIA, Pa.—Sausio 11-tą, 1946, laike dvynių gimdymo, nuo širdies atakos numirė jauna, vos 32 metų amžiaus, Ieva Sinickaitė Katamay'ienė. Greit po jos mirties numirė ir tie jos pagimdyti dvynukai.

Velionė ponia Katamay'ienė buvo ukrainų tautybės, vienok mums, lietuviams, jinai buvo labai artima. Jos vyras Bagdonas Katamay'ius yra vietinio ukrainiečių laikraščio "Amerika" vyresniuoju redaktorium. Jis plunksna karštai gindamas ukrainiečių reikalus, kartu nepamiršta ir lietuvių ir mūs tėvynės Lietuvos. Jis pats dažnai parašo apie jos vargingą būvį po Šiaurės Meškos letena ir kitų raštus, ginančius Lietuvą, noriai talpina savo laikrašty.

Requiescat in pace!.. — *K. Vidikauskas*

AMERIKOS RAUDONASIS KRYŽIUS TĘSIA PAGELBĄ KARIAMS UŽSIENYJE

Amerikos Raudonasis Kryžius parūpina poilsio patogumų tarnybos vyrams, kurie dabar randasi mūsų okupacijos jėgose, padeda jiems visokiose problemose, lygiai kaip darė, kada jie kovojo. Vyrai toli nuo namų gali kreiptis prie Raudonojo Kryžiaus direktoriaus. Jeigu serga, Raudonasis Kryžius padeda; jeigu išsiilgę savųjų yra Raudonojo Kryžiaus klubų, kantonų ir poilsio centrų, visose okupuotose teritorijose, kur kariai randasi.

Japonijoj Pirmas Raitelio Skyrius įsteigė pastovią būstinę 12 mylių į šiaurę nuo Tokyo prie Osaka Gold and Country Club. Ten Raudonasis Kryžius turi moderninį namą, puikiai įrengtą savo "on-post" klubui. Osako teatras aprūpina 4,000 asmenų.

Raudonojo Kryžiaus Theatre Street Club Yokohamoje atidarytas po 19 dienų atvykus mūsų pulkams. Penkių aukštų puikiai išrėdytas pastatas. Bankers' Club, Isuku Men's Club ir Yokohama Memorial Namas taipgi paimti karių ir karininkų klubams.

49-to pulko ligoninė dabar randasi buvusioje Manila Jockey Club.

Kitose Tolimų Rytų dalyse Raud. Kryžius parūpina visokius klubus. Okinawa susilauks 6 naujus klubus. Iwo Jima 3.

Kitoje pasaulio dalyje—Briuselyje, Belgijoj, atidarytas trečias Red Cross Rainbow Corner, garsusis Colonies Club buvo naujai pertaisytas mūsų vyrams.

Bayrouth, Vokietijoj, 2,000 kareivių lanko Raudonojo Kryžiaus klubą buvusiame Wagnerian teatre. Mažame teatrėlyje kareiviai ir tremtiniai rengia pramogas.

Nuremberge, vietinis atletų centras Raud. Kryžiaus vartojamas. Nors 94% miesto sunaikinta, bet kareivių stadija stovi. Kareiviai iš toli atvyksta čia pasinaudoti puikiais patogumais.

MANO GIMTINĖ

Ten, kur Nemunas banguoja
Tarp kalnų, lankų,
Broliai vargdieniai dejuoja
Nuo senų laikų.

Ten močiutė užlingavo
Raudomis mane,
Į krūtinę skausmą savo
Liejo nežinia.

Girios ūžė ten, minėjo
Tuos didžius laikus,
Kad Lietuvis netikėjo,
Jog belaisviu bus.

Ten apleistos pilys griūva
Ant kalnų aukštai;
Milžinų ten kaulai pūva,
Verkia jų kapai.

Ten užaugau, iškentėjau
Aš kančias visas
Ir pamėgau, pamylėjau
Vargdienio dūmas.

RENGIASI MINĖTI SUKAKTĮ

Sao Paolo (LAIC).—1946 m. sueis 20 metų, kai lietuviai po karo pradėjo imigruoti Brazilijon. Ta proga norima parašyti Brazilijos lietuvių gyvenimo istoriją. Norintiems Brazilijon įvažiuoti svetimšaliams, vyriausybė duoda nemažai lengvatų, tačiau, tam kliudo rinkimai, valdžios permainos ir stoka laivų. Norintiems įsikurti žemės ūkyje, vyriausybė duosianti ne tik žemės, bet ir kitokios pagalbos.

Gruodžio 1 d. Bendruomenės choras, vadovaujamas muziko J. Stankūno, suruošė lietuviškos dainos koncertą vienoje didžiųjų Sao Paulo miesto salių. Chorą sudarė 60 asmenų.

Lietuvių mokykla Sao Paulo mieste auga. Gruodžio mėn. ją baigė 60 mokinių. Po Naujų metų laukiama atvykstant poros seselių-mokytojų iš Pittsburgh'o. Mokyklai vadovauja seserys pranciškietės.

POETAS J. AISTIS ATVYŠTA AMERIKON

Mokytojaus Marianapolis College

Žinomas lietuvių poetas daktaras Jonas Kossu-Aleksandravičius, kuris paskutiniais metais išleido po slapyvarde J. Aistis eilėraščių rinkinį "Be Tėvynės Brangios", ilgai ruošėsi važiuoti Amerikon, kur yra pakviestas profesoriauti Marianapolis College. Tačiau dabar jam pasisekė sutvarkyti popierius ir sausio 10 dieną iš Bordaux (Prancūzijoj) išplaukė amerikonišku laivu "Tarry Stephenson" į New Yorką.

Su juo kartu vyksta jauna žmona.

Aleksandravičius Amerikoje žada be savo tiesioginio darbo mokykloje, dar pasišvęsti poezijai ir yra numatęs išleisti keletą naujų knygų. *V. A.*

IŠ VIENOS LIETUVIŲ PARAPIJOS ŽUVO 38 KARIAI

Chicago, Ill. (LAIC).—Statistika parodo, kad iš kelių šimtų į karą pašauktų Šv. Jurgio parapijos vyrų (Chicagoje) net 38 yra žuvę. Labai būtų svarbu turėti tikslias statistikas ir kitose lie...

ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS ŽODYNAS

ENGLISH-LITHUANIAN DICTIONARY

Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas, nes jis yra geras kalbos mokytojas ir stiprus patarėjas.

Mes siūlome jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra laikomas vienas iš geriausių. Jo formatas-dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais audeklo apdarais. Parduodavo po $4.00; dabar mes jums siūlome bargeną—atiduodame už $3.00. Mes jų nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti.

Užsisakant žodyną, mums laišką rašyti nereikia, tik įdėk į konvertą kuponą su $3.00, ir tuojau gausite puikų Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite:

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32 — Wilkes-Barre, Pa.

- - - - - - - - - - - - - - - - - - - -

"GARSO" ADMINISTRACIJAI:

Šiuomi siunčiu $3.00 ir prašau prisiųsti Angliškai-Lietuvišką Žodyną:

Vardas ....

Adresas ....

....

Razluka

Rosieja, ty Rosieja,
Soviecka mylima,
Dainuoja tovo "piesnias"
"Litovskaja" mama.

"Ty znaeš" sese mano,
Tautiečių aš "bojus"
Gražiųjų savo dainų
Daugiau jau "nepoju".

Kopūstų lapų, košės,
Dar yr—nereik dejuot.
"Pokušai", kad nestiptum—
"Dajoš" ruskai dainuot:

"Podlecki, ty Podlecki,
Tu dūšią "satanu",
Už grašį azijatui
"Prodal svoju stranu".

Ir bėda arba "plocho".
Podlecki, kas daryt?
Kad mes visi "po ruski"
"Nemožem govorit".

Maskoliai juokias iš mūs,
Verčia į Staliną žiūrėt
Ir su lazda raudona,
Mokin Rosieją temylėt.

Girdi, "na čort vaša Litva,
Tak malenka" šalis,
Mongolas bolševikas
Jus rojun nuvarys.

Lietuvos užgrobimo šventėj, specialiai "draugui" Arielkinui, duetu sudainavo Veronika Nečistata ir Jurgis Zabediejus,

("Laisvoji Lietuva", Uruguay)

SOVIETINA RYTINE VOKIETIJOS DALĮ

New York (LAIC).—Kaip praneša "Nesweek", USA vyriausybės įstaigos neseniai pasiuntė Jungt. Amerikos Valstybių politinio tarėjo Robert D. Murphy įstaigai Europoje užklausimą—iki kokio laipsnio Rusijos zona yra komunistinama? Buvo atsakyta, kad okupuotos Vokietijos visa valdymo mašinerija yra arba rusų karinių įstaigų rankose, arba komunistų darbo unijų, arba stačiai komunistų pareigūnų ar jų fronto komitetų rankose. Naujai skiriami administratoriai yra tik skraistė—faktinai viskas vykdoma komunistams diriguojant.

Atėnai, Graikija.—Sausio 17-tą Peloponesus ir Astakes rajonuose monarkistų ir komunistų susirėmimuose žuvo 7 asmenys.

KOMUNISTŲ DAINA LIETUVIAMS PATRIOTAMS

Dirbk ir melskis, nes taip reikia,
Žino Stalinas ką teikia.
Būk klusnus nerinktai valdžiai,
Gerbk nagaiką skaniai saldžią.

Užmiršk tautą, savo šalį
Gerbk gruziną visogalį,
Keik truputį kapitalą,
Lietuvybę mesk į balą.

Užsikabink sau piautuvą
Ir padėk draskyt Lietuvą—
Plėškie turtą savo brolių,
Dėl akyplėšų maskolių.

Vilkdamas jungą komisaro,
Nematyk ką Judos daro,
Kad kartais neatsiskaitytum,
Kuomet laisvę vėl įgysi.

Tu tik dirbk sau sunkius darbus,
O kacapai surinks skarbus.
Prisijungę jie lietuvį
Ir prispaudę jo liežuvį.

("Laisvoji Lietuva", Uruguay)

ĮDOMIOS NAUDINGOS KNYGOS

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ DARBAI. Išleido Kunigų Vienybė. Stambaus formato, 352 puslapių. Knyga padalinta į penkis skyrius apimančius Amerikos lietuvių parapijas, draugijas ir įstaigas, mokslo įstaigas (aukštesnes ir parapijines mokyklas), spaudą ir įžymių veikėjų-veteranų biografijas. Knyga iliustruota 40 paveikslų. **Knygos kaina kietais viršeliais $3.00, paprastais aptaisais $2.00.**

NUSIŠYPSOK! Surašė J. K. Tai yra puiki, rinktinių juokų knyga. Ją nusipirkę nesigailėsite, nes tai ... tenybė mūsų kalboje. Nepamirškite kad tai ne vienam skaitymui toki knyga su tokiais juokingais nupasakojimais. Pakartotinai teks tą knygą susiieškoti ir iš naujo skaityti. Atspausdinta ant puikiausio popierio ir įrišta gražiais apdarais. Joj randasi 160 įvairių įvairiausių juokų. 150 didelių puslapių. Iki šiol buvo parduodama po $1.00, dabar beveik visu trečdaliu nupiginta ir parsiduoda tik **už 70 centų.**

SPARNUOTI LIETUVIAI — DARIUS IR GIRĖNAS. Parašė P. Jurgėla. Turinys: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie Lituaniką. Skridimo rėmėjai ir rėmėjų komitetai. 384 puslapių su 86 paveikslais; tvirti viršeliai. **Kaina $1.50.**

SIBIRO ISTRĖMIME IR BOLŠEVIKŲ KALĖJIME. Parašė Juozas Prunskis. **Kaina 10 centų.**

Kreipkitės į
"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
73 E. South Street (P. O. Box 32)
Wilkes-Barre, Pa.

KATEKIZMAS

ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parašė Kun. M. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliauskas

KETVIRTOJI LAIDA

Kaina: 20c už vieną; 15c perkant 5 ar daugiau

Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prisieina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32 — Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VYKDOMOJI TARYBA

Kun. J. F. Baltusevičius, Dv. Vadas, 1703 Jackson St., Scranton, Pa.
L. Simutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Vaičaitis, Vice Prezidentas, 213 Ferdinand St., Scranton, Pa.
W. T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
J. Yonakas, Iždininkas, 57 Church St., Pittston, Penna.
P. Karašauskas, Iždo Glob., 13 Garrahan St., Lyndwood, W.-B., Pa.
V. Abromaitis, Iždo Globėjas, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Dr. A. G. Rakauskas, Dr. Kvotėjas, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. Adv. J. J. Grish, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
2. Edvinas Jasaitis, 221 N. Main St., Pittston, Pa.
3. Juozas Parickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. Adv. Jonas J. Grigalus, 52 "G" St., So. Boston, Mass.
2. Pranas Rakauskas, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.
3. Jurgis Tumasonis, 222 So. Ninth St., Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA

1. Juozas Batvinskas, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kazys D. Rubinas, 10503 Edbrooke Ave., Roseland, Ill.
3. Veronika Petraitienė, 550 Broad St., Hartford, Conn.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. J. K. Miliauskas, 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kun. J. A. Karalius, 129 So. Jardin St., Shenandoah, Pa.
3. Jurgis Venslovas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, Ohio

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Kazimiera Šlamienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
2. Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
3. Bronė Rakauskienė, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.

JAUNIMO KOMISIJA

1. Kun. Alf. Žukauskas, 64 Church St., Pittston, Pa.
2. Leokadija Žemaitytė, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.
3. Kun. J. Savulis, 117 Lackawanna Ave., Duryea, Pa.
4. Jurgis Šlakis, 2038 Price St., Scranton, Pa.
5. Ant. Kačkauskas, 47 Cook St., Ashley, Pa.

Cleveland, Ohio

Iš Metinio LRKSA 142-ros Kuopos Susirinkimo

Susirinkimas įvyko sausio 13, vakare, Šv. Jurgio parapijos mokyklos kambary. Atidarė pirmininkas Jonas Zeunis.

Peršaukus valdybą, perskaityti pereito susirinkimo užrašai ir priimti vienbalsiai.

Nuo kuopos narys Vincas Pampikas. Už jo vėlę užprašytos mišios ir susirinkime sukalbėta malda. Velionis buvo rimtas žmogus ir geras katalikas. Te ilsis Viešpaties ramybėje.

Seimo rengimo komiteto narių pranešimas. Turėjo susirinkimą P. P. Muliolio ofise. Į komitetą įeina keturių kuopų atstovai. Iš mūsų kuopos įgalioti kun. B. Bartis, Jurgis Venslovas, Paulė Glugodienė, Barbora Jackienė ir Ona Stapulionienė. Komitetas pasiruošimo darbą jau pradėjo ir pasirįžęs veikti.

A. L. Tarybos skyriaus atstovė Paulė Glugodienė ir B. Jackienė raportavo, kad skyrius rimtai ruošiasi paminėti Lietuvos nepriklausomybės šventę. Paminėjimas bus vasario 17-tą.

Priėjus prie kuopos valdybos rinkimo, vienbalsiai — aplodismentais užgirti buvusieji viršininkai: pirmin.—Jonas Zeunis, vice pirmin.—B. Jackienė, finansų rašt.—Jurgis Venslovas, nutarimų raštin. ir korespondentė—Paulė Glugodienė, iždin.—T. Česnienė (nauja), iždo globėjais—A. Vilimaitis ir Alfonsas Vanagas (nauji). Alfonsas Vanagas grįžęs iš kariuomenės pirmu kartu į susirinkimą ir "mobilizuotas" į kuopos darbo. Tvarkdarius išrinkti Pulkerija Graičiūnienė ir Juozas Alekna.

Į valdybą įėjusieji darbuotės nariai ir galimas tikėtis gyvo veikimo.

Į Lietuvių Kultūrinį Darželį atstovais išrinkti P. Glugodienė ir J. Venslovas.

Bendrai, šis susirinkimas buvo gyvas, turiningas nutarimais. Netikėtai kilo sumanymas surengti šeimynišką vakarą—vakarienę. Tame vakare bus pagerbtas buvęs ilgametis kuopos iždininkas Antanas Vilimaitis, daug pasidarbavęs kuopos gerovei, taipgi kiti kuopos veikėjai. Kuopos nariai, sugrįžę iš militarės tarnystės, bus garbės svečiai (grįžusių yra 5, kiti dar tarnyboje). Vakarienės ruoša rūpinasi moterys. Plačiau apie šią pramogą bus vėliau pranešta. Visos ir visi ruoškitės dalyvauti.

Koresp. P. G.

Saunios Sutuoktuvės

142 kuopos narė J. Navarskaitė ištekėjo už Vlado Zembliausko. Sutuokė kun. B. Ivanauskas, asistuojant kun. B. Barčiui ir kapelionui kun. K. Petreikiui.

Ceremonijos buvo Šv. Jurgio bažnyčioje, kuri buvo išpuošta baltom gėlėm.

Juozas Navarskas nulydėjo savo dukrelę iki altoriaus.

Pabroliais ir pamergėmis buvo šie jaunuoliai: J. Zembliauskas, F. Palionytė, J. Jurgelis, J. Budauskaitė, V. Musinskas, p-lė Kunsevičiūtė, Al. Kunsevičius, J. Butkiūtė.

Jaunavedis marinas seržantas Vl. Zembliauskas ir visi pabroliai grįžę iš militarės tarnybos buvo kariškių uniformose.

Bažnyčia buvo pilna žmonių.

Sutuoktuvių puota buvo Slovėnų auditorijoje. Dalyvavo daug giminių gyvenančių Clevelande ir atvykusių iš Conn., Detroito ir kitų tolimesnių vietų, taipgi daug draugų ir pažįstamų.

Navarskai ir šeima yra LRKSA 142 kuopos nariai. Jie užlaiko Cafe prie 80 St. ir Superior Ave.

142 kuopa linki jaunavedžiams geriausios kloties vedybiniam gyvenime!

Koresp.

METINIS LRKSA PIRMOS PENNA. APSKRITIES SUSIRINKIMAS

Įvyks sausio 27 dieną, 1946, 2 valandą po pietų Šv. Širdies Jėzaus Lietuvių parapijos salėje, New Philadelphia, Pa.

Tad kuopos, priklausančios prie šios apskrities, arba gyvuojančios apskrities ribose, prašomos prisiųsti atstovus į susirinkimą.

Kelionės lėšas kuopų atstovams apmoka apskritis, todėl jokių išeikalėjimų negali būti.

Dienotvarkėje metiniai valdybos narių raportai, rinkimas valdybos 1946 m.; prisirengimas prie ateinančio seimo ir kiti Su-

Carbondale, Pa.

Metinis LRKSA 14-tos Kuopos Susirinkimas

Įvyko sausio 11 d., 1946 m., J. Sarakausko name, 183 Pike St., 7 val. vakare. Pirm. J. Sarakauskas susirinkimą atidarė malda.

Visi nariai savo duoklės už 1945 pilnai užsimokėjo. Rašt. A. T. Makusevičius išdavė kuopos metinę apyskaitą.

1945 m. valdyba vienbalsiai patvirtinta ir dėl 1946 m.

Nutarta susirinkimus laikyti antrą sekmadienį kiekvieno mėnesio, antrą vaiandą po pietų, T. Sutkaus name, 138 Gordon Ave., Carbondale.

1946 m. valdyba: pirm. J. Sarakauskas; vice pirmin. K. Ramanauskas; rašt. ir iždin. A. T. Makusevičius, 14 Wyoming St., Carbondale; ligonių lankytojai T. Sutkus ir A. Sutkienė.

A. T. Makusevičius

Niagara Falls, N. Y.

Iš Metinio 170-tos Kuopos Susirinkimo

170 kuopos metiniam susirinkime išrinkta valdyba 1946 m.: pirm. J. Jankauskas, vice pirm. J. R. Lautz, rašt. J. Genis, iždin. P. Buja, iždo globėjai P. Žiulis ir Lautz; ligonių lankytojai J. Laimantas ir A. Genis.

Susirinkimai bus laikomi kas mėnuo antrą sekmadienį Šv. Jurgio parapijos svetainėje, tuoj po sumos.

Rašt. *J. G.*

Baltimore, Md.

Turėsime Svečių

Vasario-February 3 d. š. m. LRKSA 13-tos kuopos susirinkime bus svečias kun. A. Mažukna. Visos ir visi nariai dalyvaukite patys ir atsiveskite draugus ir kaimynus pasiklausyti svečio kalbos, taipgi galėsite duot paklausimus.

Tai bus gera proga draugiškai pasikalbėti.

Susirinkimas bus tuojau po Sumos (pusė po dvylikos), reguliariam kuopos susirinkimų kambary.

Kviečia *Kuopos Valdyba*

Brockton, Mass.

141 Kuopos Nariams

Metiniam 141 kuopos susirinkime perrinkta valdyba. Raštininkų išrinktas Louis A. Drusinskas, 49 Weston St.

Kuopos susirinkimai bus laikomi kiekvieną mėnesį pirmą trečiadienį, 7 val. vakare, Šv. Roko parapijos svetainėje.

Visi nariai kviečiami šiais 1946 metais padidinti kuopą naujais nariais ir pagyvinti veikimą.

Narys

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

SCRANTON, Pa.—83-čios kuopos susirinkimas bus vasario 7-tą dieną 7:30 vakaro, K. of P. svetainėje, Church Ave.

DONORA, Pa. — 88-tos kuopos susirinkimas bus sausio 27-tą dieną Šv. Juozapo parapijos bažnytinėje salėje. Maloniekite visi būti ir naujų kandidatų atsivesti.

HARTFORD, Conn. — 33 kuopos susirinkimas bus sausio 27-tą dieną 2 P. M., Lietuvių Švenč. Trejybės parapijos svetainėj, 339 Capitol Ave., kampas Broad Street.

MASPETH, L. I., N. Y. — 184 kp. susirinkimas bus vasario 4-tą dieną Atsimainymo Viešpaties Jėzaus parapijos svetainėj, 7:30 val. vakaro.

BROCKTON, Mass. — 141 kuopos susirinkimas bus vasario 6-tą dieną pas kp. pirmininką M. Abračinską, 148 Ames St., Montello, 7 val. vak.

MANCHESTER, Conn. — 164 kp. susirinkimas bus sausio 27-tą dieną 2-rą val. po pietų po Nr. 59 Birch St.

LINDEN, N. J. — 206 kuopos susirinkimas bus vasario 7-tą dieną A. Raplio salėj, kampas Wood Ave. ir 16th St. Pradžia 7:30 val. vakaro.

COLUMBUS, Ohio — 225 kuopos

SUAUKOTI RŪBAI IR MAISTAS LAPKRIČIO IR GRUODŽIO MĖNESIAIS

Prieš kurį laiką šio laikraščio skiltyse buvo įdėtas sąrašas BALF skyrių, parapijų bei atskirų asmenų, prisiuntusių rūbų, avalynės ir maisto per 1945 m. spalių mėn.

Lapkričio ir gruodžio mėn. didesniais kiekiais gauta rūbų, maisto, knygų iš šių vietų (Skaitlines pateikiame svarais):

Athol, Mass. B.A.L.F.	110
Albany, N. Y. per kun. K. Strimaitį	110
Amsterdam, N. Y. kun. Židanavičius (knygų)	418
Amsterdam, N. Y. BALF skyrius	2,664
Ansonia, Conn. BALF skyrius	800
Bayonne, N. J. BALF skyrius	840
Beacon, N. Y. Mrs. B. Verplauck	120
Bridgeport, Conn. BALF skyrius	2,047
Brockton, Mass. Sandaros Klubas	975
Boston, Mass. BALF 17 skyrius	71
South Boston, Mass. M. Vaičaitis	3
Bridgeport, Conn. A. J. Viznis	76
Baytown, Texas Knights of Columbus	70
Colonial Beach, Va. Rotary Club	118
Chicago, Ill.: E. Switrą	90
Sisters of St. Casimir	1,185
K. Vikar (knygų)	23
Sandara	1,110
St. Casimir's Academy	30
Cleveland, Ohio Šv. Jurgio parapija	3,153
Dayton, Ohio, Šv. Kryžiaus parapija	270
Detroit, Mich	1,165
Grand Rapids, Mich. Šv. Petro ir Povilo parapija	600
Herrin, Ill. BALF skyrius	736
Hartford, Conn. BALF skyrius	2,146
Haverhill, Mass. BALF skyrius	49
Harvey, Ill. J. Yudeik	10
Kewanee, Ill. Uršulė Zalumski	72
Kearny, N. J. BALF 7 skyrius (naujų rūbų už $200)	120
Kearny, N. J. A. Gerulaitis	21
Kearny-Harrison, N. J. BALF skyrius	136
Lynbrook, L. I. V. Raudonaitis	227
Los Angeles, Cal. Šv. Kaimiero parapija per prelatą J. Maciejauską	2,813
Lowell, Mass. Šv. Juoapo parapija	200
Manchester, Conn. BALF skyrius	238
Manchester, N. H. F. Vaichūnas	35
Minersville, Pa. per kun. Klevinską	1,960
Minersville, Pa. Mrs. Paul Sateavage	128
Norwood, Mass. BALF skyrius	1,991
Nashua, N. H. per kun. M. C. Cibulskį	520
Nanticoke, Pa. Mary Kempinski	35
New Britain, Conn. BALF skyrius	1,100
Newark, N. J. BALF 35 skyrius	393
Newark, N. J. A. Beninskis	42
New Haven, Conn. BALF skyrius	1,923
Kulpmont, Pa. BALF skyrius	650
Oceanside, L. I. Mrs. Suzan Overzol	152
Oskosh, Wis. Mercy Hospital	47
Old Forge, Pa. kun. J. E. Savulis	340
Oceanside, N. Y. Mrs. Fred Lindgrin	28
Owerboro, Kentucky John W. Ciral	23
Philadelphia, Pa. Sarcevičai	21
Portland, Maine Mrs. L. Fiore	100
Portchester, N. Y. Mrs. A. Philips	200
Pittsburgh, Pa. Šv. Vincento Pauliečio parapija	140
Pittston, Pa. Šv. Kazimiero parapija	419
Risley, N. J. Jonas Jasinskas (naujų knygų)	5
Racine, Wis. Bernardas Vaitkus	37
Riverside, N. J. Mrs. M. Slavinski	25
Rochester, N. Y. Šv. Jurgio parapija ir BALF	18,300
Rockford, Ill. BALF 85 skyrius	130
Rockford, Ill. BALF skyrius	80
Saint Clair, Pa.	858
Scranton, Pa. Šv. Juozapo parapija	1,915
Scranton, Pa. Šv. Mykolo parapija	150
Shenandoah, Pa. Šv. Jurgio parapija	325
Springfield, Ill. Šv. Vincento parapija	920
Sugar Notch, Pa. Šv. Petro ir Povilo parapija	90
Santa Monica, Calif. Prof. Dr. K. Pakštas	8
Tamaqua, Pa. Mrs. W. Keffs	12
Tucson, Arizona, Margaret Hilas	18
Tower City, Pa. Mrs. W. Kasputis	42
Wilkes-Barre, Pa. kun. Ežerskis	408
Washington, D. C. Georgetown Visitation Convent	28
Washington, D. C. Walentine Matelis (knygų žurnalų)	16
Wanamie, Pa. Šv. Marijos parapija	28
Waukegan, Ill. Mrs. J. W. Blake ir Mrs. J. M. Paschal	126
Wilkes-Barre, Pa. Švč. Trejybės parapija	38
Worcester, Mass. Walkavich	27
Wichita, Kansas St. Francis Hospital	35
Westfield, Mass. Šv. Kazimiero parapija	1,200
Youngstown, Ohio, Mrs. Malaytes	29
New York, N. Y. Jadvyga Tūbelienė	22
Violet Tysliavienė, New York, N. Y.	15
Brooklyn, N. Y. "Vienybė", savaitraštis, kelis tūkstančius knygų	3,127
Woodhaven, N. Y. Milinavičius	27
Ridgewood, N. Y. Zenonas Klausevičius	22
Maspeth, N. Y. parapija per kun. Balkūną	91
Kun. Lekešis	86
Woodside, N. Y. Ant. Salasevičienė	28
Mrs. A. B. Strimaitis	90

Brooklyn, N. Y. Dr. Aldona Šliupaitė (vaistų) 43; J. Tumasonis (maisto, knygų, rūbų) 45; Girl Scout Troop (2-69) 7; Ignatas Stukas 33; Danilevičienė 105; Catherin Maison 11; Anna Butkus 8; Marcelė Palutis 24; Vaitekūnas 110; Petronelė Mačiulaitis 17; P. Ališauskas 23; Maskolaitis 38; Ona Kvedaras 27; Misevičienė 24; J. Brundza 59; S. Ruginis 37; A. Kašėta 30; D. Paškevičienė 40; Frank Sullavan 22; Sleževičienė 75; M. Bulka 20; J. Brundza 108; Ant. Apanavičius (naujų knygų) 6; Šlapšys-Baližentis 113; Šlikas 18; Kerdock 60; Čižauskas 20; Mrs. Davis 24; Vaičiūnienė 18; A. Variakojis 35; N. Kečienė 38; kun. Gordūnas (pora naujų batų) 2; per J. Brundzą 23; P. Dulkė 60.

Kalėdų švenčių proga siuntinėlius prisiuntusiųjų sąrašą esame atskirai paskelbę. Tad šiame sąraše tų siuntinėlių neminime.

Už visas dovanas BALF vadovybė nuoširdžiai dėkoja ir jų prašo daugiau. Visas dovanas daiktais (maistu, knygomis, drabužiais, vaistais) maloniekite siųsti adresu:

UNITED LITHUANIAN RELIEF FUND OF AMERICA, INC., WAREHOUSE
101 Grand Street Brooklyn 11, N. Y.

"VAI LEKITE, DAINOS"

Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys

Paruošė kun. J. Dabrila. Papildytą rinkinį išleido kun. Pr. Juras.

Knyga 270 puslapių, nedidelio formato. Telpa 233 gražiausios populiariškiausios liaudies dainos. *Kaina 75 centai.*

DĖLKO AŠ SKAITAU IR REMIU "ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELĮ"

Aš skaitau ir remiu "Šv. Pranciškaus Varpelį", nes:

1. "VARPELIS" yra geriausiai Amerikoje skaitomas religinis, patriotinis ir gražiai paverčiantas laikraštis.
2. "VARPELIS" duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Talpina kraštų aprašymų, pavyzdžių ir trumpų straipsnelių. Aprašo lietuvių kančias pavergtoje Lietuvoje ir ištremtoje.
3. KADANGI aš Trečiojo Ordino narys ir Šv. Pranciškaus, Antano mylėtojas-a, aš ypatinga meile skaitau "Varpelį", kuris rašo apie Šv. Pranciškų, jo dvasią ir jo įkurtąjį Trečiąjį Ordiną.
4. UŽSIPRENUMERUODAMAS "VARPELĮ", kasmet gaunu gražią spalvotą, didelį sienines kalendorių.
5. REMDAMA-S "VARPELĮ", tampu dalininkas-ė Tėvų Pranciškonų maldų, Šv. Komunijų ir Šv. Mišių, kurias Tėvai Pranciškonai laiko prie Šv. Antano kas antradienį 7:30 val. vak. Visus "Varpelio" skaitytojus, aš fundatorius ir rėmėjus.
6. REMDAMA-S "VARPELĮ", kartu paremiu ir Lietuvos Pranciškonų 15 klierikų, kurie mokinasi Europoje ir Amerikoje. Tapę kunigais, jie prisimins mane prie Viešpaties altoriaus.
7. REMDAMA-S "VARPELĮ", paremiu Lietuvos Pranciškonų darbą Dievui, Tėvynei ir Amerikos lietuvių gerovei.
8. REMDAMA-S "VARPELĮ", padedu kurti Amerikoje paminklą Šv. Antano vienuolyną, kuris, komunistams okupavus Lietuvą ir panaikinus visus vienuolynus, taps vienintelis Lietuvos Pranciškonų vienuolynas. Jame apsigyvens Lietuvos Pranciškonai karo išblaškyti po platųjį pasaulį ir vienuolyną naujai įstojusieji lietuviai amerikiečiai.

Kol Esu Gyvas, Norių Gera Daryti, Todėl ir Remiu "Šv. Pranciškaus Varpelį"

"VARPELIO" KAINA METAMS—$2.00

Adresas:

"ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELIS"
Mount St. Francis Greene, Main

PADĖKOS ŽODIS

Nuoširdžiai dėkojame Conn. apskrieies valdybai, kuopoms ir visiems dalyviams, kurie apgailestaudami savo ilgamečius darbuotojus ir organizatorius, metiniam apskrities suvažiavime, lapkričio 11, 1945, Waterbury, vienbalsiai nutarė užprašyt šv. Mišias už a. a. Antano Kauniečio ir Aleksandro Krikščiūno vėles.

Šv. Mišias atlaikė kun. Povilas Sabulis sausio 14, 1946, Švč. Trejybės bažnyčioje, Hartford, Conn.

Nuoširdžiai ačiū kun. P. Sabuliui, taipgi Susivienymo nariams ir draugams, kurie išklausė šv. Mišias velionių intencija.

Ona Kaunietienė ir šeima
Lucija Krikščiūnienė ir šeima

Maspeth, N. Y.

108 Kuopos Valdyba 1946 Metams

Sausio 7-tą turėjome metinį 108 kuopos susirinkimą.

Valdyba 1946 m. išrinkta ta pati: pirm. Cerebiejus Simonas, vice pirm. Pranciška Ražiekienė, finansų ir protokolų raštininkė Elena Brusokienė, iždininkė Ona Laukaitienė; knygų peržiūrėtojai S. Cerebiejus ir Petronelė Šimkiūtė. Ligonių lankytojas S. Cerebiejus.

Elena Brusokienė

Tęsimas Lietuvių Kalbos Žodyno Spausdinimas

New York (LAIC). — Nežiūrint okupacinių sąlygų, Lietuvos kalbininkai tęsia pasiruošimus spausdinti lietuvių kalbos žodyną. Darbas vedamas prof. Balčikonio priežiūroje. Jau baigtas redaguoti antras tomas. Leidžiamojo sąsiuvinio dydis būsią 35 spaudos lapai. Pravartu pastebėti, kad medžiaga šiam žodynui pradėta rinkti jau prieš 50 metų.

VINCAS REMEIKIS PAIEŠKO SAVO BROLIO

Tremtinys Vincas Remeikis parašė "Garso" redaktoriui t kio turinio laiškelį:

Kaip daugelį mūsų tautiečių taip ir mane ištiko sunkus likimas. Karo audros tapau nubloškas į Vokietiją ir dabar gyve Oldenburge, lietuvių stovyklo Amerikoje gyvena nemaža ma giminių; tarp jų ir mano tikr brolis PETRAS REMEIKIS (Amerikoniškai jis vadinasi ir t šosi Peter Remaks). Visa nel mė tame, kad neturiu jo ad so. Prieš šį karą jis gyveno Chicagoje, bet galimas daiktas, k metų eilėje galėjo išsikelti tur gyventi. Jis yra kilęs iš Sm kučių kaimo, Jurbarko valsčiau Raseinių apskrities.

Mano, kaip ir visų mūsų tautiečių dalis čia yra sunki. Vargu ar artimiausiais metais vyks mums išvykti į mūsų tėvynę, kurią šiandien mindo svetimi, todėl ir mano didžiausias noras susirasti gimines Amerikoje, gal jų pagalba galėčiau patekti arba į Jungtines Amerikos Valstybes arba į Kanadą.

Mano adresas: *Vincas Remeikis, Oldenburg i. O. Lithuanian Camp, Alexander St. 320.*

TIK DALIS FABRIKŲ LIETUVOJ VEIKIA

New York (LAIC). — Da Lietuvos fabrikų įrengimu, m nų ir tt. buvo išgabenta nacių bolševikų. Sovietų spaudos p nešimu, Lietuvoje esą jau at tyta 52 lengvosios pramonės f rikai, jų tarpe 17 odos, 16 te tilės ir 19 trikotažo imonių. E jau jie pagaminę daugiau k už 12 milijonų rublių avtuv manufaktūros. "Inkaras" vėl p dėsias gaminti kaliošus.

Pravartu pastebėti, kad 1 metais Lietuvoje buvo 50 odo kailių apdirbimo įmonių, o te tilės reikalams dirbo 84 imo

SANDĖLIS KNYGŲ IR ŽOLIŲ

Aukso Alteriukas, Tiktai spandimo, gražiais celuloidos viršais, 8 Vainikėlis, maža maldų knygelė, mėlyn maldos su paveikslais, paprastas ir ru, 65c.; Istorija Seno ir Naujo Testamento, 25c.; Gudrus Pi grži apyaka, 25c.; Eucharistijos Gražus Apsakymas iš Pirmų Amž kžionybės arba Iliganymas Sv. Kryžiuje, 128 pusl., 35c.; Sveikata L tiama, knygelėje aprašoma vaistinės žolės, 20c.; Lengvas Būdas M Angliškos Kalbos, 35c.; Sapnų Knyga, su paveikslais, $1.25; Sapnas Mar ant Kalno Aleyu, 10c.; Kapitonas Velnias, apyaka, $1.25; Bertininka Burtininkė, 35c.; Naujas Sauvirohas, juokingi skaitymai, su paveikslais, 5 Dėlan Bambos Spyčiai ir Jo Pamokslai, 30c.; Aficiorio ir Karaivio, 1 Dainų Knyga, apie 100 gražiausių lietuviškų dainų, 75c.; Saulės Ritoa Visomis Planetomis ir Jų Kelionės, su paveikslais, 40c.; Gyvenimas Šv Raudnosio, su paveikslais, 30c.; Šventųjų Zonkelos, 25c.; Laimės ir netos, 25c.; Raginis, gražios pasakos, 35c.; Gyvenimas Gadainkos, 15c.; ės Nauda ir Šviesi Pasiryma, 25c.; Patarėjas Vyrams ir Moterims, pelkiugoti nuo ligų ir ištoki užkalnai pamokinimai, 30 paveikslų, Pekla, Kam Ji Reikalinga? su paveikslais, 30c.; Kapelio Knygelė, (kad papardžio žiedą turėsi, tai viską žinosi), 30c.; Kaštas ir Gyvenimas Ponsko Piloto galas, 10c.; Pasaulio Kataklizmas, 10c.; 25.; Rašančiai, juodi medžiagos po 50c., [illegible] po 40c., toki patys, tik [illegible] po 75c.; Laikinoms popieros (a sveikinimais savitkiams Lietuvoje, su gražiomis gėlėmis ir dainelėmis, 60 tinas, o 3 tuzinai už $1.00.

ZOLIŲ ARBATOS DOKTARAI

Nervų ir nuo [illegible] Kraujo Valytojas, [illegible] ir Širdies Ligos, [illegible] Cukrinės Ligos (diabetas), [illegible] kvapo iš burnos, [illegible] bios), 60c.; nuo [illegible] nuo lytinių ir [illegible] (eczema), gydo [illegible]

Soviet "Repatriation" Policies Unmasked

The number of displaced Lithuanians in Western Europe, including persons deported by the Nazis and refugees from the Soviet occupation of Lithuania, is estimated at three hundred and fifty thousand, of whom possibly one hundred and fifty thousand were trapped in the Soviet occupied zones of Germany and Austria. These unfortunates, at the complete mercy of the "liberators," are subject to reprisals as "deserters from the Soviet Union." Only a few are permitted to return to Lithuania, as is admitted in Communist papers published in the United States (Laisve, October 20, 1945).

The majority of the displaced Lithuanians are in regions occupied by the Western democracies, while several thousands are in other countries of Western countries of Western Europe. The occupational authorities of the Western Allies, as well as the governments of other Western European countries, have refused to repatriate by force any displaced Lithuanians, Latvians, or Estonians, since they are not Soviet citizens. The Soviets, however, are making unceasing efforts to cajole, to force, or to threaten displaced Balts beyond their reach into giving themselves up for repatriation. In addition to open campaigning, the Soviets are using any number of subversive methods, such as the infiltration of disguised agents into the camps, the dissemination of various terrifying rumors, and the smearing of all recalcitrants by epithets such as "bourgeois," "fascist," "pro-Nazi," etc. The Soviets do not hesitate to use force in rounding up unwilling Baltic "repatriates," as two incidents illustrate. Ten Lithuanians were being transported bythe Soviets as "voluntary repatriates" from Nuernberg, in the American authorities for the the American-occupied zone. On August 10, the chief of transportation in Bamberg applied to necessary exit permit. A major of the United States Army ascertained that these Lithuanians had been rounded up by force and were being "repatriated" against their will. They were freed by the American authorities and were assigned a truck to return them to Nuernberg. In the second case, a Lithuanian refugee girl living in Belgium was held up by a band of armed Russians and forcibly taken to the Soviet Legation. She was released the following day. According to *La Libre Belgique*, she stated to the appropriate Belgian authorities that she owed her escape from forcible repatriation to two Americans who became interested in her plight.

Despite all these machinations by the Soviets, the number of voluntary repatriates is less than insignificant, as the following examples show. In one camp, numbering 1,000 Lithuanians, five persons registered for repatriotion—three Russians from Lithuania, one Gypsy, and one Lithuanian. In another, with more than a thousand Lithuanians, three persons signed up —one Russian, one person born and raised in Siberia who became aware of his Lithuanian nationality only upon his arrival in Germany, and one Lithuanian girl who received a mysterious letter, allegedly from her mother in Lithuania, requesting her to return. Displaced Lithuanians, with few exceptions, emphatically reject the "liberation" offered by the Soviets. *"We want to return, but only to independent Lithuania. We prefer to die here than be repatriated into Soviet slavery,"* was the answer of displaced Lithuanians to a query by General Dwight D. Eisenhower, according to a Lithuanian-American paper (*Darbininkas*, October 26, 1945). Even victims of the Nazi horror camps of Dachau, Buchenwald, and Stutthof give the same answer. Despite the hardships which are their lot, nothing short of force can induce Lithuanians to return to the homeland while it remains under the domination of a foreign power. Moreover, recent report from the few Lithuanians who willingly registered for repatriation make clear that life in exile is preferable to Soviet "repatriation," since most of the "repatriates" are deported into the Russian interior. Even of those persons who are favorably disposed toward the Soviets, few, if any, are allowed to see their homes again.

Can This Happen in The Twentieth Century?--It Has!

Sgt. P. V., of Philadelphia, while in Europe visited the displaced persons camps and found there many Lithuanians. Until now the communications between these persons, Lithuanians, Latvians, Estonians, and Poles, were impossible and they were unable to inform the Americans what was and is happening. These displaced people have asked the American soldiers, begging them with tears, to transit to the United States where they are and what the conditions really are in the countries they were forced to leave. As we know these countries are under Russian occupation! These people appeal to the American Justice in which they have always hoped and which is now their ONLY HOPE!

The Philadelphia Sgt., asked these displaced persons to put some of the facts and incidents they have seen in writings. Following are some of the facts translated:

When in 1940 the Bolsheviks took over Lithuania, they confiscated all property. They took away homes, stores, restaurants, coffee-shops, factories and establishments, all places of business. Working hours were doubled and salaries cut.

June 23, 1941, the Bolsheviks retreating from Lithuania murdered many Lithuanians.

Near Kaunas, in the Provenis-kis work camp, NKVD troops brutally killed all the prisoners, some 500 souls, including women and children. Mongol guards then inspected the heaps of corpses and bayoneted those showing signs of life. However, several seriously but not mortally wounded lay motionless 24 hours under the corpses and were thus saved.

Three doctors, Col. Zemgulys, Dr. Gudonis and Dr. Maciulis, superintendent of the Panevezys Hospital were butchered the same day in Panevezys. They were horribly mutilated by the NKVD, their flesh lay hanging from their bones, their breasts slashed open and their hearts pulled out. A nurse, Mrs. K., unable to stand the ghastly torture rushed to their help. She too suffered their fate. Dr. Maciulis' daughter, seeing the horrible death of her father went insane.

At the same time 29 workers were killed in Panevezys sugar factory.

In the city of Birzai, three bodies found with noses cut off, eys gouged out and tongues cut off.

75 prisoners were killed in the Rainiai grove of the city of Tel-Telsiai, the Russians had no time to carry them off to Siberia. Among these were two young brothers, 16-17 years of age. They were horribly mangled.

There were found boilers with hot water in which NKVD put their victims and peeled off the skin from their hands. Broken jaws and gagged mouths stifled their outcries.

IT IS HARD TO BELIEVE THAT SUCH ATROCITIES COULD POSSIBLY BE COMMITTED IN THE 20th CENTURY!!!

It happened though! What is our duty? It is simple! America has to say her word. As President Truman stated it the other day, people have to express their minds because this an country is FOR the PEOPLE, and *By the People*.

Every citizen, young or old, especially the veterans who fought to preserve peace and decency, not only in the United States, but they fought on foreign soil so that there, can be replanted the American way of justice and equality to ones rights. Therefore, let us all, Veterans, or not, write or cable the President, requesting that justice and independence for Lithuania should be sought. Also so that Lithuania be admitted to UNO, represented by her lawful diplomatic representatives that survived in free coutries and whose people have fought for years against tyrannic rule.

LITHS IN THE SERVICE

Home on Leave

Seaman First Class James Pagonis, U. S. Navy, son of Mrs. Mary Pagonis, of 5 Aetna St., Worcester, Mass., is spending a 26-day leave with his mother, after 32-months of service in the U. S. Navy. He served on the U. S. S. Mascoma, and has one Silver Star and a Bronze Star. He was in Tokyo Bay when the Japanese signed the surrender documents. A brother, Seaman First Class John Pagonis, is on Okinawa and another brother, Fireman First Class Stanley Pagonis, is on board the P. F. 14 (according to my last reports); Seaman James Pagonis will be at Boston pending his discharge, upon completion of his leave.

Receives Discharge

Staff Sgt. Robert A. Shembreskis, U. S. Army, son of Mr. and Mrs. Frank J. Shembreskis, of 20 Lockhart Ave., Waterbury, Conn., is the third son to be discharged from te Army at Fort Devens, Mass., the past two months. Sgt. Shembreskis has been in the service more than three years, and 31-months in the Pacific. He was stationed for a year at Hollandia prior to going to the Philippines. The former Crosby High School athlete's two brothers, Staff Sgt. Edward Shembreskis and Tech. Sgt. Daniel Shembreskis, were discharged at Fort Devens in November, 1945.

WAVE Leaves Service

After serving for 33-months in the WAVES, Specialist First Class Florence Litwinas of Wilson, Conn., has been Honorably Discharged from the Service. She has reported for work with the Southern New England Telephone Company, where she work—prior to entering the WAVES.

Appointed Clerk on Mayor's Staff

Louis V. Volungis, Ex-Veteran, of 325 Greenwood Street, Worcester, Mass., has been given an appointment as Clerk on Mayor-Elect Charles F. Jeff Sullivan's Office Staff, prior to Mayor-Elect Sullivan's entrance into the City Hall (Worcester) recently. Mr. Volungis, who is 26-yrs-old, served as a First Sergeant in the recent World War. He was in the U. S. Army for four years and nine months. He is a graduate of the High School of Commerce, class of 1938. After his graduation, he maneged a Filling Station until he went into the service in January, 1941.

Spent Leave At Home

Major Norbert Aleksis, U. S. Army Air Forces, son of Prof. Alexander Aleksis, of 76 Center St., Waterbury, Conn., spent a leave with his family after two years in India with the U. S. Army Air Transport Command. Major Aleksis, who entered the U. S. Army as a Private on July 2nd, 1942, is a graduate of Crosby High School, and Notre Dame University. He attended Columbia Law School before entering the Service. He is a former W. B. R. Y (Waterbury) Announcer.

J. R. D.

Displaced Balti[illegible] Peoples

(Article Appearing in Wa[illegible]ington Star, January 5, 1946)

To the Editor of The Star:

I wish to take exception [illegible] the views expressed in a ne[illegible] article regarding displaced p[illegible]sons of Baltic origin now r[illegible]siding in Germany. It not on[illegible] conveys a false impression b[illegible] a completely distorted picture.

While in Germany, I made a point whenever opportuniti[illegible] presented themselves to e[illegible]change views with persons [illegible] different nationalities and find out for myself why and ho[illegible] these persons came to be [illegible] Germany. Not only was there [illegible] strong dislike for the Germa[illegible] among the Baltic peoples but f[illegible] the Russians as well, because [illegible] the brutal regimes that were i[illegible]posed upon them, first by t[illegible] Russians and then by the Ge[illegible]mans. Most of these perso[illegible] came to Germany reluctantly b[illegible]cause they had no other place [illegible]turn and were caught, as it wer[illegible] between the devil and the bl[illegible] sea. Others were compelled b[illegible] the Gestapo to migrate to di[illegible]ferent sections of Germany a[illegible] work as slave laborers.

No one can tell me that pe[illegible]sons who were compelled to mi[illegible]rate to Germany and work f[illegible] a mere pittance for Nazi ove[illegible]lords and even be beaten at tim[illegible] can have any love for them. N[illegible] one can tell me that Poles r[illegible]siding in that section of Polan[illegible] east of the so-called Curz[illegible] Line, who were caught betwe[illegible] the German and the Russia[illegible] crossfires, can have any love f[illegible] the Russians when Russian par[illegible]sans burned Polish homes a[illegible]nolested Polish [illegible]le. No o[illegible] can tell me that the former Po[illegible]sh prisoners of war, who were [illegible] the Warsaw siege and who he[illegible] off the Germans as long as th[illegible] could (and as best they cou[illegible] without the aid of the Russia[illegible] when they were on Warsaw [illegible] outskirts) can have any love f[illegible] the Russians. No one can tell m[illegible] that these persons have a desi[illegible] to return to their former hom[illegible] so long as their lands are [illegible] free and independent but un[illegible] Soviet despotism and enslav[illegible]ment.

It is time that we should s[illegible] the picture in its proper pe[illegible]spective and defend the righ[illegible] of displaced persons in Eur[illegible] whether they be of Baltic, Poli[illegible] Balkan or Jewish origin.

Let's stop talking glibly [illegible] issues and have the courag[illegible] stand up and speak out for [illegible] rights of peoples. Let us ma[illegible] the United Nations Organizatio[illegible] workable, democratic in opera[illegible]tion, and devoid of power po[illegible]itics and of the Chamberlai[illegible] like appeasers in our Govern[illegible]ment who have a hand in th[illegible] formation of this Nation' foreign policies. Let us not max[illegible] peace a mere illusion but a re[illegible]lity in 1946.

Return[illegible]

The National Foundation fo[illegible] Infantile Paralysis was founde[illegible] in [illegible] by the late Presiden[illegible] Franklin D. Roosevelt to "lead [illegible] direct and unify the fight against infantile paralysis" and is dedi[illegible]cated to the conquest of diseas[illegible] It is supported by the annu[illegible] March of Dimes, January 14-3[illegible] and has chapters in nearly all o[illegible] the 3,070 counties in the Unite[illegible] States.

Realistic Attitude Toward Russia Termed Vital

. . . Addressing a . . . celebration of the 28th anniversary of the Bolshevik Revolution, former American Ambassador Joseph E. Davies is quoted . . . as having made these startling claims:

1. That no government or people had a better or more consistent record of effort to preserve peace and security for mankind than the Soviet Union and

2. That there was nothing in any Soviet statement of foreign policy that conflicted with President Truman's Navy Day address.

Both claims are remote from actuality . . .

The 12 fundamentals of American foreign policy outlined by the President . . . were pointedly in contrast with Soviet policy—as evidenced by the record.

The President said, for example, that "we shall approve no territorial changes in any friendly part of the world unless they accord with the freely expressed wishes of the peoples concerned." Pro-Soviet writers saw in this a verbal slap at the Russian seizure of the territories of the three Baltic republics whose independence we still officially recognize, Latvia, Estonia, and Lithuania; and of the annexation of nearly half the territory of our ally, Poland.

. . . There was the Hitler-Stalin pact of August 23 (1939) . . . By no twist of fact or language can that even be presented as a measure "for the peace and security of mankind." . . .

. . . The Soviet Union had signed an array of friendship and non-aggression pacts with its small neighbors—Finland, Lithuania, Latvia, and Estonia. In every case the treaties had been made at the Kremlin's own initiative. Nevertheless, Russia, soon after the outbreak of war, first quartered its troops on the three Baltic countries and then, in the summer of 1940, proceeded to absorb these small but independent nations into the Soviet Union, after first destroying their [illegible]

We Are Not "Red-Baiting"

We try to report news about Lithuanians and the Balts in general. These people, now under Russian control . . . are subjected to great suffering. Being raped and murdered by Communists, the sufferer does in no way feel any more highly honored than when he was (similarly mistreated) by the Nazis and the agony is no less . . .

People of countries newly overrun by Commies experience loot, plunder, rape, expatriation, expulsion, liquidation and Russification. We shut our eyes to the bitter truths and find all kinds of excuses such as (calling it) anti-Russian propaganda . . . None of that is true. Certainly sixmillion aBlts . . . are not trying to pick on a nation of 180 millions!

Russia has done many great things . . . her literacy jumped to great heights. Tho' no greater than the Balts once they god rid of the Rusisan yoke . . . Of what benefit is literacy when people are kept in darkness and cannot read anything they want, but may only read what they are told to read! . . .

Russia is trying to sovietize the countries she has occupied. One method is the replacing of native population with Russians, e. g., radio station Vilnius announced the decoration of "noted Lithuanians," bearing such pure Russian names as Morozov and Karpalov . . . What a tragicomedy! Are there really no more Lithuanians left? . . . Perhaps not. Anyone that had intelligence had to flee the countrys or else be expatriated to the bitter wastes of Siberia . . . or simply liquidated in the well-known Communist manner. Appeasement brought the last war on us. Appeasement will bring other wars on us.

(V. F. Beliajus, *Viltis*, Chicago, October, 1945.)

ACTIVITIES OF COUNCIL TWENTY-NINTH, KNIGHTS OF LITHUANIA

Newark, N. J.—Newark Council 29 Knights of Lithuania held their monthly meeting on January 14th. Many important topics were discussed. Frank Vaskas gave report of district meeting held at Brooklyn, N. Y., Sunday, January 13th. Accepted. The following were sworn in as new members: Ann Kelly, Alice Valerian, Ann Kasaitis and John Bingel. A membership drive is now ging on and parents are urged to have their sons and daughters join the local lodge. Meetings are held every second Monday of the month. The next one is scheduled for February 11th. Meeting place St. George's Hall.

Council 29 will sponsor an Auld Lang Syne dance on Sat. Admission, including tax, 65c. This dance will be the first given in four years and both young and old are invited and all are assured of a good time. Chairman is Peter Bieksha, assisted by Mrs. L. Eva Helen Pachiura, Mary Matulis and Vera Laukzemis.

K. Vaskas, Council president who has been ill the past two months is coming along fine but is still under doctor's care.

F. V.

NUO GRANATOS ŽUVO 14 ASMENŲ

Lublinas, Lenkija—Rausio 10. netoli Kraenystow per Lenku Raudonoje Kryžiaus surengta šoki nežinomas piktadaris pro langą įmetė rankinę granatą. Žuvo

None Wants to Return to Russian Rule

The Soviets contend that former residents of territories now under the Red flag must be deported. Sweden contends that humans are not chattels of state but, as individuals, have the right to decide where to live.

During a tour of this camp (in Sweden), dozens of these individuals shuddered at mention of any prospects of their becoming comrades in Stalin's Communism.

The Tallin radio, controlled by the Reds since Russia absorbed Estonia, has broadcast descriptions of the Swedish refugee centers as resembling Nazi concentration camps. The Communist propaganda said the refugees were underfed behind barbed wire and overworked by armed guards. That was not what the visitors found . . .

. . . These guests gained 40 to 60 pounds in the first two months of Swedish hospitality.

The managing director, David Sandblom, said that 8,000 persons have passed through his camp...

"Our orders," said Sandblom, "are that any one who wants to be returned to his native country should be taken to his legation promtply. Of 8,000 only 40 said they wanted to go home."

The government spends 10,000 kronen (about $2,000) monthly on this one camp. Clothing as well as food and lodging are free to the guests. In addition, each received 50 ores (about 12 and a half cents) a day posket-money and can earn 2 and a half kronen (about 60 cents) for eight hours' work, which is entirely voluntary The children attend school. The management helps the refugees to find jobs or invites

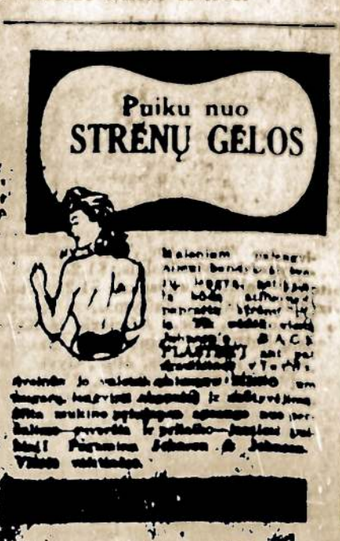

[illegible] TAPTI AMERIKOS PILIEČIU?

[illegible] turi daug padės tiems, kurie [illegible] popierius. Joje yra

Skaitykite Informacijos Centro Leidinius!

LITHUANIA'S FIGHT FOR FREEDOM, by E. J. Harrison. Kaina 50 centų.

GHILLEBERT DE LANNOY IN MEDIEVAL LITHUANIA, by P. Klimas. Kaina $1.00

LITHUANIA IN A [illegible]

VIETINĖS ŽINIOS

VARBUS PASITARIMAS

Sekmadienį, sausio 20, po pie-ų Susivienymo centro patalpo-se įvyko svarbus LRKSA 4 tos apskrities valdybos ir V. Taryb-os narių susirinkimas.

Dalyvavo V. Leliokas, J. Bat-liuskas, P. Katilius, J. Venslaus-kas, S. Galinis, M. Zujus, J. Ma-sonis, P. V. Zdanavičius, V. T. Kvetkas ir P. Karašauskas.

Svarstomi apskrities išvažiavi-mų reikalai. Birželio 2-rą išva-žiavimas rengiamas Sans Souci parke. Numatyta patraukli pro-grama. 25 procentai pelno nu-matyta skirti Scrantų vyskupijos statybos programos fondui; 25 procentai pelno Amerikos Lie-tuvių Tarybai Lietuvos nepri-klausomybės akcijai paremti.

Metinį išvažiavimą rengti Rocky Glen Parke. Susitart su parko savininkais išrinkti V. Le-liokas, P. Katilius, J. Venslaus-kas ir J. G. Joneika. J. Vens-lauskas pasiūlė šiame išvažiavi-me pardavinėti ženklelius (tags) Scrantų vyskupijos statybos pro-gromos fondo naudai. Priimta vienbalsiai.

Svarstyti Lietuvos nepriklau-somybės šventės paminėjimo rei-kalai. Apskrities kuopų atstovų metiniam susirinkime išrinkta komisija iš V. T. Kvetko, M. Zu-jaus ir V. Grieštaraičio paruoš rengėjams atatinkamas rezoliuci-jas.

Buvęs apskrities sekretorius P. V. Zdanavičius perdavė nau-jai išrinktam sekretoriui Pranui Katiliui knygas ir kitas reikme-nis, o buvęs iždininkas J. Maso-nis pervedė iždą naujai išrink-tam iždininkui J. Venslauskui.

NOVAKOWSKI—STATE VETERANS' SERVICE OFFICE VEDĖJAS

Frank B. Novakowski, 1205 South St., Nanticoke, paskirtas State Veterans' Service Office vedėju. Laikinai ofisas yra į-rengtas Room 342, Miners Na-tional Bank Building, Wilkes-Barre, Pa. Šis ofisas aptarnaus 28 apskritis.

Šis ofisas yra įsteigtas Adjut-ant General's Office of Depart-ment of Millitary Affairs. Jis teiks veteranams ir jų pašalpga-viams patarimus ir padės paruoš-ti prašymus Federalei Veteranų Administracijai. Ofisas taipgi studijuos ir spręs pašalpų reika-lus, rūpinsis naujų vairavimo (automobilių) laisnių veteranams įgavimu. Tie veteranai, kurie turėjo laisnius prieš įstojant tar-nybon, gali gauti naujus laisnius be egzaminacijos, jei atsikreips 60 dienų laikotarpy.

Ofiso vedėjas Frank B. Nova-kowski yra pirmojo pasaulinio karo veteranas, Amerikos Legi-jono Nanticoke Post 350 narys. Jo paskyrimą asmeniai užgyrė gubernatorius Edward L. Martin.

ADVOKATAS JONAS R. VIRBALIS POSTO KOMANDIERIUS

Antrojo pasaulinio karo vete-ranų postas Nr. 33 (Plymouth) nauju komandierium išsirinko advokatą Joną R. Virbalį. Jis už-ėmė buvusio komandieriaus Law-rence (Chapple) Lynch vietą. 1946 metų posto valdyboje yra kitas lietuvis—Edvardas Čeponis, kuris užima adjutanto vietą.

Pereitą savaitę įvyko naujų posto viršininkų instaliacija ir priėmimas 67 naujų narių.

EDWARDSVILLE

IŠ LRKSA 1-MOS KUOPOS SUSIRINKIMO

Pereitą sekmadienį, sausio 20, Kingston'o Šv. Marijos parapi-jos svetainėje įvyko reguliaris 1-mos kuopos susirinkimas.

Kuopos sekretorė Alicija Ven-slauskienė perskaitė protokolą ir išdavė finansinį raportą už 1945 metus. Priimta vienbalsiai.

M. Zujus, V. Leliokas, J. Ma-sonis, Pr. Leliokas, Sr., išdavė raportus iš metinio 4-tos apskri-ties susirinkimo. Priimti vienbal-siai.

Svarstyta Lietuvos nepriklau-somybės šventės paminėjimas. Pavesta valdybai pasitarti su kle-bonu ir kitų vietinių draugijų ir kuopų vadovybėmis kas link bendro rengimo.

Atstovais į apskritį perrinkti tie patys—Vl. Čeponis, Pr. Le-liokas ir Ig. Paškevičius.

Svarstyti 55-jo seimo reikalai —įnešimų paruošimas ir atstovų siuntimas. Įnešimai bus svarsto-mi kitam susirinkime ir kiek-vienas narys galės duoti savo su-manymus. Sukėlimui lėšų atsto-vų siuntimui nutarta surengti pramogą—card party su laimėji-mais. Tuo rūpinsis kuopos val-dyba ir išrinktoji komisija į ku-rią įėjo šie asmenys: Rožė Pro-leikienė, Rožė Vitkauskienė, Ie-va Urbonienė, Ignas Paškevičius, St. Šimanskas; M. Zujus—pub-likacijos vedimui.

Susirinkimas buvo gyvas ir ja-me pasireiškė pasirįžimų darbuo-tis kuopos ir Susivienymo ge-rovei. *Rap.*

Pittston

RUOŠIASI MINĖTI LIE-TUVOS NEPRIKLAU-SOMYBĖS ŠVENTĘ

Nuo 1934 m., kuomet čia suor-ganizuota V. V. Sąjungos skyrius, kiekvieną metą Lietuvos nepriklausomybės šventė buvo tinkamai paminėta.

Šiemet, sekmadienį, vasario 17, Lietuvių Piliečių Klubo svetai-nėje, vietinis ALT skyrius ren-gia Lietuvos nepriklausomybės šventę paminėti įspūdinga ir į-vairia programą.

Kalbėtojai užkviesti: BALF vice pirm. kun. J. Balkūnas iš Maspeth, N. Y.; Luzerne apskri-ties teismo teisėjas J. Aponick; Pittston'o miesto majoras Frank Horan ir ALT skyriaus garbės pirmininkas kun. J. Kasakaitis.

Muzikas Bronius Voveris su didžiuliu, arti 70 balsų choru, rengiasi išpildyti meniską pro-gramos dalį.

Programa bus atidaryta įspū-dingu vaizdu "Laisva Lietuva".

Antrame akte bus atvaizduota "Pavergta Lietuva".

Bus ir daugiau įvairenybių prie programos pridėta.

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimo proga, bus at-sikreipta į gerus Lietuvos patri-jotus ir biznierius paremti lietu-vių kovą išlaisvinimui pavergtos Lietuvos, aukojant $5.00 ar dau-giau ALT fondui. Aukojusių vardai tilps programos plakatuo-se, kurių visas tūkstantis bus iš-spausdinta ir išdalinta.

Po programos bus šokiai iki vėlyvam rytui. *A. Galinskas*

METINĖ ŠVENTO VARDO DR-JOS IŠKILMĖ

Sekmadienį, sausio 13, Šv. Ka-zimiero parapijos Šv. Vardo Draugija turėjo metines iški-lmes.

Po mišių ir bendros komunijos, parapijos svetainėje įvyko iškilmingi pusryčiai su įvairia programa.

Pirmsėdis A. Venskus progra-mos vedėju pristatė Antaną J. Dambrauską.

Kun. J. Kasakaitis atliko invo-kaciją.

Principaliu kalbėtoju buvo daktaras S. Andriejauskas-An-drosky. Jis nesenai sugrįžo iš militarės tarnystės, kurią gar-bingai atliko. Jis tarnavo kaip U. S. laivyno aficieris Attu ir Ko-diak salose, kurios sudaro Aleu-tian salyno dalis. Prieš atleidi-mą jis buvo U. S. laivyno mo-kyklos prie Princeton universi-teto vyriausiu gydytoju. Laivy-ne jis ištarnavo tris metus ir du mėnesiu.

Taipgi kalbėjo kun. J. Kasa-kaitis, Vincas Dailydė, Juozas Maceina ir Vincas Grieštaraitis.

Čia pat atlikta naujų viršinin-kų instaliacija. Naujos valdybos sąstatas yra toks: pirmin. Jonas Karosas; vice pirmin. Jonas Yurish; užrašų sekr. Vincas Gai-čiūnas; finansų sekr. Jonas Viš-niauskas; iždin. Vincas Grieš-taraitis; iždo globėjai Jonas Pato-mis ir Marcelius Ambrozaitis.

Iškilmėse dalyvavo per 70 na-rių. *J. A. V.*

SCRANTON

LRKSA 83-ČIOS KUOPOS VAKARAS BUS ŠAUNUS

Viskas yra surengta dėl šau-naus vakaro, kurį rengia LRKSA 83 kuopa šeštadienį, vasario 16, Knights of Pythias svetainėje. Pradžia 7:30 val. vakare.

Vakaras bus įspūdingas, nes tą dieną yra Lietuvos nepriklausomybės šventė. Tad apvaikščiosime arba paminėsime tą dieną į-spūdinga programa ir kartu pa-gerbsime lietuvius veteranus su-grįžusius iš militarės tarnystės.

Tad visi lietuviai ir lietuvės, jauni ir seni, dalyvaukite šiame vakare. Priimsime rezoliuciją reikalaujant grąžinti Lietuvai nepriklausomybę ir tuo pačiu kartu pagerbaime mūsų vetera-nus kovojusius, kad mes būtume laisvi.

Rengimo komisija užtikrina šaunų pasilinksminimą.

Tad pasimatykime 83 kuopos parengime.

Rengimo Komisija

KARO KAPELIONAS KUNIGAS LEONARDAS L. GILIS PAKELTAS KAPELIONU

Kun. Leonardas L. Gilis

Nagoya, Japonija. — Kunigas Leonardas L. Gilis, tarnaujantis U. S. kariuomenėje kapelionu, nesenai pakeltas kapitono laips-niu.

Anksčiau kun. L. L. Gilis bu-vo kapelionu prie 4-jo inžinierių dalinio Filipinuose.

Prieš įstojimą kariuomenėn, kun. L. L. Gilis buvo asistentu Šv. Kazimiero parapijoje, Ply-mouth, St. Mary's parapijoje, South Scranton; ir Šv. Marijos parapijoje, Kingstone.

Kun. L. L. Gilis yra Forest City, Pa., LRKSA 2 kuopos na-rys. Forest City gyvena jo tė-vai—Mr. ir Mrs. Vincas Giliai ir kiti saviškiai. Kun. L. L. Gi-lis jiems rašo laiškus, kuriuose paduoda daug įdomių žinių iš okupuotos Japonijos. Jis jau su-spėjo aplankyti daug Japonijos didmiesčių, miestelių ir kaimų ir susipažinti su japonų gyvenimu. Jis stebisi, kad japonai turėda-mi menkus išteklius drįso pra-dėti karą prieš Jungtines Ame-rikos Valstybes. Dabar jų mies-tai ir miesteliai paversti griuvė-siais ir ims daug laiko atsista-tyti ir išbristi iš ekonominių var-gų. Tarp kitų centrų, kun. Gilis lankėsi Kyoto mieste, kuris ran-dasi 80 mylių nuo Nagoya. Jis rašo, kad Kyoto yra labai gra-žus, įdomus miestas. Čia gyve-na Apaštalų Sosto (Šv. Tėvo) prefektas. Katalikai čia turi gra-žią Šv. Pranciškaus Ksavero baž-nyčią. Japonai katalikai gana pa-maldūs žmonės.

Linkime kun. L. L. Giliui gar-bingai atlikus karo kapeliono pa-reigas laimingai sugrįžti į savo šalį—pas savuosius!

A. A. Mirusiems

A. a. Juozas Bulevičius, gyv. 96 Main St., Duryea, numi-rė sausio 16-tą, palaidotas iš Šv. Juozapo bažnyčios parapijos ka-pinėse. Paliko žmoną ir keturis vaikus. Velionis iš Lietuvos at-vyko 50 metų atgal ir visą laiką gyveno šioje sekcijoje.

A. a. Jonas Greblikas, gyv. 6 Curtis St., Kingston, nu-mirė sausio 18, palaidotas sausio 21 iš Šv. Marijos bažnyčios Wil-kes-Barre Švč. Trejybės parapi-jos kapinėse, Bear Creek. Pa-liko seserį J. Lukoševičienę, Ed-wardsville.

A. a. Marė Janušonienė, gyv. 33 Thomas St., Miners Mills, numirė sausio 18, palai-dota sausio 22 iš Šv. Pranciškaus bažnyčios parapijos kapinėse.

A. a. Ona Šakalinskienė, gyv. 18 Mitchell St., Plainsville, numirė sausio 18, palaidota sau-sio 21 iš Wilkes-Barre Švč. Trejybės bažnyčios parapijos ka-pinėse, Bear Creek. Paliko pen-kis vaikus ir du brolius.

Minersville, Pa.

Šv. Pranciškaus Parapija Turėjo Laimingus Jubi-liejinius Metus

1945 metai mūsų Šv. Pranciš-kaus parapijai buvo jubiliejiniai metai. Minėtais metais daug nu-veikta parapijos gerovei.

Šv. Kazimiero parapija turi gražią bažnyčią, kleboniją, mo-kyklą, kurią veda seserys pran-ciškietės.

Klebonas kun. K. Klevinskas su dideliu džiaugsmu paskelbė, kad jubiliejiniais metais parapi-jos skola sumažinta 24 tūkstan-čiais dolerių, o per visą jo kle-bonavimo laikotarpį (nuo 1929 metų) parapijos skola iš 101 tūkstančio dolerių pasiliko tik suvirš 30 tūkstančių.

Parapijos asistentu yra kun. J. Bagdonas.

Linkiu mūsų dvasios vadams ir visiems parapijiečiams ge-riausios kloties ir ateityje!

Parapijietis

Forest City, Pa.

Independent Klubo Metinis Susirinkimas

Įvyks sausio 27, 1946, tuojau po sumos parapijos salėje.

Klubo nariai ir narės malonė-kite gausingai dalyvauti, nes me-tiniam susirinkime būna svars-tomi svarbūs klubo reikalai. Bus rinkimas klubo valdybos 1946 m. Užsilikę su duoklėmis malonė-kite užsimokėti. *Klubo Valdyba*

Omaha, Nebr.

Numirė Liudvikas Danauskas

Gruodžio 31 d. numirė Liudvi-kas Danauskas, sulaukęs 57 me-tų amžiaus. Jis pardavinėjo au-tomobilius prie Chevorlet Co. Buvo labai malonaus būdo, tei-singas. Lietuviai pirkdavo iš jo karus. Man pačiam pardavė net tris automobilius 14 metų laiko-tarpy. Gaila, per anksti numirė. Čia kiti ilgiau gyvena. Paliko žmoną Stellą, kuri gieda chore, dvi dukteris ir du sūnu. Jaunes-nis sūnelis yra tik 3 metų. Die-ve, būk jam geras, kaip ir jis buvo geras visiems.

Parapijos Apyskaita

Sausio 13 d. kun. Juozas Jure-vičius išdavė pajamų ir išlaidų raportą. Be to, jis išspausdino, kiek kas aukojo 1945 metais. Pa-sirodo, kad žmonės labai dosnūs. Vienas paaukojo daugiau negu $100.00. Kiti po $80, $60, $50 ir taip toliau. Viskas buvo apmo-kėta. Dar apie 5 tūkstančiai buvo surinkta dėl Seselių naujo na-mo, kuris kainavo virš 16 tūks-tančių dolerių.

Atostogavo

Per Kalėdas buvo parvykęs namon Petras Žerkauskas. Jis dabar mokinasi Conception Col-lege. Jaunikaitis džiaugiasi mokslu, mokytojais ir mokyklos bendra tvarka. Taip pat buvo sugrįžę Teodoras Bazar ir Philip Bush iš Hinsdale, Ill. Šie-du jaunikaičiai mokinasi pas pranciškonus.

Augins Vištas

Neseniai teko aplankyti ponios Logos namą. Tenai radau ir jos žentą, kuris prarado koją karo laukuose. Vienok jaunikaitis ne-nusimena. Jis ketina pirkti ūkį prie Omahos miesto ir auginti daug vištų. *Vietinis*

"ZAKREPIT POBIEDU"

New York (LAIC).—Maskvos spaudoje vis daugiau matyti šū-kių: "Zakrepit pobiedu"—sustip-rinti, išnaudoti pergalę, kas ruso galvosenoje reiškia ir galutiną įsistiprinimą tuose kraštuose, į kuriuos karo pabaiga Raudonąją Armiją nuvedė.

Didžiausios rusų pastangos šiuo metu dedamos Vokietijos sukomunistinimui.

Livermore Falls, Me.—Sausio 19-tą dėl gaisro žuvo 3 vaikai.

Philadelphia, Pa.

Raudonieji Pralaimėjo

Čia į didžiųjų organizacijų ir klubų valdybas buvo įsiskvertę lietuviai ruskeliai. Būdami val-dybose jie drūčiai darbavosi Kremliaus gerovei ir lietuvių že-minimui. Bet jųjų džiaugsmas buvo neilgam. Atėjus metiniams rinkimams jie pašalinti iš val-dybų Lietuvių Tautinio Pašal-pinio Klubo ir Lietuvių Muzi-kalio Namo bendrovės. Dar pir-miau jie neteko vietų Raudonojo Kryžiaus ir Karo Pergalės Ko-mitete. Tas reiškia, kad pas mus raudonieji smunka. Atsigauna gerų lietuvių sielos.

Valio 1946! *F. P.*

Sugryžo Karys Veteranas D. J. Jeranimas

Paskutiniu laiku pas savo gim-dytojus, viengenčius Daminiką ir Genovaitę Šukytę Jeraminus (Earanimus), gyvenančius 3127 Gaul St., Philadelphia, sugryžo jau iš karo visiškai paliuosuotas jų vyresnis sūnus, karys-vetera-nas Daminikas J. Jeranimas.

Jis, kaip ir jo tėvai ir brolis Stasys, yra labai šauniu ir iki aukščiausio laipsnio mandagus jaunuolis. Iš profesijos jis yra laidotuvių direktorius.

Jis, kaip ir jo tėvai ir brolis, priklauso prie Šv. Jurgio para-pijos. *Jurgietis*

RAUDONOJI ARMIJA PARADUOJA

New York (LAIC). — Lapkri-čio 8 d., rusų revoliucijos sukak-ties proga Vilniuje buvo suruoš-tas paradas. Priešakyje ėjo Rau-donosios armijos pėstininkai, to-liau motorizuotosios dalys su lauko ir zenitine artilerija, pro-žektoriais ir tt. Toliau ėjo dar-bininkų ir ūkininkų kolonos, neš-damos partijos vadų ir kvislingi-nės vyriausybės paveikslus. Pa-radą lydėjo artilerijos šūviai. Pa-našios demonstracijos buvo suruoštos Kaune, Šiauliuose, Klai-pėdoje ir kituose miestuose.

Kaip žinome, visos tautinės šventės Lietuvoje yra uždraus-tos.

New York (LAIC).—"Izvestij-a" žiniomis, Rusijos revoliuci-jos proga, Vilniaus teatro artis-tai turėjo paruošti specialų pa-rengimą.

Jersey City, N. J.—Sausio 18 dieną dėl gaisro žuvo du asme-nys; 24 šeimos netekto pastogės.

PRIE KUN. ALFONSO LIPNIONO KAPO

Tik dabar teko patirti, kad kun. Alfonsas Lipniūnas, ilgą laiką kankintas Stuttgofo kon-centracijos stovykloje, numirė 1945 m. kovo 31 d. Didįjį šeš-tadienį, rusams beartinant, iš stovyklos išsivadavęs. Išėjęs iš stovyklos jis apsikrėtė šiltine, susirgo plaučių uždegimu, ir jo koncentracijos stovykloje pa-laužta sveikata nebepajėgė tų dviejų sunkių ligų nugaleti. Kun. A. Lipniūnas iš stovyklos išsilaisvino tą pačią dieną, kai jam sueję 40 metų amžiaus.

Per daug gerai Lietuvai, ypač jos jaunimui, kun. Lipniūnas bu-vo pažįstamas, kad mes ką nors naujo apie jį galėtume pasakyti. Nenuilstamai kovodamas už lie-tuviškumą atgautame Vilniuje paskutiniais laisvės metais, pa-skelbęs griežtą kovą raudonie-siems ir rudiesiems okupantams, jis palūžo savo kovoje ir nebe-matė visiško laimėjimo. Mes, ku-rie girdėjome jo pamokslus be-veik kiekvienoje Lietuvos bažny-čioje, kurio žodis ypatingai su-stiprindavo ir uždegdavo mus Šv. Jono bažnyčioje Vilniuje, ties jo kapu pasižadame tęsti ko-vą tol, kol iš Lietuvos bus iš-guitas paskutinis atėjūnas. Tada ir kun. Lipniūno palaikai galės būti parvežti į Lietuvą, ką jo draugai, žerdami žemes ant jo kapo, jam pažadėjo.

Tokyo. — Sausio 21 generolo MacArthur įsakymu, okupacinė administracija perėmė savo kon-trolėn japonų karo dirbtuves.

NOREIKŲ LAIDOJIMO ĮSTAIGA

JUOZAS NOREIKA
Laidotuvių Direktorius
Reikalui esant, visuomet pasi-rengę suteikti nuoširdų ir man-dagų patarnavimą.
2428 North Main Avenue
Phone 2-5722 Scranton, Pa.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Gražiausią Lietuviu Kalba Išleistą Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina $3.50.

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštais odos viršeliais, papuošta lietuviško stiliaus kryžiumi, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolo. Evangelijos sekmadieniams ir bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanijų 16. Vainikų maldų (karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos litur-ginės. maldos iš Mišiolo). Graudūs verksmai. Arti šimto puslapių pašvęsta maldom-į Švč. Sakramentą. Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlaidus. Labai daug įvairių maldų su atlaidais. Nurodoma gyvenimo pagrindai—atspausdinta visi po-teriai. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba graži.

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės

Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis taip, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzemplioriu—10 centu.

ŽYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

ANIOLAS SARGAS, juodais apdarais (originalė kaina $1.50) $1.00
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodais apdarais (originalė kaina $1.50) 1.00
MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų) 50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais 40

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South St. (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Penna.

KAZIMIERAS NAVICKAS, 298 Vine St. Plymouth, Pa., pa-ieško sesers, Marės Lavišauskienės ir Gabrieliaus Lavišausko. Pirmiau gyveno 63 Park Street, Hartford, Conn. Jei kas žino tik-rą adresą, malonėkite pranešti.

Reikalui Esant Jums Mielai Patarnaus

Vincent W. Yanaitis
Laidotuvių Direktorius
(Funeral Director)
48 E. Stanton Street
Hudson, Pa.
Tel. W-8 8-2416

VIETINĖS ŽINIOS

ES-BARRE ŠVČ. TREJYBĖS PARAPIJA RENGIA METINĮ LIETUVOS ŠVENTES PAMINĖJIMĄ

KS VASARIO 16-TĄ, ŠEŠTADIENĮ, IŠ WBRE STOTIES, NUO 7:00 IKI 7:30 VAKARO

aminėjimo rengimu rūpinasi os klebonas, žinomas visuo- ininkas ir patriotas kun. J. Miliauskas.

albės Wilkes-Barre miesto oras Con McCole. Dainuos ąpijinis choras, vadovaujant muz. J. Stulgaičiui. Programoje bus daugiau įdomių patriotinių dalykų, apie kuriuos bus plačiau kituose numeruose.

Kaip kitais metais, taip ir šiemet programa bus įvairi, įdomi ir verta pasiklausyti.

LAIDŲ ATITAISYMAI

ereitame numeryje, paskuti- ne puslapyje, per neapsižiū- mą, praleistos šios klaidos: ntraštėje "Karo kapelionas ąas Leonardas L. Gilis pa- as kapelionu," turėjo būti— eltas kapitonu; žinutėje iš ersville, Pa., pasakyta, kad Pranciškaus parapijinę mo- lą veda seserys pranciškietės, ırėjo būti—seserys kazimie- ės.

RŪBŲ RINKLIAVA WILKES-BARRE MIESTE

asario 3-čią Wilkes-Barre ite bus pergalės rūbų rink- i.

ajoras Con McCole paskel- kad Luzerne kalėjimo viršė- as William B. Healey apsi buti vajaus komiteto pirmsė- , o D. W. Churnow pims padėjėju.

rinkti rūbai eis dėl karo ir pacijų nukentėjusių europie kelpimui.

ENČ. TREJYBĖS PARAPIJOS CHORO VEIKLA

ilkes-Barre Švč. Trejybės pijos choras turėjo susirin- pereitą sekmadienį, sausio . Nustatyta veiklos progra- 1946 metams ir išrinkta nau- aldyba: pirmininkas Juozas auskas; prot. rašt. Florence tus; fin. rašt. Juozas Stul- is; iždininkė Agnes Yaškus; globėjai: Lenis Vailionis ir as Skurkis.

horas nutarė ir toliau dar- is perdirbtų vargonų išlai- atmokėti.

asario 16 d. choras dalyvaus uvos nepriklausomybės šven- paminėjime iš WBRE sto- nuo 7 iki 7:30 val. vakare. a bus kleb. kun. J. K. Mi- as. Kalbės majoras Con

ntį vakarą Chrystal Ball- bus choro šokis grojant L. ulyno orkestrui. Ten bus vi- ų įvairenybių.

uoširdžiai kviečiame visus ankyti.

AZIMIERAS NAVICKAS,

Vine St., Plymouth, Pa., pa- sesers, Marės Lavišauskie- ir Gabrieliaus Lavišausko. gyveno 63 Park Street, , Conn. Jei kas žino tik- , malonėkite pranešti.

Reikalui Esant Jums Mielai Patarnaus

Vincent W. itis

Direktorius (Director)

NUOŠIRDUS AČIŪ

Šiuomi pareiškiu mano nuoširdžiausią padėką visiems, kurie, mirus mano žmonai, a. a. Viktorijai, kokiu nors būdu parodė man ir mano šeimai užuojautą.

Dėkoju gerb. klebonui kun. J. K. Miliauskui, jo asistentui kun. J. Valūnui, kun. A. J. Norkūnui ir muzikui J. Stulgaičiui už gražų paskutinį bažnytinį patarnavimą; taipgi laidotojui p. Chas. J. Liegui už jo tikrai simpatinga ir nuoširdų patarnavimą.

Ypač esu dėkingas Jėzaus Nukryžiuotojo Seselėms ir jų Viršininkėms, kurios parodė tiek daug kantrybės ir pasiaukojimo per ilgą laiką slaugant ir prižiūrint mano sergančią velionę žmoną. Taipgi esu giliai dėkingas už Seselių kilnias ir dievobaimingas maldas, kurias jos kalbėjo per ištisas valandas prie mirštančios mano žmonos.

Dėkingas esu kunigui A. J. Norkūnui už suteikimą Paskutinių Sakramentų ir budėjimą.

Mano kad ir didžiausias Seselėms dėkingumas nebūtų pakankamas.

Vien tik Visagalis Dievas tegali atlyginti už tokius pasiaukojimo ir gailestingumo darbus.

Antanas Navikas ir šeima

Pittston

SERGA KUNIGAS JONAS KASAKAITIS

Pittsono Šv. Kazimiero parapijos klebonas, buvęs LRKSA dvasios vadas, kun. J. Kasakaitis sunkiai serga plaučių uždegimu. Tai bene trečiu kartu jį prislėgė ta pati liga.

Amerikos lietuvių veteranui linkime nuveikti sunkia ligą, atgauti sveikatą ir energiją ir dar daug pasidarbuoti savo numylėtos tautos ir Bažnyčios gerovei.

A. A.
Mirusiems

AD. VAICIEKAUSKAS NUMIRĖ

Sausio 25-tą, ryte, Mercy ligoninėje, numirė Adomas Vaiciekauskas, gyv. 53 Oakwood Lane, Wilkes-Barre. Jis buvo sunkiai sužalotas kritusios uolos Glen Alden kompanijos South Wilkes-Barre kasykloje. Palaidotas iš Švč. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko žmoną, du posūnius ir dvi podukras. Velionis iš Lietuvos atvyko 38 metai atgal.

A. a. Elžb. Dorasevičienė, 69 metų amžiaus, numirė sausio 24-tą savo dukters Mrs. P. Kutz namuose, 30 West Bennett St., Kingston, palaidota sausio 28-tą iš Mahanoy City Šv. Juozapo bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko tris dukteris ir sūnų dr. W. C. Dorasavage, Pottsville.

A. a. Ieva Zagorskienė, gyv. 90 Charles St., Ashley, numirė sausio 28-tą, palaidota sausio 30-tą iš Wilkes-Barre Švenčiausios Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko tris veikus, 9 anūkus ir seserį

Scranton

LRKSA 83-ČIOS KUOPOS VAKARAS BUS ŠAUNUS

Viskas yra surengta dėl šaunaus vakaro, kurį rengia LRKSA 83 kuopa šeštadienį, vasario 16, Knights of Pythias svetainėje. Pradžia 7:30 val. vakare.

Vakaras bus įspūdingas, nes tą dieną yra Lietuvos nepriklausomybės šventė. Tad apvaikščiosime arba paminėsime tą dieną įspūdinga programa ir kartu pagerbsime lietuvius veteranus sugrįžusius iš militarės tarnystės.

Rengimo Komisija

PALINKSMINIMO VAKARAS

Šv. Juozapo parapijos sodalietės rengia šokį, kuris bus vasario 27-tą, "Knights of Pythias" svetainėje, Church Ave.

Rengimo komisija: Elena Venzlauskaitė; Adelė Rinkūnaitė, Konstancija Petkevičiūtė, Izabelė Klebauskaitė, Pranciška Ramoškaitė ir Elena Zagorskaitė.

Rengimo komisija ir sodalietės deda visas pastangas kad šis vakaras būtų įspūdingas ir linksmas.

Taigi, kviečiame netik jaunas mergeles ir bernelius, bet taip pat vyresnius vyrus ir moteris į šį mūsų parengimą ir tikime, kad visi linksmai praleisite šį vakarą.

A. A. R.

Baltimore, Md.

Klebonas Išvyko Poilsiui

Gydytojų aštriai įsakytas, *kun. dr. L. Mendelis* turėjo kuriam laikui išvykti pasilsėti. Pažymėtina, kad visą karo laiką parapijos kunigams, ypač kunigui klebonui, buvo sunku pasitraukti iš savo pareigų pasilsėti. Bet ateina laikas, kada žmogiškos jėgos išsisemia ir reikia pasilsėti.

Savo laiškais klebonas sveikina uoliuosius parapijiečius ir kunigus. Parapijos darbe šiuo laiku padeda tėvas marijonas *kun. Antanas Mažukna, M. I. C.*, kuris prieš Kalėdas vedė sekmingas rekolekcijas.

Linkime klebonui kuo veikiausia sugrįžti pasilsėjus.

Kaskas Koncertas Pasisekė

Sausio 20 d., Lietuvių auditorijoje įvyko įžymios artistės ONOS KASKAS koncertas. Koncertas visapusiškai pasisekė. Reikia pasveikinti "Dainos" chorą ir visus, kurie prisidėjo prie šio koncerto gražaus pasisekimo.

Pažymėtina, kad lietuviai gausiai pripildė didžiąją salę ir labai gražiai įvertino mūsų tautietės muzikalinius gabumus. Artistės programa pasižymėjo gražiomis lietuviškomis dainomis. Kiekvienas ašarą braukė, kai salėje skambėjo lietuviškųjų dainų aidai.

Baltimorės lietuviai pilnai įvertina šios garsios artistės pasišventimą ir nuoširdžiausia dėkoja už suteiktą progą pasiklausyti gražiųjų dainų.

Ūmai Susirgo

Aldona (Jančiūtė) Pakalniškienė ūmai suirgo ir ligoninėje buvo padaryta operacija. Gydytojai sako ligonė pasveiksianti. Aldona yra duktė veikliojo parapijiečio *Jono Jončiaus*. Linkime ligonei greičiausia pasveikti.

Atidėtas Susirinkimas

Altoriaus ir Rožančiaus draugijos metinis pasisvečiavimo parengimas atidėtas kitam mėnesiui, kada galės jame dalyvauti pats klebonas kun. L. Mendelis. Šioji draugija daug prisideda prie parapijinio veikimo.

Vieningumo Oktava

Sausio 18 d., prasidėjo Bažnyčios Vieningumo Oktavos pamaldos, baigėsi sausio 25 d. Pamaldoms vadovavo ir pamokslus sakė kun. S. Mathews, S. S. J. Vieningumo Oktavos pamaldų tikslas yra pasimelsti, kad atšalusieji katalikai grįžtų prie tikrojo tikėjimo ir kad visų žmonių tarpe būtų viena Avydė ir vienas Ganytojas.

Šv. Vardo D-jos Šventė

Šioj parapijoj gyvuoja labai veikli Šv. Vardo Draugija, kuriai gyvai vadovauja dvasios vadas *kun. A. Dubinskas* ir pirmininkas *Valerijonas Strazdauskas*. "Draugija kiekvieną mėnesį "in corpore" eina prie Šv. Komunijos. Šį mėnesį matėsi naujų veidų. Iš garbingos kariuomenėje tarnystės grįžo *dr. Jonas Urlakis* ir *dr. Kryzostomas Mendelis*. Taipgi prie draugijos prisirašė profesijonalas advokatas *Tamas Grajauskas*. Kiekvieną mėnesį pastebiama, kad daugelis senųjų narių grįžta ir vėl stoja draugijos narių tarpan.

Pažymėtina, kad netik šioji draugija, bet visos bažnytinės draugijos turi pasiskyrusios mėnesio sekmadienius, kada eina bendrai prie šv. Komunijos. Ypač dabar visi atjaučia būtinumą padėkoti Dievui už karo pergalę ir prašyti Dievą, kad padėtų mūsų kraštui šių dienų sunkenybėse, kurios nuolat seka karą.

Koresp.

Manchester, N. H.

BALF 53-čio Skyriaus Darbuotė

Skyrius pravedė kenuoto maisto rinkimo vajų. Ir aukų (pinigais) parinkta, už kurias nupirkta kenuoto maisto.

Aukotojų vardai: besikurianti lietuvių R. K. parapija $5.00; A. Kemėšis ir And. Žukauskas po $5.00; po $2.00: K. Lukoševičius, J. Razumas, A. Kikutis, Dom. Taparauskas, J. Čeplinskas, A. Petkus ir LDS 74 kuopa; Juozas Svatykas $1.50; po $1.00: M. Kušleika, J. Trakimas, J. Zubaitis, L. Šimažis, B. Bimbiris, S. Antanaitis, J. Mačiulevičius, J. Tvarijonas, O. Kindurienė ir A. Steckis; Pranas Jakaitis 50 centų. Kiti aukojo kenuotą maistą ir muilo.

Už suaukotus pinigus nupirkta ir suneštą maistą skyrius sutvarkė ir išsiuntė į BALF sandėlį, Brooklyn, N. Y. Šešiolikoje dėžių tilpo 43 tuzinai įvairaus maisto kenų; 1 dėžė muilo ir 1 dėžė rūbų. Paskiroms šeimoms dovanėles sudarė ir pasiuntė per skyrių savo lėšomis į sandėlį J. Vaičiūnas, P. Andriejūnas ir J. Lazauskas. Tuo visu rūpinosi ir sutvarkė J. Vaičiūnas ir P. Andrejūnas.

Kurie dar norėtų ką nors paaukoti, malonėkite atnešti į Lietuvių Klubą.

A. Kikutis, sk. rašt.

Elizabeth, N. J.

Įsteigta "Lietuvių Artistų Grupė"

Šv. Petro ir Povilo parapijoje, Elizabeth, N. J., jaunimas įsteigė Lietuvių Artistų Grupę. Grupė stengsis vienyti lietuvių jaunimą, ūgdyti Lietuvos ir Bažnyčios meilę, lavint daugiau lietuviškoj kalboj ir tuo pačiu laiku parengt meniškas programas palinksmint visus lietuvius Elizabeth'e ir kitose New Jersey ir New Yorko kolonijose.

Valdyba šios grupės yra tokio sąstato: pirmininkas — Jonas Lutvinas (jaunasis), vice pirm. — Stasys Valatka, raštininkė — Monika Pavalkytė, iždininkė — Pranė Balandukė.

Pirmas parengimas įvyks vasario dešimtą dieną, Lietuvių Laisvės svetainėje. Bus įvairi programa su vaidinimu ir dainomis ir šokiais.

D. L.

PAIEŠKO

Juozas Kuzmickas, sūnus Aksiveros Kuzmickienės (Čapkauskaitės) iš Vilkijos, nori susisiekt su Antanu ir Tekle Čapkauskais. Spėjama, kad jie gyvena Chicagoje, New Yorke ar Newarke. J. Kuzmickas dabar randasi tremtinių stovykloje Vokietijoje. Paieškomi asmenys, arba kas apie juos žinote, kreipkitės (rašykite) į: *Mrs. Agnes Aukštakalnis, Box 45, Donaldson, Pa.*

New Britain, Ct.

Prano ir Agotos Gradeckų Jubiliejus

Sausio 13-tą, 1946, pp. Pranas ir Agota Gradeckai iškilmingai atžymėjo auksinį vedybinio gyvenimo jubiliejų.

11-tą val. ryte, jų intencija iškilmingas šv. Mišias atnašavo jubiliejatų sūnus kun. Edvardas Gradeckis, dabartinis New Haveno lietuvių klebonas.

Klebonas kun. M. Pankus iškilmingai priėmė jubiliejatų moterystės įžadų atnaujinimą. Kun. Geraldas, C. P., pasakė turiningą pamokslą.

Iškilmingose Mišiose, be vietinių kunigų, dalyvavo ir kun. kleb. J. Valantiejus, kun. V. Ražaitis ir J. Abramaitis; gausinga jubiliejatų šeima (keturi sūnūs ir dvi dukterys) ir pilna bažnyčia vietinių parapijiečių. Po Mišių įvyko iškilmingi pietūs Indian Hill Country Club, dalyvaujant gausingam būriui giminių ir bičiulių.

Poni A. Gradeckienė yra įlgametė LRKSA 109 kuopos narė. Tai jubiliejaus proga sveikinam ir linkim stiprios sveikatos gyvuoti, darbuotis Dievo garbei ir savųjų gerovei.

A. A. Povilas Giedraitis

Sausio pradžioje numirė a. a. Povilas Giedraitis, apie 75 metų amžiaus. Paliko liūdesy dvi seseris, du broliu, artimų giminių gyvenančių Pennsylvanijoje Velionis buvo dukart vedęs ir abi žmonas rūpestingai palaidojęs: buvo nemaža sutaupęs turto, kurį savo testamentu išskirstė giminėms, nepamiršdamas nei bažnyčių bei vienuolynų. Po 500 dolerių jis paskyrė Šv. Andriejaus bažnyčiai New Britain, Lietuvoje Lazdijų bei Seirijų bažnyčioms; Marianapolio Kolegijai; Tėvų Pranciškonų (Greene Me.) vienuolynui ir Seselėms Pranciškietėms.

A. A. Jonas Skritulskas

Sausio 22 d. numirė a. a. Jonas Skritulskas, 85 metų amžiaus. Paliko nuliūdime tris dukteris ir žentus bei šešis anūkus. A. a. Jonas buvo stambus biznierius, vienas iš pirmųjų pionierių Šv. Andriejaus parapijos. Velionis yra tėvas ponios Lopattienės, legalio LRKSA patarėjo advokato Jono S. Lopatto žmonos.

Abu mirusieji iškilmingai palaidoti Šv. Marijos kapinėse, šeimų lotuose.

Te būna amžina dangiška ramybė jų sieloms.

Naujas Profesionalas

Šiomis dienomis sugrįžo iš kariuomenės leitenantas dantistas daktaras Juozas Jenis ir atidarė ofisą 464 Farmington Ave., Hartford. Patartina apylinkės lietuviams remti šį jauną profesionalą, o jis visuomet bus pasiruošęs sąžiningai patarnauti.

B. M.

Philadelphia, Pa.

Vasario Šešioliktosios Minėjimo Ruoša

Šiemet Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimas čia įvyks sekmadienį, vasario 17-tą, Lietuvių Muzikalėje svetainėje. Ir pramatoma, kad bus nepaprastai puikus—grandijozinis. Bus bendras; pramatoma, kad susirinks labai daug dalyvių; dalyvaus apščiai įžymių svečių, kaip tai J. Valaitis, ponia Devenienė, mūs valstijos gubernatorius Mr. Edward Martin; bus įvairi ir turininga meniška programa — sakoma dalyvaus operos artistai ir grupė vaidelyčių, o kiti kalba, kad dalyvaus Tadas Kuligovskis su savąja smuikele. To parengimo ruošėjai jau iš anksto prašo, kviečia, kad visi malonėtų dalyvauti.

X.

Pasveiko Viengentis Petras Jeneliūnas

Netikėtai teko sužinoti, kad ilgametis LRKSA 20-tos kuopos narys *Petras Janeliūnas* buvo gan rimtai sunegalėjęs, vienok sausio 10-tą jau galėjo "atsiskirti" su lova.

Jo Bičiulis

New Haven, Ct.

Sveikinam P-nus Gradeckus Auksinio Jubiliejaus Proga

Nuoširdžiai sveikinam mūsų gerojo klebono tėvelius pp. Praną ir Agotą Gradeckus sulaukus auksinio vedybinio gyvenimo jubiliejaus, kurį minėjo sausio 13 dieną. Minėjo su pritaikintomis bažnytinėmis apeigomis, kuriose dalyvavo jų sūnus kunigas, daug dvasiškių ir įžymių pasauliečių svečių.

Linkim sveikatoj sulaukti naujų jubiliejų!

Nepaprasta Parapijos Vakarienė

Vasario 3 d. 6:00 valandą vakare mūsų kolonijoj įvyks nepaprastas įvykis—parapijos vakarienė, kurios metu bus sudegintas parapijos skolos sąrašas bei morgičius, kas reiškia, kad mūsų parapija skolos jau neturi.

Vakarienėje pasižadėjo dalyvauti miesto mayoras p. Celentano, kaimyniškų kolonijų klebonai ir kiti įžymūs svečiai ir viešnios. Rengimo komisija ruošiasi visus svečius, viešnias ir visus parapijiečius maloniai priimti ir pavaišinti.

Minėsime Lietuvos Nepriklausomybės Šventę

ALT mėnesiniam susirinkime vienbalsiai nutarta ruoštis paminėti Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį. Išrinkta komisija, kuri paruoš tai dienai programą. Paminėjimas įvyks vasario 17 dieną parapijos svetainėje.

* * *

Su sausio mėnesiu prasidėjo katalikiškos spaudos vajus. Taigi, kuriuose katalikiškuose namuose dar nesiranda katalikiškas laikraštis bei knyga, yra gera proga įsigyti bei užsirašyti. Geras laikraštis bei knyga kiekvienam žmogui geriausias draugas, nes jis praneša kas įvyksta visam pasaulyje, taipgi mūsų apylinkėje. Taigi šiais metais tegu nepasilieka nei vienas katalikiškas namas be gero katalikiško laikraščio bei knygos.

* * *

Šiuo tarpu mūsų kolonijoj yra renkami rūbai dėl Europos karo nukentėjusių ir tremtinių. Kas turite atliekamų rūbų, prašomi nunešti į artimiausias mokyklas, kur bus maloniai priimti.

M.

NOREIKŲ LAIDOJIMO ĮSTAIGA

JUOZAS NOREIKA
Laidotuvių Direktorius
Reikalui esant, visuomet pasirengę suteikti nuoširdų ir mandagų patarnavimą.
2428 North Main Avenue
Phone 2-5722 Scranton, Pa.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Gražiausią Lietuviu Kalba Išleistą Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina $3.50.

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštais odos viršeliais, papuošta lietuviško stiliaus kryžiumi, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolo. Evangelijos sekmadieniams ir bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanijų 16. Vainikų maldų (karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos liturginės, maldos iš Mišiolo). Graudūs verksmai. Arti šimto puslapių pašvęsta maldoms į Švč. Sakramentą. Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlaidus. Labai daug įvairių maldų su atlaidais. Nurodoma gyvenimo pagrindai—atspausdinta visi poteriai. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba graži.

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės

Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis taip, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzemplioriu—10 centų.

ŽYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

ANIOLAS SARGAS, juodais apdarais (originalė kaina $1.50) $1.00
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodais apdarais (originalė kaina $1.50) 1.00
MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų) ..... .50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais ..... .40

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South St. (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Penna.

The Fate of Lithuania

One of the most touching and utterly pathetic documents to come to our attention in recent weeks is the Letter of the Lithuanian Bishops in Exile addressed to the Catholic Bishops of the world. Although written several months ago, the full text has recently reached our shores.

It is a document that really reaches into the hearts of its readers, as it discloses the altogether tragic position of the Lithuanian people, and the seeming indifference of the victorious nations of the world. From the depths of their distress, the Catholic Bishops of Lithuania appeal to the Bishops of the world to lend their good graces with their respective governments that something be done to free Lithuania from the oppressive heel of Soviet Russia.

They tell of the firm resolve of their country to maintain neutrality, only to carry the full weight of three successive and ruthless occupations: first by Russia, then by Germany, and then again by the Soviets. The Bishops speak of the Nazi occupation as being bad enough, but not nearly so ruthless as that under the Russians. The violations of natural rights, the dread secret police, the deportations, the Russian prisons, and the pitiful conditions of the 200,000 or more Lithuanians who fled toward Germany to escape the Red horrors. Among these refugees were three Bishops and approximately 250 priests, many professional people and intellectuals, all of whom were apparently sure targets of imprisonment or planned removal.

The Bishops tell their frightful story of what happened to religion during the Red occupations. Every seminary was closed, and all the Bishops, together with a great number of priests, were evicted from their residences, without any chance to settle elsewhere in a decent abode. The teaching of cathechism, whether in private or in churches, was proibited. Catholic periodicals and books were prohibited, those available were seized and destroyed. Imprisonments, tortures and other means of terror aimed at intimidating priests and compelling them to join the services of the secret police for spying purposes, became common occurences.

And now, Lithuania lies under the threat of being legally and politically recognized as an integral part of the Soviet Union. 'Lithuanians will never consent," say the Bishops, "to become part of Russia, against which they struggled in past centuries for the maintenance and respect of their existence, idiom, culture and Catholic Faith. This is why every Lithuanian rebels even at the idea of being called to accept the atrocious yoke of atheistic Soviet Communism."

Victorious and vanquished nations look forward to peace. In conferences and congresses, leaders of nations are meeting with a view to setting down the terms of peace. Nations that have suffered through aggression during the war look forward to liberation, even to reparations. But among the nations never referred to are the three Baltic Republics, Latvia, Estonia and Lithuania. Continue the Bishops: "It's silence appears as a burial of our political liberty."

If Lithuania is permitted to suffer its present fate, "* * * this would be an injustice crying for celestial vangeance, this would be the triumph of fgalsehood and brutality, the negation of the most natural human rights. This would be equal to a verdict of death for our whole nation, for deportations and other well-known methods of extermination would in a short time achieve the annihilation of our people."

The eyes of the world might well turn toward the trully sad plight of the little country of Lithuania. There can be no true peace in the world so long a a single nation remains in bondage and oppression. What the distressed people of Lithuania have had to endure under the tyrants' heel really beggars description. Our prayers go out to a merciful God that the days of Lithuania's Calvary may be shortened. If they are not soon ended, the little Baltic country annihilation.

(The Catholic Standard and Times, January 4, 1946.)

FRATERNITY--THE NEED OF THE HOUR

By Julia Ginn Foley
Before Calif. Fraternal Congress

What is meant by Fraternity? Some may say it means Brotherhood, others it means Fellowship, but in the broadest sense, we believe, it means that principle of life, that ideal of living that has for its object the binding together of the hearts of men into one great community of thought and action.

Fraternity is that ideal of living that opens the eyes of man so that he sees his fellow man by his side in need, that makes acute the ear of man so that he can hear the want cry of the race; that touches and tenders his heart so that it beats in sympathy with the poor and oppressed of the earth and quickens the conscience of man so that the rights of man become to him sacred things, which to violate would be like profaning the temple of the living God.

Fraternity has for its the ushering in of that era for which man was born, and for which the Man of Bethlehem died. Fraternity teaches the altruism of the age, and sends men out on missions of helpfulness and service to the whole world.

Fraternity is the basic principle lying at the foundation of our social, industrial, government and religious life. The very beginning and end of civilization.

Fraternity is the foundation of our social life and teaches equality in our social life. It makes no distinction except that which moral worth and character make between man and man. Its standard the true eminence of character; and that the man with millions and the man in his plain clothes are absolutely on an equality, standing square with each other; and we know this is the need of the hour and day.

Fraternity not only stands for the purity and sanctity of the home life and the protection of the home, but it is the basic principle underlying our industrial life. It teaches the dignity of toil and says that only he who does something deserves to be honored of men. It honors the honest laborer and stamps with dishonor the idler.

Fraternal Societies teach the dignity of toil and I say, if we won't teach anything else, we ought to train our boys and girls, the young men and women to think that it is honorable to toil and dishonorable to be idle. You can toil with your brain or your hand, but wherever you are engaged in honest toil you are of the earth's royal family and worthy to be honored of men.

Thus we see, in the sunning up of various definitions of Fraternity that it is the paramount need of the times when kindness, thoughtfulness, charity, honest toil and consideration of our fellowman is the very foundation upon which we must build a better world and a lasting peace.

In no other form of community interest will you find 16 nationalities and probably every kind of religion, banded together for the common good of its members, working and planning for the preservation of the home, caring for the sick, burying the dead, bringing comfort to the afflicted, rearing the orphan and working for the common good of all mankind.

Fraternity as exemplified in the Fraternal Benefit System, is the need of the hour.

(The Fraternal Monitor, January, 1946.)

Palengvink kančias
STRĖNŲ GĖLOS
Malonu palengvinimui bandyk šį švarų, lengvai patikrintą būdą atitraukimui paprastą strėnų gėlą. Tik uždėk vieną Johnson's BACK PLASTER į ant pat skaudamos vietos. Sveikinės in vaistai palengva $1.00 jum suteiks lengvinę skausmą ir mažvėjimą. Gilta multine priedanga apsaugo nuo perkalimo suvertis ir pitlaiko jautiesi puikiai! Paguntiks Johnson & Johnson. Visose vaistinėse.
BACK PLASTER

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU?

Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos piliečybės antruosius popierius. Joje yra trumpai sugiręsti klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbom. Knygutė labai [illegible]

Democracy in Lithuania

We are informed by the various sources of news that the United States and Great Britain are about to recognize Lithuania and the other Baltic States as being parts of Russia. No doubt we shall be told that this is not exactly what is desirable, but expediency insists that it must be done. The world cannot have peace unless the demands of Russia are satisfied. After all (our diplomatists are hinting) Russia does have some sort of justification. If Holland is to reoccupy Java, Great Britain to hold India, and France keep Indo-China, then Russia might reasonably expect that the Baltic States should go back to her. Her security seems to demand it! Of course the Atlantic Charter was not retroactive. It is very unfortunate that Russia is so tyrannical, but what can anyone do? Grumbling won't help. No one is going to war about it. Better forget all about Lithuania and the other Baltic States. In time they will get along quite comfortably as they did before. Communism is really a bogey. It is fear of aggression, not barbarity that makes Russia so autocratic. Wait and see. What the world really needs is peace, and there can be peace in no other way than by giving Russia everything she demands. This is not a compromising of our principles; it is exercising prudence. It is statesmanlike.

When will our people call this sort of thing by its right name? It is cowardly hypocrisy. We are afraid of the big bully, and at the same time playing the bully to those we think we can lick. We have made France into whipping boy in order to show how brave we are. We hang poor weaklings like Joyce and fraternize with those who have slain their tens of thousands. And on this flimsy pretense of being just we expect to build a permanent peace.

As Lithuania is about to be abandoned let us see what has happened there during the past seven years? The facts are extracted from a letter published by its three exiled Bishops.

In the fall of 1939 Russia, by its treacherous pact with Hitler, invaded Poland under the pretense of giving it protection. One of the criminals being tried at Nuremberg arranged the pact with Molotov. There is a picture of the smiling party signing the document at Moscow. From that date Poland was doomed. Russia then forced Lithuania to make a treaty of alliance by which the rights of both States were to be respected during the war. But, as in the fable of the wolf and the lamb, Russia adopted her usual technique and found a reason for tearing up the treaty. In 1940 Lithuania was invaded by force, and all the Baltic States were declared annexed; with, it was deceitfully declared, the consent of the people. The Apostolic Delegate was expelled and reign of terror instituted. Life was completely disrupted. Thousands were slaughtered, imprisoned or sent to distant parts of Siberia. The Bishops were witnesses of all this. They tell us that everyone who held any prominent position was either liquidated or removed. In June, 1941, at the approach of the German army, 40,000 helplers victims were crammed into box cars without food or water. Many died before the trains started. Nothing has been heard of any survivors. The children were separated from their parents and placed in Soviet orphanages to be brought up as Communists. It may here be mentioned that the same fate has overtaken the children which disappeared from Spain. Had the Germans not arrived it was intended, as documents show, to deport nearly a million Lithuanians in the same way.

The Germans now made themselves masters of Lithuania, dissolving the government that had been set up, by popular consent, when the people rose in defiance of the retreating Russians. For three years Hitlerism held sway during the German invasion of Russia. The Bishops say that, bad as it was, the German occupation was preferable to the Russian. Resistance to the Nazi ideology was visited by imprisonment in concentration camps, and 100,000 workers were exported to Germany as slaves.

Then came the third scourge, far worse than the others. In 1944 the Germans were being pressed back and Lithuania became a major battlefield. Both armies destroyed cities and villages without thought of the hapless civilians. Both sides deported thousands of workers. Twice the battle front was stabilized with fighting for months. Many Lithuanians sought safety in flight and large numbers of them are still scattered over Germany afraid to return to their own country.

What is happening in Lithuania now must be judged by what happened during the first Russian occupation. Every effort was then made to destroy the religion of the people. The seminaries were closed. The priests were prevented from teaching the catechism. No Catholic literature of any kind could be published and a search was made for Catholic prayer books which were destroyed in vast numbers. Tortures, imprisonments, and other means of terror were used to intimidate those who practiced religion, and to force them to act as informers. The Bishops and priests were ejected from their houses without any chance being given them to settle down.

The refusal far to recognize the annexation of Lithuania was a sign of an uneasy conscience. Now this gesture is to be abandoned. Lithuania and the other States are to be left to their fate. Thus has the World War II undone all that was achieved in the way of liberty by World War I. If we can do nothing, we can at least abstain from calling this bloodthirsty villainy by the name of Democracy.

(The Catholic Standard and Times, Jan. 11, 1946.)

ĮŽYMAUS DVASIŠKIO RAŠĖJO BALSAS

Philadelphia, Pa.—Čia vienas veikėjas, gavęs nuo kun. Balkūno ir kun. dr. K. Urbonavičiaus knygučių *Lituania Under Red Fascism*, pasiuntė vieną monsignorui Edvardui Hawks'ui, nuolatiniam "The Catholic Standard ir Times" straipsnių-editorijalų rašėjui, prašydamas, kad toj knygelėje esamą Lietuvos vyskupų laišką jis malonėtų įtalpinti į tąjį laikraštį.

To pasekoje, minėtam laikraštyj, beveik paeiliui, tilpo du puikūs, ilgi editorijalai ginantįs Lietuvos reikalus, antraštėmis: *The Fate of Lithuania*—"Lietuvos Likimas" ir *Democracy in Lithuania*—"Demokratija Lietuvoje", o tos knygutės siuntėjui jis — monsignoras Hawkas'as malonėjo atsiųsti laišką (su laikraštine iškarpa), kuriame, išvertus į lietuvių kalbą, taip sakoma:

"Siunčiu jums straipsnį, kurį pabriežiau dėl "The Catholic Standard and Times". Manau, jis bus kur kas plačiau skaitomas, negu kad būtų tilpęs ištisas Lietuvos vyskupų laiškas, iš kurio tai aš sėmiau svarbiausias mintis . . . X.

NAUJI MASKVOS SPAUDOS RŪPESČIAI

New York (LAIC). — Raudonosios Armijos kurių ir rusų valdininkų kontaktas su vakarų Europos gyvenimu, matyti, jų galvosenoje sukėlė nemažai abejonių dėl sovietų santvarkos teisingumo ir tikslingumo. Susirūpinusi Maskvos spauda, kaip pa-

LEGAL NOTICE

Notice is hereby given to all persons concerned that the Accountants in the following estates have settled their accounts in the Office of the Register of Wills of Luzerne County and that the same will be presented to the Orphans' Court of said County for confirmation nisi on Monday, February 18, 1946, at 10:00 o'clock a. m.

Estates of Stanley Wasnanski, Joseph Wasnanski, Admr; Walter A. McCann, Mary E. McCann and Agnes C. Haley, Admrs; Rachel A. Lemmert, Luther J. Heal, Admr; Makova Maly, Michael Milnick, Admr; Elizabeth V. Smith, Miners National Bank, Wilkes-Barre, Trustee (2 Accounts); Edwin H. Jones, S. T. Nicholson, Trustee; Fred C. Eike, Second National Bank, Wilkes-Barre, Gdn; Annie M. Bedford, Miners National Bank, Wilke-

Kaune Laiškas į Kitą Kambarį Ėjo 52 Dieni

New York (LAIC).—Net pačių komunistų laikraštis "Tiesa", Nr. 253 piktinasi susovietintos Lietuvos pašto betvarke. Kaip pavyzdį mini tokį atsitikimą: Kaune iš miesto Bendrojo Skyriaus laiškas keliavo net 52 dieni į tame pat name esantį kitą Šelmų Aprūpinimo Skyrių.

Ka gi kalbėti apie laiškus iš

KRITIKŲ ĮVERTINIMAS "SISTER HELEN" KNYGOS

Įvairių publikacijų kritikai kun. J. Mačiulionio, M. I. C., parašytą "Sister Helen" knygą įvertina šiaip:

"Thankfulness, according to Spencer, is the tune of the Angels. It is in this tune that Fr. Joseph R. Maciulionis, M. I. C. wrote SISTER HELEN, THE LITHUANIAN FLOWER (New York: Joseph F. Wagner, 1944. Pp. xii +210. $2.50) His gratitude to Sister Helen is evidenced throughout the book and from the closing words: 'To her I owe more than I could ever write down, but may she accept this book as a tribute of gratitude!' (p. 210) The book contains a sketch of the life of Sister Helen of the Sisters of St. Casimir and an autobiography of the author himself... The author is convinced that the prayers of Sister Helen, whom he met when he was a young boy, definitely changed the whole course of his life. She helped him in the choice of his vocation to the religious life and to the priesthood."—*Ecclesiastical Review.*

* * *

"Though the title of this book would lead to believe it is a biography, it is, in fact, an autobiography that sketches the author's life and the important role Sister Helen played in it. She was the first one to make him seriously consider embracing the priestly vocation. As time went on her friendship, example, prayers and advice lighted the way leading to the priesthood and a special field of study.

"The author wrote the book to acknowledge his deep appreciation for all that Sister Helen had done for him both during her life and afterwards by her intercession, as he believes . . . Those interested in the ever mysterious workings of God's Providence will find the book enlightening and helpful." — *America.*

* * *

"This little book is both a biography and an autobiography —the biography of Sister Helen, 'the first Casimirite Flower in eternity,' and an autobiography of its author . . . It was occasioned by the twenty-fifth anniversary of the death of that saintly religious to whom, the [illegible] feels he owes an eterna[illegible] certainly unforgettable d[illegible] The attempt is made, [illegible] fairly good success, to [illegible] twine the life and charac[illegible] Sister Helen with the [illegible] career . . . Its chief app[illegible] to those who knew this [illegible] sister or who are friend[illegible] Father Maciulionis. These [illegible] thankfully and understandi[illegible] appreciate the author's 'labo[illegible] love' in singing the praises of [illegible] whose 'client' he calls him[illegible] Nevertheless, to even the [illegible] disinterested reader who m[illegible] chance upon this book, the[illegible] conveyed one great and las[illegible] lesson: the unquenchable fl[illegible] of childlike confidence in p[illegible] er; such a message certa[illegible] justifies the writing of [illegible] *Voice.*

* * *

"All Catholic educat[illegible] whether Religious or lay, [illegible] find abundant consolation in [illegible] pages of this book. It is an a[illegible] biography in which the aut[illegible] details the important role Si[illegible] Helen played in his life . . . [illegible] spite of obstacles, aided by [illegible] inspiration and prayerful [illegible] ance, he persevered. He has w[illegible] ten this charming story as a [illegible] bute of gratitude."—*Journal [illegible] Religious Instruction.*

* * *

"'Sister Helen' by Rev. Jo[illegible] R. Maciulionis, M. I. C. [illegible] written seemingly in thank[illegible] ing for Sister Helen's influe[illegible] upon the author's religious [illegible] priestly vocation and in the h[illegible] of promoting the cause for S[illegible] ter Helen's beatification. T[illegible] explains the enthusiasm of [illegible] author, which of course is [illegible] dispensable in a matter like t[illegible] Incidentally the book cont[illegible] interesting information about [illegible] Lithuanian people, their im[illegible] gration to the United Stat[illegible] their establishment of paris[illegible] and parochial schools and e[illegible] cially about the founding [illegible] rapid increase of the Lithuani[illegible] American Sisters of St. Cas[illegible] The book is of particular [illegible] terest for readers of Lithuan[illegible] descent, and ought to do m[illegible] good in arousing vocations [illegible] the Religious life and the pri[illegible] hood."—*Homiletic and Pasto[illegible] Review.*

LIETUVOS ŪKININKUS BOLŠEVIKAI VĖL GRŪDA Į KALĖJIMUS

New York (LAIC).—Lietuvos ūkininkams uždėtos tokios didelės grūdų, mėsos, pieno, bulvių ir kitokių produktų duoklės, kad daugelis neįstengia jų išpildyti. Už tai jie grūdami į kalėjimus, o jų ūkiai konfiskuojami.

"Tarybų Lietuva" Nr. 247 praneša, kad Vilkaviškio apskrities "Liaudies" Teismas 1945 metų spalių mėn. 15 d. nubaudė ūkininkus už skirtų pyliavų nepristatymą: Viktorą Bukšnaitį iš Bokių kaimo, Žaliosios valsč., 6 met. kalėjimo ir pusės turto konfiskavimu; Antaną Dzingulevičių iš Južkų kaimo—5 metams kalėjimo su pusės turto konfiskavimu; Juozą Jasulaitį iš Bonių kaimo—1 met. kalėjimo su viso jam asmeniškai priklausomo turto konfiskavimu.

Tarp kitko, tokios rūšies reiškiniai pasitaiko vis dažniau. Mat, iš individinio ūkio reikalaujamos duoklės yra taip nustatytos, kad, anksčiau ar vėliau, ūkininkas turės suklupti. Tokius ūkininkus Sovietai vadina "buožėmis".

Tuo atveju, ūkininkas suimamas, neva teisiamas, jo ūkis konfiskuojamas ir priplakamas prie artymiausio kolchozo ar sovchozo. Tas viskas daroma sąmoningai ir planingai.

Panašiai buvo tvarkytasi ir pirmojo bolševizmo metu. Duoklių nenumokėję ūkininkai [illegible]

Karui su vokiečiais prasidėj[illegible] keli šimtai ten uždaryt[illegible] minguju NKVD sar[illegible] išžudyti. Žuvo ištisos [illegible] šeimos su mažamečiais [illegible] mamai. Šios žudynės [illegible] žinomos kaip "*Proveniškių [illegible] dynės*".

ĮDOMIOS NAUDIN[illegible] KNYGOS

AMERIKOS LIETUVIŲ [illegible] KŲ DARBAI. Išleido Kun[illegible] bė. Stambaus formato, 352 [illegible] Knyga padalinta į penkis [illegible] imančius Amerikos lietu[illegible] jas, draugijas ir įstaigas, [illegible] staigas (aukštesnes ir par[illegible] kyklas), spaudą ir įtyminę [illegible] teranų biografijas. Knyg[illegible] ta 40 paveikslų. Knygos [illegible] tais viršeliais $3.00, paprastais [illegible]ais $2.00.

NUSIŲSYPSOK! Surinkė J. K. [illegible] Tai yra puiki, riaušinių juokų kny[illegible] Ją nusipirkę neįsigailėsite, nes tai tenybė mūsų kalboje. Nepamir[illegible] kad tai ne vienam skaitymui [illegible] knyga su tokiais juokingais [illegible] kojimais. Pakartotinai tekę tą [illegible] ausiešketi ir iš naujo skaityti [illegible] spausdinta ant puikiausio popie[illegible] jrista gražiais apdarais. Joj [illegible] 160 įvairių įvairiausių juokų. [illegible] dėlių puslapių. Iki šiol buvo [illegible] dama po $1.00, dabar buvo [illegible] trečdaliu nupigintą ir parsidoda už 70 centų.

SPARNUOTI LIETUVIAI — [illegible] RIUS IR GIRĖNAS. Parašė P. [illegible] gėla. Turinys: Darinys ir [illegible] venimo ir veikimo [illegible] mas ser Atlantą. [illegible] slaptis. Rygio [illegible] rigas ir Girėnas [illegible] mažos [illegible]

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 2-4711

73 S. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VYKDOMOJI TARYBA

Kun. J. F. Baltusevičius, Dv. Vadas, 1703 Jackson St., Scranton, Pa.
L. Simutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Valčaitis, Vice Prezidentas, 218 Ferdinand St., Scranton, Pa.
W. T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
J. Yonekas, Iždininkas, 57 Church St., Pittston, Penna.
P. Karaškauskas, Iždo Glob., 13 Garrahan St., Lyndwood, W.-B., Pa.
V. Abromaitis, Iždo Globėjas, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Dr. A. G. Rukauskas, Dr. Kyčtėjas, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. Adv. J. J. Grish, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
2. Edvinas Jasaitis, 221 N. Main St., Pittston, Pa.
3. Juozas Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. Adv. Jonas J. Grigalus, 52 "G" St., So. Boston, Mass.
2. Pranas Rakauskas, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.
3. Jurgis Tumasonis, 222 So. Ninth St., Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA

1. Juozas Batvinskas, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kazys D. Rubinas, 10503 Edbrooke Ave., Roseland, Ill.
3. Veronika Petraitienė, 550 Broad St., Hartford, Conn.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. J. K. Miliauskas, 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kun. J. A. Karalius, 129 So. Jardin St., Shenandoah, Pa.
3. Jurgis Venslovas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, Ohio

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Kazimiera Šlamienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
2. Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
3. Bronė Rakauskienė, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.

JAUNIMO KOMISIJA

1. Kun. Alf. Žukauskas, 64 Church St., Pittston, Pa.
2. Leokadija Žemaitytė, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.
3. Kun. J. Savulis, 117 Lackawanna Ave., Duryea, Pa.
4. Jurgis Šlakis, 2038 Price St., Scranton, Pa.
5. Ant. Kačkauskas, 47 Cook St., Ashley, Pa.

LRKSA. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

ELIZABETH, N. J.—3-čios kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną tuoj po sumai.

BRIDGEPORT, Conn. — 9 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną Šv. Jurgio parapijos svetainėj tuoj po pamaldų.

PHILADELPHIA, Pa.—10 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną tuoj po sumos Šv. Kazimiero parapijos svetainėj.

BALTIMORE, Md. — 13 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną po sumos.

WILKES-BARRE, Pa. — 14 kp. susirinkimas bus vasario 3-čią dieną po paskutinių pamaldų parapijos svetainėj, kampas South ir Meade Sts. Visi nariai yra prašomi atsilankyti susirinkiman.

TAMAQUA, Pa. — 18-tos kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną tuoj po sumos bažnytinėj salėj. Svarbu visiems nariams dalyvauti.

PHILADELPHIA, Pa. — 20 kp. susirinkimas bus vasario 3-čią dieną Šv. Jurgio parapijos mokyklos raštinės kambary.

KENOSHA, Wis. — 22 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną tuoj po sumos Šv. Marijos parapijos svetainėj.

HASTINGS, Pa. — 23-čios kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną pas Motiejų Laukaitį 1 val. po pietų.

CHICAGO, Ill. — 39-tos kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną 3-čią valandą po pietų, 5436 South Wenthworth St. svetainėj. Malonėkite visi nariai susirinkti.

WORCESTER, Mass. — 41 kuopos susirinkimas bus vasario 9-tą dieną pobažnytinėj svetainėj, 7-tą valandą vakare.

CLEVELAND, Ohio. — 50 kuopos susirinkimas bus vasario 14-tą dieną 7:30 val. vakare Lietuvių svetainėje.

LAWRENCE, Mass. — 52 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną 10 val. rytą Šv. Pranciškaus parapijos svetainėj.

GRAND RAPIDS, Mich. 54 kp. susirinkimas bus vasario 3-čią dieną tuoj po sumai parapijos mokyklos kambary.

BAYONNE, N. J. — 60 kuopos susirinkimas bus vasario 12-tą dieną Bayonne, N. J. Pradžia 7 val. vakare.

PATERSON, N. J.—65-tos kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną tuoj po antrų mišių.

RACINE, Wis. — 67-tos kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną Park Ave.

OLD FORGE, Pa. — 70 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną 2-rą val. po pietų Onos Malinauskienės namuose, 600 Grace St., Old Forge, Pa.

ST. LOUIS, Mo. — 82-ros kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną tuoj po pamaldų bažnytinėj svetainėje.

CHICAGO, Ill. — 85-tos kuopos susirinkimas bus vasario 13-tą dieną 7:30 vakaro adv. J. J. Grish ofise, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

HAZLETON, Pa. — 90-tos kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną tuoj po paskutinių mišių pas Petrą Stasiukonį, 107 E. Green Street, W. Hazleton, Pa.

BENTLEYVILLE, Pa.—92 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną po sumos Šv. Luko parapijos svetainėj.

WORCESTER, Mass. — 98 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną po antrų mišių (9 A. M.), Aušros Vartų parapijos svetainėje.

CHICAGO, Illinois. — 100 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čia dieną Aušros Vartų parapijos svetainėj 1 val. po pietų.

DUQUESNE, Pa. — 102 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną pas Musneckį Juozą, 45 North Third St., 1 val. po pietų. Visi nariai malonėkite dalyvauti ir užsimokėti mėnesines duokles.

BRADDOCK, Pa. — 105 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną tuoj po pamaldų bažnytinėje svetainėje. Malonėkite visi nariai atsilankyti užsimokėti duokles. Taipgi nepamirškite atsivesti naujų narių.

NEW BRITAIN, Conn. — 109 kp. susirinkimas bus vasario 11-tą dieną 7:30 vakaro Šv. Andriejaus parapijos salėj, kampas Stanley ir Church Sts.

BROOKLYN, N. Y. — 115 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną tuoj po sumai, Šv. Jurgio parapijos svetainėj, 207 York St. Visi nariai ir narės malonėkite būti ir užsimokėti duokles. Nepamirškite pakalbinti ir naujų narių.

NEW HAVEN, Conn. — 116 kp. susirinkimas bus vasario 3-čią dieną tuoj po pamaldų, bažnytinėj svetainėj. Svarbu visiems nariams dalyvauti.

MANCHESTER, N. H. — 119 kp. susirinkimas bus vasario 12-tą dieną Lietuvių Klubo svetainėj, 140 Central St., nuo 8 iki 9 val. vakaro.

SPRINGFIELD, Ill. — 121 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną bažnytinėj salėj tuoj po sumai. Nariai, teiksitės atsilankyt, naujų kandidatų atsivest ir užsimokėt užvilktas duokles.

EXPORT, Pa. — 125-tos kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną 3 val. po pietų Polish Hall, William Penn Highway, Export, Pa.

CAMBRIDGE, Mass.—127 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną 3 val. po pietų.

WESTERNPORT, Md. — 131 kp. susirinkimas bus vasario 3-čią dieną 2 val. po pietų pas V. Puškūną (name). Visi nariai malonėkite atsilankyti.

BROOKLYN, N. Y. — 134 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną Karalienės Angelų parapijos salėj, tuoj po sumai. Visi nariai ir narės malonėkite ateiti susirinkiman ir nepamirškite savo draugų atsivesti.

CLEVELAND, Ohio. — 142 kp. susirinkimas bus vasario 14-tą dieną Šv. Jurgio parapijos mokykloj, 7:30 val. vakare.

SPRING VALLEY, Ill. — 146 kp. susirinkimas bus vasario 3-čią dieną 2 val. po pietų, bažnytinėje salėje. Nepamirškite atsilankyti ir užsimokėti savo duokles.

CALUMET CITY, Ill.—149 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną Juozo Prakaičio studijos salėj 3 val. po pietų.

SCRANTON, Pa. — 155 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną po pamaldų Šv. Mykolo parapijos bažnytinėj svetainėj.

PITTSBURGH, Pa. — 158 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną tuoj po sumai Šv. Kazimiero parapijos mokyklos kambariuose.

CHICAGO, Ill. — 160-tos kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną parapijos mokyklos kambariuose 1 v. po pietų.

COLLINSVILLE, Ill. — 161 kp. susirinkimas bus vasario 3-čią dieną 1 val. po pietų bažnytinėje svetainėje.

CHICAGO, Ill. — 163-čios kuopos susirinkimas bus vasario 10-tą dieną tuoj po sumai (12:00) Gimimo Panelės Švenčiausios parapijos svetainėje, 6820 So. Washtenaw Ave.

HARRISON, N. J. — 165 kuopos susirinkimas bus vasario 14-tą dieną 7 val. vakare Šv. Vardo dr-jos salėje, 6 Davis Ave., Kearny, N. J.

CHICAGO, Ill. — 181-mos kuopos susirinkimas bus vasario 9-tą dieną 7 val. vakaro Fuller Park svetainėj. 46th ir Princeton Ave.

ALBANY, N. Y. — 188 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną 1 val. po pietų Šv. Jurgio parapijos bažnytinėj svetainėj.

DETROIT, Mich.—196-tos kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną tuoj po sumos.

DAYTON, Ohio. — 191 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną 7 val. vakare, Šv. Kryžiaus parapijos svetainėj.

Washington Depot, Ct. — 205 kp. susirinkimas bus vasario 3-čią dieną 2-rą valandą po pietų.

W. FRANKFORT, Ill. — 207 kp. susirinkimas bus vasario 3-čią dieną tuojau po sumos pas Joną Norušį.

NASHUA, N. H. — 228 kuopos susirinkimas bus vasario 10-tą dieną bažnytinėj salėj, po pamaldų. Kviečiame visus lankytis į susirinkimus.

DETROIT, Mich.—230-tos kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną tuoj po paskutinių Mišių Šv. Petro parapijos svetainėj, Lengworth ir Muldane St.

BRANDFORD, Conn.—242 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną 1:30 val. po pietų, pobažnytinėj svetainėj. Visi nariai malonėkite susirinkti ir užsimokėti savo mokesnius.

STEUBENVILLE, Ohio.—253 kp. susirinkimas bus vasario 3-čią dieną 3 val. po pietų Lietuvių Klubo svetainėj, 428 So. 7th St.

HARVEY, Ill. — 255-tos kuopos susirinkimas bus vasario 14-tą dieną 7:30 vakare pas finansų raštininką M. Sadauską, 509—154 St., Harvey, Illinois.

SHENANDOAH, Pa.—259 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną 2-rą val. po pietų Šv. Jurgio parapijos salėj.

WILSONVILLE, Ill. — 264 kp. susirinkimas bus vasario 3-čią dieną 2 p. pirmininko A. Šimino namuose.

BINGHAMTON, N. Y.—270 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną 2 val. po pietų Ukrainiečių salėj, 43 Downs Ave.

TAYLORVILLE, Pa.—272 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną 2 val. po pietų.

PROVIDENCE, R. I.—278 kuopos susirinkimas bus vasario 8-čią dieną tuoj po sumos, bažnytinėj svetainėj. Malonėkite visi nariai susirinkti.

SAGINAW, Mich. — 274 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną 12 val. paprastoj vietoj. Visi malonėsit ateiti ir užsimokėti savo duokles.

NEWTOWN FALLS, O.—284 kp. susirinkimas bus vasario 3-čią dieną 2 val. po pietų.

CANTON, Ohio — 288-tos kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną [illegible] po pietų. Visos susirinkimas 2246

MIDDLEPORT, Pa. — 202 kuopos susirinkimas bus vasario 3-čią dieną pirmą valandą po pietų V. Lasaus

"LEKITE, DAINOS"

[illegible] Liaudies Dainų Rinkinys [illegible] rinkinį išleido kun. Pr

Homestead, Pa.

LRKSA 38 Kuopos Metinis Susirinkimas

Buvo sekmadienį, sausio 13, 1946, Šv. Petro ir Povilo parapijos mokyklos kambaryje.

Susirinkimą pradėjo pirmininkas malda. Raštininkas perskaitė protokolą iš praeito susirinkimo ir išdavė apyskaitą iš 1945 metų, kuri buvo vienbalsiai priimta.

Valdyba dėl 1946 m. liko ta pati: pirmininkas Andrius Bardzilauskas; vice pirm. Liudvikas Onaitis; raštininkas ir iždininkas Simonas Kimutis; padėjėjas Pranas Ragauskas; iždo globėja: Petras Remenčius ir Antanas Vaičiulis.

Susirinkimai būna kas trys mėnesiai, antrą sekmadienį, būtent: sausio, balandžio, liepos ir spalių. Visi nariai prašomi dalyvauti susirinkimuose ir savo duokles užsimokėti, kad nereikėtų eiti iškolektuoti, nes perilgai nusitęsia siuntimas į centrą.

Paraginimas

Homesteado ir apylinkės lietuviai-lietuvės! Mūsų sveikatai ir gyvasčiai šioje šalyje gręsia daug pavojų. Per metus įvairiose dirbtuvėse užmuštų būna tūkstančiai, o sužeistų tai trigubai. Kur sužeistas darbininkas dings, jei neturi susitaupęs pinigų ir nepriklauso prie pašalpinės organizacijos. O dar blogiau, jeigu vyrui mirus žmona lieka su pulku vaikučių. Tada aiškiai pamato apdraudos reikalingumą, bet jau pervėlu.

Susipratę mūsų broliai lietuviai jau senai suorganizavo Susivienymą ir pristeigė kuopų. Labai naudingas yra LRKSA, kuris nelaimėje šelpia savo narius ir prisideda prie dvasinio ir kultūrinio kilimo. Bet laikas jau visiems suprasti didžiųjų centralinių organizacijų naudingumą. Juk juo didesnę pajėgą sudarysime, tuo lengviau didesnius darbus nuveiksime ir lengvesnėmis sąlygomis. Kur didelis būrys žmonių susivienija, ten jie sudaro didžią jėgą ir nuveikia milžiniškus darbus, o visai nedidelė našta ant žmonių būna uždėta.

Tad kviečiu brolius ir sesutes apsirūpinti prieš laiką, kad paskiau nereikėtų aimanuoti. Te nelieka nei vienas iš jūsų neorganizuotas. Apsidrauskite savo sveikatą ir gyvastį LRKSA. Sveikatą čia galima apdrausti ant $3.00, $6.00, $9.00 ir $12.00 į savaitę. Gyvybę galima apdrausti ant $150.00, $250.00, $500.00, $750.00, $1,000 ir $2,000. Apsidraudęs Susivienyme žinosi, kad esi saugioje tvirtovėje ir už nedideles mokestis turėsi gerą protekciją.

S. Kimutis, 38 kp. rašt.

Shenandoah, Pa.

40-tos Kuopos Valdyba 1946 Metams

Sausio 13-tą išrinkta valdyba 1946 metams. Pateko buvusieji viršininkai: pirm. Jonas Kerevičius; vice pirmin. Petras Mikolaitis; raštininkas ir iždininkas Ieva Jurkevičienė; iždo globėjai Jonas Kerevičius ir Petras Mikolaitis.

Ieva Jurkevičienė

St. Louis, Mo.

LRKSA 82-ros Kuopos Valdyba 1946 m.

Sausio 6-tą įvykusiam 82 kuopos susirinkime 1946 m. valdybon išrinkti šie: pirmin. F. Švedas; vice pirmininkas ir iždininkas F. Ražaitis; protokolo raštininkas A. Simonavičius; iždo globėjas Jonas Simonavičius; tvarkos prižiūrėtojas Jonas Ražaitis.

Rap.

Detroit, Mich.

LRKSA 265-tos Kuopos Rūpesčiai

Kuopa savo darbuote negali pasigirti. Per pereitus metus karas trukdė ką nors rengt. Užsibaigus karui, prasidėjo streikas. Tas dar labiau trukdė veikimą. Be to, daug narių sirgo, kiti dar tebeserga (Jonas Bukanas, Marcelė Barkienė, Aleksas Keblaitis, Ignas Bakšaitis, šis žmogus tikrai neša sunkų kryželį). Tokiomis aplinkybėmis ką galima nuveikti. Visgi narių tarpe yra vilties kada nors kokią pažangą padaryti. Šiame vajuje narių neprirašyta, o kandidatų yra. Žinoma, jie neprapuls, su laiku bus prie kuopos prirašyti.

A. A. Monika Šimkienė

Numirė gruodžio 27 d. Palaidota gruodžio 31-mą iš Šv. Antano bažnyčios Holy Cross kapinėse. Paliko nuliūdime 7 sūnus, 2 dukteris, 19 anūkų. Sūnai Petras ir Pranas rūpinosi laidotuvėmis. Velionė Detroite išgyveno 22 metu; buvo senyva, bet tvirtai laikėsi iki mirties.

265 kuopa už savo narius užprašė šv. Mišias. Tą atliko ir už a. a. Moniką.

Kuopos Valdyba 1946 Metams

Dvasios vadas kun. I. F. Boreišis; pirmininkas And. Martinaitis; padėjėjas J. Ratkus; nutarimų raštininkas J. Talandis; finansų raštininkas M. Šimonis; iždininkas K. Valužis; tvarkdarys T. Rutkelis.

Kuopos susirinkimai įvyks kas mėnuo antrą sekmadienį tuoj po sumos Šv. Antano parapijos mokykloj. Vasaros metu bus pranešta, kaip kuopa nutars.

Raštininkas nuoširdžiai prašo narių, kurie gali, kad užsimokėtų už pusę ar visą metą savo duokles; palengvins raštininkui darbą ir jis turės daugiau laiko ieškoti naujų narių. Prašau visus narius pirrašinėti naujus narius. arba žinodami kandidatą praneškite raštininkui: *Matas Šimonis, 3547 W. Vernor Hwy. Detroit, Mich.*

Cleveland, Ohio

Iš LRKSA 50-tos Kuopos Susirinkimo

LRKSA 50 kuopa laikė susirinkimą sausio 10, 1946.

Apsvarsčius einamus reikalus, eita prie valdybos rinkimo 1946 m. Užginta visa buvusioji valdyba: ilgametis pirm. J. Gražulevičius, vice pirmin. J. Zinkevičius, nutarimų raštininkė Julė Salasevičienė, finansų raštininkas Antanas Daminaitis, iždininkas J. Stankūnas, iždo globėja B. Būdienė, tvarkdarys K. Ambraziejus. Atstovai į Lietuvių Kultūros Darželį—J. Gražulevičius ir A. Daminaitis.

Kadangi buvo gausus susirinkimas, tai nariai nutarė surengti dvi pramogas kuopos naudai. Viena bus neužilgo, o kita vasaros laiku atviram ore. Pirmajai surengti išrinkta komisija, į kurią įeina J. Salasevičienė, Ambrazienė, Montvilienė, Lapienė ir J. Stankūnas, o pirmininkas J. Gražulevičius apsiėmė kiek galima padėti.

J. S., kp. korespondentė

Baltimore, Md.

Turėsime Svečių

Vasario-February 3 d. š. m. LRKSA 13-tos kuopos susirinkime bus svečias kun. A. Mažukna. Visos ir visi nariai dalyvaukite patys ir atsiveskite draugus ir kaimynus pasiklausyti svečio kalbos, taipgi galėsite duot paklausimus.

Susirinkimas bus tuojau po

DĖLKO AŠ SKAITAU IR REMIU "ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELĮ"?

Aš skaitau ir remiu "Šv. Pranciškaus Varpelį", nes:

1. "VARPELIS" yra platčiausiai Amerikoje skaitomas religinis, patriotinis ir gražiai paveiksluotas laikraštis.
2. "VARPELIS" duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Talpina gražių aprašymų, pavyzdžių ir trumpų straipsnelių. Aprašo lietuvių kančias pavergtoje Lietuvoje ir ištrėmime.
3. KADANGI esu Trečiojo Ordino narys-ė ir Šv. Pranciškaus, Šv. Antano mylėtojas-a, su ypatinga meile skaitau "Varpelį", kuris rašo apie Šv. Pranciškų, jo dvasią ir jo įkurtąjį Trečiąjį Ordiną.
4. UŽSIPRENUMERUODAMAS "VARPELĮ", kasmet gausiu gražų, spalvotą, didelį sieninį kalendorių.
5. REMDAMA-S "VARPELĮ", tampu dalininkas-ė Tėvų Pranciškonų maldų, Šv. Komunijų ir Šv. Mišių, kurias Tėvai Pranciškonai laiko prie Šv. Antano kas antradienį 7:30 val. už visus "Varpelio" skaitytojus, savo fundatorius ir rėmėjus.
6. REMDAMA-S "VARPELĮ", kartu paremiu ir Lietuvos Pranciškonų 15 klierikų, kurie mokinasi Europoje ir Amerikoje. Tapę kunigais, jie prisimins mane prie Viešpaties altoriaus.
7. REMDAMA-S "VARPELĮ", paremiu Lietuvos Pranciškonų darbus Dievui, Tėvynei ir Amerikos lietuvių gerovei.
8. REMDAMA-S "VARPELĮ", padedu įkurti Amerikoje paminklinį Šv. Antano vienuolyną, kuris, komunistams okupavus Lietuvą ir panaikinus visus vienuolynus, taps vieninteliu Lietuvos Pranciškonų vienuolynu. Jame apsigyvens Lietuvos Pranciškonai karo išblaškyti po platųjį pasaulį ir į vienuolyną naujai įstojusieji lietuviai amerikiečiai.

Kol Esu Gyvas, Noriu Gera Daryti, Todėl ir Remiu "Šv. Pranciškaus Varpelį"

"VARPELIO" KAINA METAMS—$2.00

Adresas:

"ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELIS"

Mount St. Francis Greene, Maine

Pagalba Veteranams

(Šias informacijas paruošė ir prisiuntė Catholic War Veterans, Inc., Empire Building, New York 1, N. Y.)

Klausimas: Našlė ,su dviem vaikučiais praneša, kad ji gauna apdraudos mokesčius. Jos vyras žuvo kovoje. Ji dabar klausia, ar gali prašyti pensijos?

Atsakymas: Taip, pensiją priklauso našlei ir jos vaikams, nepaisant kitų pajamų. Našlės pensija bus mokama jai per visą jos amžių, arba kol vėl ištekės. Vaikams pensija bus mokama iki sulauks 18 metų amžiaus. Bet jeigu jie lankys mokyklą iki 21 m. amžiaus ir bus nevedę, tai tol pensija bus mokama.

Klausimas: 1943 m. veteranas buvo sužeistas tarnyboje ir tuoj po to paliuosuotas. Dabar nori žinoti ar pervėlu prašyti "disability" pension.

Atsakymas: Ne. Mes pasiuntėme Form 526, kurią turėsi išpildyti ir pasiųsti į Veterans Administration, kada prašysi "disability" pensiją.

Klausimas: Kareivio motinai armijos gydytojai pranešė, kad sūnui turės padaryti net tris operacijas bėgyje sekamų šešių mėnesių ir ji klausia ar per tą laiką valdžia sustabdys jos šeimos paskyrimą?

Atsakymas: Ne. Gausi šeimos paskyrimą iki jis bus paliuosuotas iš armijos.

Klausimas: Jaunikaitis ištarnavo 51 dieną, buvo garbingai paliuosuotas ir dabar klausia ar gali naudotis GI bilium?

Atsakymas: Ištarnavęs mažiau 90 dienų negali naudotis GI Biliaus parūpinimu, nebent buvo paliuosuotas dėl sužeidimo.

Klausimas: Veteranas tarnavo 11 mėnesių ir buvo paliuosuotas, nes jau turėjo 38 m. Stojo į karo dirbtuvės darbą. Jis dabar klausia, ar jam priklauso "mustering out" mokestis.

Atsakymas: Tik jeigu tarnavai užsienyje.

Klausimas: Skaitytojas klausia, ar žuvusio kareivio tėvas, kuris dabar gauna apdraudos mokesčių, gali prašyti pensiją?

Atsakymas: Taip.

Klausimas: Veteranas nori paduoti prašymą dėl "disability pension", bet jis nori žinoti, ar jį laikys ligoninėje, kol pensija paskirs?

Atsakymas: Tas priklauso nuo ligos.

Klausimas: Veteranas buvo paliuosuotas iš Veterans Administration ligoninės už mažą prasižengimą. Jis dabar klausia, kaip vėl gali būti priimtas į ligoninę.

Atsakymas: Jeigu reikalas būtinas, bus greitai priimtas, kitaip turės laukti tris mėnesius po aplikacijos padavimo.

Klausimas: Ar reikia mokėti taksus už National Service Life Insurance?

Atsakymas: Ne.

Albany, N. Y.

Iš LRKSA 188 Kuopos Veikimo

Kuopos valdyba 1946 metams perrinkta ta pati.

Susirinkimai bus laikomi ta pačia tvarka—pirmą sekmadienį mėnesio, pirmą valandą po pietų, Šv. Jurgio parapijos svetainėje.

Visi nariai savo duokles yra užsimokėję.

Šiais metais stengsimės gauti naujų narių ir pagyvinti kuopos veikimą.

Rap.

SANDĖLIS KNYGŲ IR ŽOLIŲ

Aukso Altoriukas, Tilžės spaudimo, gražiais seluloidos viršais, $1.75. **Vainikėlis**, maža maldų knygelė, mišių maldos su paveikslais, paprastu apdaru, 65c.; **Istorija Seno ir Naujo Testamento**, 25c.; **Gudrus Piemenukas**, graži apysaka, 25c.; **Eustakijaus Graikus Apeakymas ir Pirmų Amžių Krikščionybės arba Išganymas** Šv. Kryžiuje, 128 pust., 35c.; **Sveikata Ligoniams**, knygelėje aprašoma valstiškos žolės, 25c.; **Longvas Bėdas Išmokti Angliškos Kalbos**, 35c.; **Sapnų Knyga**, su paveikslais, $1.25; **Sapnas Marijos ant Kalno Alyvų**, 15c.; **Kapitonas Valnias**, apysaka, $1.25; **Burtininkas ir Burtininkė**, 25c.; **Naujas Savivarsas**, juokingi skaitymai, su paveikslais, 50c.; **Džian Bambos Spyčiai ir Jo Pamokslai**, 35c.; **Aficierius ir Karsivis**, 15c.; **Dainų Knyga**, apie 107 gražiausių lietuviškų dainų, 75c.; **Saulės Rituals** ant Visomis Planetomis ir **Jų Kalnonės**, su paveikslais, 40c.; **Gyvenimas Šventojo Raudonojo**, su paveikslais, 30c.; **Stebėklingas Zerkolas**, 25c.; **Laimė ir Planetos**, 25c.; **Raginis**, gražios pasakos, 35c.; **Girtuoklių Gadinkas**, 15c.; **Karvės Nauda ir Sūrių Pasiryma**, 25c.; **Palaikęs Vyrams ir Moterims**, kaip apsisaugoti nuo ligų ir kitoki reikalingi pamokinimai, $0 paveikslų, $2.50; **Pekla, Kam Ji Reikalinga?** su paveikslais, 35c.; **Paparčio Žiedas**, apysaka (kad paparčio žiedą turėm, tai viską žinosi), 20c.; **Kūdikis ir Gyvenimas**, 75c.; **Penkio Piloto galas**, 10c.; **Poterinė, Katekizmai ir Giesmutės**, 15c., o už už 25.; **Ražančiai**, juodi medinukai, po 25c., kukavinėi juodi su stacijų kryžiais po 50c., toki patys, tik ligesni ir stambesni, po 75c.; **Laiškams popiera** su paveikslinėmis aviškiams Lietuvoje, su gražiomis gėlėmis ir dainelėmis, 40c. vazinga, o 3 tuzinai už $1.00.

ŽOLĖS ARBATOS FORMOJE

Nervų ir nuo sutukimo po 35c.; Inkstų arbata, varo akmenėlius, 60c.; Kraujo Valytojas, 60c.; Kosulio, Kokliušo ir Dusulio, po 60c.; Vaikams ir Širdies Ligos, 60c.; Nuo Užsisenėjusio Kataro (hay-fever), 60c.; Nuo Cukrinės Ligos (diabetes), 35c.; nuo Prakaitimo ir Plaukimo, 60c.; Skaudamo kuopo ir burnos, 35c.; Reumatikų vaistų, 60c.; Palengvo Trejankio (

Iš Politinės Laisvės į Politinę Vergiją

Rašo DR. B. KAZLAUSKAS

Po Didžiojo Karo naujai atsistačiusi Lietuvos valstybė įvedė pas save liberalinį demokratinį režimą. 1922 metų Lietuvos respublikos konstitucija vyriausybę padarė parlamento agentu ir visiškai priklausomą nuo jo. Parlamentas buvo visiškas šalies šeimininkas ir suverenas tiek įstatymų leidime, tiek ir jų vykdyme. Žodžiu, tautos suverenumas parlamento asmenyje galėjo pasireikšti visame savo pilnume. Tautos suverenumas ir demokratija nepriklausomoje Lietuvoje, kaip mes toliau pamatysime, nebuvo vien tušti žodžiai.

1938 metais buvo išleista nauja Lietuvos Respublikos konstitucija. Joje buvo užsibrėžta suderinti tautos reprezentacinio režimo principą, kuris absoliutinėje savo formoje Lietuvoje pilnai prigyti negalėjo, su valstybės prezidento stipria pozicija. Pagal naują konstituciją Respublikos prezidentas buvo renkamas specialiųjų tautos atstovų 7 metams. Parlamentas buvo renkamas 5 metams ir vykdė vyriausybės darbų kontrolę. Naujoji konstitucija, kaip ir 1922 metų, pramatė respublikos piliečių lygybę, neatsižvelgiant į jų kilmę, rasę, religiją, bei pasaulėžiūrą.

Tautos atstovavimas valstybės reikalų tvarkyme tiek pirmame, tiek antrame konstituciniame periode reiškėsi per įvairias politines partijas, organizacijas, kooperatyvus, ekonomines bendroves. Politinis gyvenimas nepriklausomoje Lietuvoje buvo labai gyvas. Demokratinės politinių bei kultūrinių organizacijų laisvės, spaudos laisvė ir susirinkimų bei žodžio laisvės buvo tiek valstybės piliečių, tiek vyriausybės ypatingai branginamos.

Organizacijos laisvė. Nepriklausomoje Lietuvoje veikė šios politinės partijos: **Krikščionių Demokratų Partija.** Tai buvo didžiulė ilgą metų eilę su kitomis katalikiškos krypties partijomis prie valstybės vairo stovėjusi partija.

Ūkininkų Sąjunga—katalikiškos krypties ūkininkų partija. Turėjo savo kooperatyvus, bankus, ekonomines bendroves.

Darbo Federacija—katalikiškos krypties darbininkų partija.

Šios trys krikščionybės principus savo politinėje veikloje padėję partijos savo nuopelnų sąskaitoje turi pravestą didžiulę žemės reformą, ekonominio gyvenimo stabilizavimą ir kt.

Socialistinės ideologinės buvo šie susigrupavimai:

Socialdemokratų Partija — tarptautinės socialdemokratijos pavyzdžiu susiorganizavusi ir socializmo principų pritaikymo Lietuvos sąlygoms siekianti partija.

Valstiečių Liaudininkų Partija—mažažemių ūkininkų, žemdirbių ir smulkiosios socialistinės buržuazijos reikalų gynėja.

Ūkininkų Partija—socialistinis ūkininkų sąjūdis.

Be katalikiškos krypties ir socialistinių susigrupavimų buvo grynai tautinė nacionalistinė grupė "Pažanga", vėliau persiorganizavusi į **Tautininkų Sąjungą**, kuri savyje būrė prieškarinius nacionalistinius veikėjus, kaip buvusį ilgalaikį valstybės prezidentą Antaną Smetoną, buv. ministerį prof. Voldemarą ir kt.

Iš aukščiau suminėtų politinių demokratinių susigrupavimų spinduliavo ir jų įtakoje kūrėsi ir demokratine kryptimi ūgdėsi įvairios jaunimo organizacijos, kurios auklėjo politinėms partijoms būsimuosius lyderius, veikėjus, o valstybei vadus, bei laisvę ir tėvynę mylinčius piliečius.

Ateitininkų Federacija—katalikų inteligentų organizacija apimanti tiek mokslus beeinantį jaunimą, tiek jau baigusį ir akademinius katalikų sluoksnius.

Varpo Sąjunga—socialistinio mokslus einančio jaunimo susigrupavimas.

Neo-Lithuania—tautinės studentijos ir akademinių tautinių sluoksnių susigrupavimas.

Skautų Organizacija—tarptautinio pobūdžio, bet turėjusi didelį pasisekimą jaunimo tarpe.

Pavasario Federacija—tai sena ir galingiausia visoje Lietuvoje katalikų jaunimo organizacija. Tiesa, ji buvo tiesioginiai kaimo jaunimo organizacija, bet dėl savo populiarumo buvo išsiplėtusi ir į miestus.

Jaunimo Sąjunga—socialistinio kaimo jaunimo organizacija.

Iš visų didžiausia buvo grynai nepolitinė kariniio-kultūrinio pobūdžio **"Šaulių Sąjunga."** Jos tikslas buvo kultūrintis ir kariniai [illegible] tėvynę ginti.

Negalima čia nepaminėti plačiai išsišakojusios "Jaunųjų Ūkininkų" ratelių organizacijos [illegible] parengimo organizacija veikianti sveikais tautiniais pagrindais.

Lietuva yra perdėm katalikiškas kraštas. Katalikai sudaro 87 procentus visų gyventojų. Todėl nenuostabu, kad katalikiškų organizacijų veikimas buvo geriausias. Jis buvo sukoncentruotas į **Katalikų Veikimo Centrą** (K. V. C.), kurio skyriai buvo išsiplėtę po visą Lietuvos valstybės teritoriją. K. V. C. buvo Lietuvos episkopato globoje ir jo veikimas buvo garantuotas konkordatu. Tai buvo didžiulė galinga demokratijos institucija. K. V. C. leido laikraščius, žurnalus, knygas, išlaikė skaityklas, bibliotekas ir tt.

Nors dar visai jaunas, bet jau daug pozicijų užsikariavęs buvo **Krikščionių Darbininkų** sąjūdis.

Be čia išvardintų buvo visa eilė tiek suaugusių, tiek jaunimo organizacijų, kurių tikslai buvo grynai kultūriniai, meniniai moksliniai bei labdarybės. Per visas šias organizacijas lietuvių tauta žengė kultūrinio ūgdymosi, ekonominio gerbūvio kėlimo ir valstybinės-politinės laisvės keliu.

Spaudos Laisvė Nepriklausomoj Lietuvoj

Per ilgus amžius nelaisvėje šviesos ištroškusi lietuvių tauta su didžiausiu dvasiniu pakilimu, atkovojusi savo laisvę po D. Karo puolėsi prie knygos ir periodinės spaudos.

Nepriklausomoje Lietuvoje kiekviena iš aukščiau išvardintų politinių grupių bei organizacijų leido savo dienraščius, savaitraščius ir kitus periodinius leidinius, kurie buvo gausiai skaitomi.

Nepriklausomoje Lietuvoje prieš sovietinio režimo įvedimą buvo 7 dienraščiai, 27 savaitraščiai, 15 savaitinių žurnalų, 71 mėnesinis žurnalas. Dviem su puse milijono Lietuvos gyventojų spauda siekė pusantro milijono tiražą.

Be periodinės spaudos buvo leidžiama įvairių tiek politinio, tiek mokslinio, tiek beletristinio turinio knygų. Jų čia visų ir išvardinti neįmanoma.

Susirinkimų ir Žodžio Laisvė Nepriklausomoj Lietuvoj

Nepriklausomoj Lietuvoj buvo visiška susirinkimų ir žodžio laisvė. Kiekvienas laisvės meto sekmadienis ar šventadienis buvo proga visienos arba kitos politinės ar kultūrinės organizacijos kongresui, konferencijai. Kiekvienas toks suvažiavimas sostinėje ar kitame mieste virsdavo ištisa tautine manifestacija. Be politinės ar kultūrinės programos, įvykdavo dar sporto olimpiados, masinių chorų (5-10,000 dainininkų) koncertai, eisenos, folkloro šventės, arklių lenktynės, misterijų vaidinimai ir tt. Yra neužmirštamos metinės įvairių partijų konferencijos su turtinga programa, gyva vyriausybės kritika su kraštui charakteringu politiniu sąmojumi.

Tiesa, po 1927 metų Lietuvos valstybės politinis vaizdas savo formos atžvilgiu kiek pasikeitė. Buvo pradėtas naujas nepartinio gyvenimo bandymo periodas. Bet ir šiame periode tauta rado būdus reikšti savo politiniam nusistatymui. Ir pačios politinės partijos toli gražu nebuvo išrautos su šaknimis iš tautos gyvenimo. Ju spauda liko ir toliau ir buvo labai plačiai skaitoma. Politinių partijų lyderiai, vadai ir nariai nebuvo persekiojami ar suimami. Jie lėmė tiek politinį, tiek kultūrinį ir ypač ekonominį krašto gyvenimą. Ir šiame kai kieno "fašistiniu režimu" apšauktame periode krašto gyvenimas mirgėte mirgėjo įvairių grupių šaukiamais suvažiavimais, kongresais ir mitingais. Juk neužmirštamos yra Katalikų Veikimo Centro metinės konferencijos, kuriose susirinkdavo tūkstančiai iš visų Lietuvos vietų įvairių luomu dalvvių. Tos konferencijos būdavo kartais gana politinėmis ir vyriausybė susilaukdavo rimtos kritikos. Tą pat galima pasakyti apie Pavasarininkų kongresus ir kitų grupių suvažiavimus bei eilinius susirinkimus.

Trumpai kalbant po laisvos demokratinės Lietuvos kaimus ir miestus skambėjo kilnus laisvas lietuviškas žodis.

(Bus daugiau)

ANT EŽERĖLIO RYMOJAU

Ant ežerėlio rymojau, rymojau,
Baltasias rankeles mazgojau, mazgojau.
O jūs, rankelės, baltosios, baltosios,
Kam jūs pateksit, mielosios, mielosios?

Jei už bernelio jaunojo, jaunojo,
Verpsiu linelius ko ploniau, ko ploniau.
Jei už šaulelio senojo, senojo—
Austiu drobeles ko storiau, ko storiau.

LIETUVIŠKOSIOS KNYGOS IR RAŠYTOJŲ KRYŽIAUS KELIAI

New York (LAIC).—Pranešime apie Lietuvos rašytojus K. Korsakas Maskvos laikraštyje "Izvestija" rašo: "Maskva liko antraisiais mūsų rašytojams namais."

Tas iškalbingai pavaizduoja, kur dabar Lietuvos rašytojai stovi. Per paskutinius trejetą metų Maskvoje išleista apie 40 lietuvių rašytojų kūrinių. Išleisti eilėraščių rinkiniai L. Giros, S. Neries, V. Reimerio, A. Venclovo ir novelių knyga P. Cvirkos. Tilvyčio, Korsako, Sruogos kūriniai yra jau spaudoje. K. Boruta baigė romaną "Baltaregio malūnas".

Nors tuose veikaluose Stalino diktatūros garbinimo ir nemaža, "Izvestija" vis nusiskundžia, kad Lietuvos poetai dar nespėjo sukurti veikalų "naujomis temomis". Neseniai įvyko rašytojų suvažiavimas, kuriame ypatingą dėmesį nutarta kreipti į verstinę literatūrą, žinoma, pirmoje eilėje į rusų verstinę literatūrą. Paskutiniu laiku išversta į lietuvių kalbą Čelochovo "Tykusis Donas", Gerbatovo ir lenkų kvislingės Vandos Vasilevskos veikalai, o taip gi Krylovo pasakėčios.

Maskvos laikraštis pabrėžia lietuvių rašytojams esąs "dėkingas uždavinys" giliau supažindinti savo tautiečius su rusų literatūra, ypatingai su sovietų respublikų kūryba. Numatoma išversti į lietuvių kalbą kūriniai gruzinų rašytojų Sota Rustaveli, ukrainiečių Janka Kupala, latvių—Rainio, kazakstaniečių Abajumi, azarbeidžaniečių Nizami.

Mažiausios tendencijos nerodoma supažindinti Lietuvos žmonse su vakarų Europos ar Amerikos autoriais. Esą pradėti versti Duonelaičio, Maironio kūriniai į rusų kalbą. D. Brodskis išvertęs Duonelaičio "Metus", kurie jau esą paruošti spaudai. Maskvoje leidžiami Sal. Neries, Liudo Giros ir Mieželaičio kūriniai rusų vertime.

* * *

"Izvestijų" pranešimu, Rašytojų Sąjunga Lietuvoje dabar turinti 84 narius. Du jų minimi kaipo nukentėję nacių koncentracijos stovyklose—T. Tilvytis ir B. Sruoga. Be abejo, naciai verti pasmerkimo už kankinimą Lietuvos ir kitų tautų žmonių. Tačiau, ką anksčiau darė naciai, šiandien tebedaro bolševikai. "Izvestijos" smerkia rašytojų kalinimą Vokietijoje, bet kodėl jos nekelia balso už išlaisvinimą tų Lietuvos rašytojų, kurie buvo ištremti į Sibirą ir kitas baisias Rusijos kalinimo vietas. Kodėl jie tenai laikomi atskirti nuo kultūrinio pasaulio. Kodėl dabar jie negrąžinami į Lietuvą!

* * *

Maskvos laikraštis "Izvestija" įdėjo K. Korsako straipsnį, kuriame smerkiant nacių laikais knygų deginimą Lietuvoje, autorius cituoja Heinės žodžius: "Tas, kurs pradeda deginti knygas, greit pradės ant laužų deginti ir žmones." Tuose žodžiouose daug tiesos, bet už knygų naikinimą Lietuvoje atsakingi ir bolševikai. Visiems žinoma, kad net išleistąją vaikams maldų knygelę "Tėve mūsų" bolševikai 1940 metais sunaikino. Taip pat yra žinoma, kaip bolševikai liepė Lietuvos mokyklose iš vadovėlių išplėšti jiems nepatinkamus puslapius ir juos naikinti. Nepaslaptis, kad daugybė lietuvių patriotinių knygų mokyklose ir viešosiose bibliotekose buvo sunaikinta. Smerkti nacius ir pamėgdžioti jų nusikaltimus, yro tolygu smerkti save.

IMPORTUOTŲ LENKŲ REPATRIJACIJA

New York (LAIC). — Lenkų spaudos tvirtinimu, per pirmąją Rytinės Lenkijos okupaciją, sovietai išdeportavo arti 1,200,000 žmonių. Išdeportavo maždaug į tas pačias vietas, kur buvo deportuojami ir Pabalčio piliečiai.

Vokiečių-sovietų karui prasidėjus, liepos pirmomis dienomis, kaip atsimename, velionies Sikorskio buvo pasirašyta nauja lenkų-sovietų "draugiškumo" sutartis.

Ir vėl sovietai pasižadėjo respektuoti Lenkijos nepriklausomybę, bei jos teritorijos integralumą. Pagal tą sutarti, iš koncentracijos stovyklų turėjo būt paliuosuoti ir deportuotieji.

Faktinai, buvo spėta išlaisvinti tik apie 120,000, įskaitant ir 1939 metais internuotųjų kariuomenės dalinių likučius. Kaip žinome, 10,000 lenkų rinktinių karininkų NKVD buvo išžudyta prie Smolensko.

Rytų fronte dalykams pagerėjus, Maskvos akyplėšiškumas pradėjo didėti, grobimo apetitai augti. Rusija ir vėl pasidarė Rusija . . . .

Netrukus, santykiai su Londono lenkų valdžia buvo nutraukti, atsirado vadinamas Liublino Komitetas, faktinai, Maskvos Kvislingų saujalė, vėliau virtusi dabartine Varšuvos valdžia. Lenkų repatrijacija buvo sustabdyta. Po koncentracijos stovyklas bei kalėjimus išblaškyti lenkai ūmai buvo padaryti sovietų piliečiais.

Apskaičiuota, kad dėl nežmoniškų kalinimo sąlygų ir žiauraus apsiėjimo, iš to 1,000,000 šiandien vargiai ar 400,000 gyvais liko . . .

Teoretiniai kalbant, tiems likučiams kiek vėliau buvo suteikta vadinamoji optacijos teisė, t. y. teisė gryžti į savo pirmykštę pilietybę. Tas buvo formaliai sutvarkyta pereitais metais liepos 6 d. tarp varšuvinės valdžios ir SSSR pasirašytoje sutartyje. Optantų gryžimas turėjo būt baigtas pereitų metų gruodžio 31 d. Buvo laukiama, kad tąja teise pasinaudos *visi gyvais likę*. Priešingai spėliojimams, rusai ir čia mokėjo parodyti blogos valios bei veidmainystės: iki metų galo teleido gryžti juokingai mažam skaičiui—vos 26,711 žmonėms. Kaip dabar aiškėja, lenkams-optantams visur buvo daromos kliūtys: čia buvo kliudoma susisiekti su įstaiga, ten reikalaujama pristatyti įvairių-įvairiausių originalių dokumentų (kurių joks tremtinys negalėjo turėti), ten ir vėl reikalajamas aukštas užmokesnis už transportą geležinkeliu ir tt.

DĖKOJA UŽ GAUTUS DRABUŽIUS

Mrs. P. Kasputis, 1112 East Grand Ave., Tower City, Pa., gavo iš tremtinio Baziliaus Kučinsko, gyv. 16 Rue D. Issy, Bologne-Paryžius, Prancūzija, tokio turinio padėkos laiškelį:

Brangūs tautiečiai!

Nėra maloniau, kaip gavus būtinai reikiamų daiktų neprašius.

Reiškia, tavimi, kas tai rūpinasi.

Taigi ir mums ištremtiems ir priverstiems apleisti savo Tėvynę, kaip yra malonu gavus nešioti jūsų suaukotus drabužius. Kiekvieną dieną ir kiekviename žingsnyje jie primena jūsų, mieli tautiečiai, padėtą triūsą ir rūpestį. Anot posakio: "Draugą tik nelaimėje pažinsi."

Brangūs tėvynaičiai, jums, ištiesusiems pagalbos ranką, tariu nuoširdų dėkui!

B. K.

1946 sausio mėn.
Paryžius.

ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS ŽODYNAS

ENGLISH-LITHUANIAN DICTIONARY

Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas, nes jis yra geras kalbos mokytojas ir stiprus patarėjas.

Mes siūlome jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra laikomas vienas iš geriausių. Jo formatas dydis 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais audeklo apdarais. Parduodavo po $4.00; dabar mes jums siūlome bargeną—atiduodame už $3.00. Mes jų nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti.

Užsisakant žodyną, mums laišką rašyti nereikia, tik įdėk į konvertą kuponą su $3.00, ir tuojau gausite puikų Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite:

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

"GARSO" ADMINISTRACIJAI:

Šiuomi siunčiu $3.00 ir prašau prisiųsti Angliškai-Lietuvišką Žodyną:

Vardas .....

Adresas .....

.....

VAŠINGTONO (D. C.) LIETUVIŲ DRAUGIJOS VEIKLA

Spaudoje nebuvo pasirodę žinių apie lietuvių draugijos Sostinėje veiklą iš 1945 m. antrojo pusmečio. Šio rašinio tikslas tą spragą dalinai užpildyti. Toji veikla įvairi visais atžvilgiais.

Nei vienais metais draugija neturėjo tiek ir taip jaukių iškilų, kaip pereitą vasarą. Nei vienais metais nebuvo Vašingtone pademonstruota lietuviškų tautinių šokių ir lietuviškos dainos taip skaitlingomis progomis, kaip pereitais metais. Draugija buvo faktinai ruošėja tiek programos, tiek pačių vaišių dovanai Amerikos kariams Alexandria, Va., dviem atvejais. Be to, aštuonių lietuvaičių šokėjų grupė demonstravo lietuvių liaudies šokius bendrame liaudies šokių festivalyje Constitution Hall, Vašingtone. Išimtinai su lietuviška programa pasirodė Forest Glen Soldiers Convalescent Home, Ford Mead, Md., ir Stage Door Canteen, Vašingtone.

Draugijos įvairios sekcijos veikė pereitą pusmetį kaip ir anksčiau. Suruošta rezultatais sekmingų pora pramogų.

Didelis draugijai nuostolis buvo kun. Jurgelaičio, jauno domininkono, išvykimas į Peru keleriems metams specializuotis ispanų kalboje. Jam draugija suruošė gražias išleistuves. Draugija taip pat gyvai atjaučia kun. J. Prunskio išvykimą. Draugiją prieš pat Kalėdų šventes ištiko ir didelis džiaugsmas: jos ilgametis ir nenuilstamas kapelionas, kun. J. Giedra, paskirtas Nekalto Prasidėjimo bažnyčios, Vašingtone, klebonu. Tai išvisa pirmas kartas, kad lietuvis kunigas paskiriamas nelietuviškos parapijos klebonu Amerikos sostinėje ir dargi parapijai taip pagarsėjusiai dėliai jo pirmtakūno, kun. J. K. Cartwright veiklos plačiai žinomos už vyskupijos ribų. Tai istorinės reikšmės įvykis sutiktas lietuvių dideliu pasitenkinimu netik Sostinėje, bet ir kitur.

Grįžusiem Vašingtonan kariams, buvusiems ilgamečiams Draugijos nariams: B. Sienutui ir J. Vaiciekauskui suruošta pagerbimo vaišės. Pastarasis yra kartu ir buvęs Draugijos pirmininkas.

Vienas artimiausių Draugijos uždavinių yra ruošimasis tradiciniam Lietuvos Nepriklausomybės apvaikščiojimui vasario 16 d. proga. Dienotvarkėje taip pat drabužių Lietuvos pabėgėliams vajus.

Draugijos reikalais naujiems nariams patartina kreiptis arba į kun. J. Giedrą arba į Draugijos pirmininkę O. Gavelytę.

* * *

Iš kitų įvykių Sostinėje paminėtina Val. Matelio didelė auka BALF'ui atsiliepiant į lietuviškų knygų vajų. Jo paaukota 250 svarų knygų bei žurnalų, jų tarpe pilni "Židinio" ir "Naujosios Romuvos" komplektai.

Metelių šeimos taip pat reaguota laiškais į atatinkamas įstaigas bei asmenis ryšyje su tariamais gandais šių metų pradžioje apie Nepriklausomos Lietuvos pripažinimo atšaukimą.

Iš mažųjų pasaulio paminėtina prieš Kalėdų Šventes Kajeckų Gabrieliaus, nepilnų šešių metų, sveikinimas per radio ilgom ir trumpom bangom kartu su kitų tautų vaikais. Sveikinta lietuvių kalba Lietuvos berniukai ir mergaitės Amerikos vaikučių vardu ir anglų kalba Lietuvos vaikučių vardu sveikinta Amerikos berniukai ir mergaitės.

LIETUVOJE TRŪKSTA CUKRAUS

New York (LAIC).—Lietuvoje jau pradeda veikti dar nepriklausomybės laikais įsteigtieji cukraus fabrikai. Atsižvelgiant į raudonosios armijos dalinių išlaikymą, gyventojams cukraus trūksta. Kad iš ūkininkų daugiaus išspausti, įvesta cukriniu runkelių premija. Kaip praneša oficialus dabartinės kvislinginės vyriausybės laikraštis "Tarybų Lietuva", Nr. 247, runkelių augintojai gauną pusantro kilogramo (apie 4 svarus) cukraus už 100 kilogramų (apie 250 svarų) grynų cukrinių runkelių.

KATEKIZMAS

ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parašė Kun. M. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliauskas

KETVIRTOJI LAIDA

Kaina: 20c už vieną; 15c perkant 5 ar daugiau

Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prisieina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Viena puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
GARSAS
Eina Ketvirtadieniais Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Suvien. Am. Valst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00, Foreign countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

SUIRŪČIŲ AMŽIUS

Pasaulinio karo metu spaudos lapuose dažniausia buvo talpinamos žinios iš Europos ir Azijos karo laukų.

Užsibaigus karui prasidėjo naminiai šalies vargai: suirutės darbdavių ir darbininkų tarpe. Šiandien spauda yra kupina kasdieniniais pranešimais apie darbdavių ir darbininkų ginčus. Kaltina vieni kitus, o visuomenė dėl tų ginčų ir rietenų kenčia. Ir jei tokis šaly stovis ilgiau pasitęstų, sunkiai atsilieptų į Amerikos gyventojų gerovę.

Kas čia kaltas? Darbdavius kaltina darbininkus, darbininkai—darbdavius. O ką veikia mūsų valdžia? Prezidentas kaltina kongresą, kongresas—prezidentą. Tai ką gi čia paprastas pilietis galėtų susigraibstyti? Lietuvių posakis yra: niekas nekaltas—tik šuo buvo baltas.

Bet visgi kur nors čia glūdi tų suiručių priežastis. Žmonės kalba, kad kaltą valdžia. Nori visiems pataikauti, kad per rinkimus laimėtų piliečių balsus. Kiti pareiškia kitokią nuomonę — būk darbininkų organizacijų priešaky yra įsibriovę komunistiški vadai, kuriems, girdi, labiau rūpi Maskva, negu Jungtinės Amerikos Valstybės. Gal abiejų pusių nuomonės turi nemaža pagrindo. Kad Amerikos gyvenime įvairiose srityse yra daug įsibrovusių komunistų, bei komunistuojančių gaivalų, jokios šiandien abejonės nėra. Amerikos komunistų spauda kaip 'Daily Worker', pamini keletą, būtent, Louis Calborn, Ilka Chase, Mady Christians, Jose Ferrer, Sam Jaffe, Philip Loeb, Aline McMahon, Raymond Massey, Philip Merivale, Margaret Webster, Margo ir Sono Asato, kurie glaudžiai susirišę su komunistinėmis organizacijomis. Čia išvardysiu tik keletą: Abraham Lincoln Brigade, Allied voters against coudert, American committee of Jewish Writers, Artist and Scientist, American Russian Institute, etc.

Langston Hughes, komunistų taip vadinamas poetas atsiliepia apie Kristų su biauria pašaipa ir burnojimais. Jis taip kliedą: Sudiev, Jėzau Kristau, Viešpatie Dieve Jehovah, traukis šalin iš čia, užleisk kelią kitiems, kurie neišpažįsta jokio tikėjimo—kaip komunistams Marksui, Leninui, Stalinui; pasitrauk greičiau, nes nuo šios dienos pasaulis yra mūsų.

Ką gi galima manyti apie [illegible] Cavanaugh Crum, [illegible] pasisako esąs Bažnyčios narys, o savo Madison [illegible] kimas [illegible] darbe [illegible] Maskvos naivist propagandai, [illegible] akiniais laisvę nori duoda [illegible]

Tokių veidmainių ir niekšų ir mes lietuviai turim savo tarpe, tik toks, gal būt, skirtumas, kad anas Crum sąmoningai, kad atsiekti savo tikslą, taip daro, o mūsiškiai iš nežinojimo ir vien tamsumo daugeliu atvejų taip elgiasi. Tai tokių laisvoj Amerikoj turim piliečių, kuriems tikrai ne vieta mūsų tarpe gyventi, kurių kelias į Maskvą, bet, vienok, nei vienas iš jų nenorėtų ten keliauti.

Kitas liūdnas reiškinys pasirodo mūsų iš karo tarnybos grįžusiųjų tarpe. Jų tėvai meldė Aukščiausiąjį Dievą, kad jų vaikus laimingai grąžintų į tėvų pastoges. Grįžusiųjų tarpe buvo daug sužalotų ir netekusių sveikatos, bet visgi tiek susiramino, kad išliko gyvi. Bet kaip vienas kunigas karo kapelionas pareiškė, kad 30 nuošimčių sugrįžusių vyrų ir merginų iš karo tarnybos bus netekusių tikėjimo—sunku buvo tokiai pareikštai nuomonei įtikėti; vienok šiandien jau pradedame įsitikinti. Tokių randame ir lietuvių tarpe. Iš vienos šeimos sugrįžo dvi sesutės su "paviržiais". Užklaustos, kada ir kur ištekėjusios ir kokioj bažnyčioj susituokė, atsakymą davė trumpą: protestonų bažnytužėj, nes taip mudviem patinka ir mes taip gyvensim ir niekam tas neturi rūpėti. Motina verkia ir rankas laužo iš nusiminimo. Kitoj šeimoj sugrįžo iš tarnybos vyras; žmona džiaugiasi, bet neilgam, nes vyras, vieną gražią dieną, pareiškia, kad žmona nesirūpintų jo sielos reikalais, nes, girdi, nei bažnyčia nei sakramentai jam daugiau nereikalingi; čia vėl nemaža verksmo.

Taigi, kur tik pažvelgsi visur pastebėsi daug iš vėžių iškrypusių žmonių—šėlmynoj, visuomenėj.

Žodžiu, susilaukėm tikro suiručių amžiaus. Karo žiaurumas yra baisus, bet dvasinis išgverimas dar baisesnis, nes žmogus tikrai virsta gyvuliu.

Aukščiausis Dievas iš Savo didelio gailestingumo te nebaudžia, bet Savo dieviška malone te grąžina pasauliui susipratimą, taiką ir ramybę.

R. G.

LIETUVOS JAVAI—RAUDONAJAI ARMIJAI

New York (LAIC).—Iš pranešimų, tilpusių "Pravdos" Nr. 292, matyti, kad Kretingos valsčiaus ūkininkai buvo priversti ne tik suvežt jiems numatytą javų kiekį į Raudonosios Armijos aruodą, bet net atvežti 200 pūdų viršaus. Esą, dabar Kretingos ūkininkai ir vėl rengia naują "raudonąją gurguolę" su grūdais. Šį kartą ryšium su besiartinančiais rinkimais!

Tik visiškai neišmanantieji Lietuvos gyvenimo sąlygų ir [illegible] prigimties, gali patikėti Maskvos naivist propagandai, [illegible] akiniais laisvę nori duoda [illegible]

Apžvalga

SOVIETAI NUKNIAUKĖ LIETUVAI SKIRTĄ PASALPĄ

Sausio 22-ros laidoje "Novoje Ruskoje Slovo" paskelbė, kad Sovietų Rusija nepristačius Lietuvai 80 milijonų dolerių vertės maisto, vaistų ir rūbų siuntinio, kurį buvo paskyrus UNRRA. Dėl to UNRRA atstovas p. Conti pasakęs, kad ateityje pašalpa Lietuvon bus siunčiama tik paskiriems gyventojams. Dėl šio liūdno įvykio "Naujienos" rašo:

"Tai reiškia, kad Rusijos valdžia *neteisėtai suvartojo milžinišką maisto ir medikamentų siuntinį, skiriamą Lietuvai*, ir šituo būdu nuskriaudė Lietuvos žmones ant 80 milionų dolerių.

"Ir šios bolševikų suktybės įrodymas yra toks aiškus, kad UNRRA padarė nutarimą daugiau nebeleisti sovietų valdžiai kišti savo nagus prie aukų skiriamų Lietuvai!

"Pagalvokite, kiek žmonių Lietuvoje galėjo būt pavalgydinta, kiek ligonių galėjo būt aprūpinta tuo 80 milionų dolerių vertės siuntiniu, kurį *nukniaukė* 'broliški' Lietuvos respublikos 'globėjai'!

"Kada bimbininkai landžios į lietuvių butus, kaulydami aukas 'Lietuvos žmonėms' sušelpti, kiekvienas dabar žinos, ką tiems kolektoriams atsakyti.

"Ir jie žinos taip pat, jeigu dar nežinojo iki šioi, kad bolševikiškoje diktatūroje *vagystės ir korupcija* yra įsigalėjusios taip pat, kaip kad buvo Hitlerio diktatūroje. Kiekviena diktatūra yra ištvirkusi."

RAGINA RYŽTINGAI MINĖTI LIETUVOS ŠVENTĘ

"Tėvynė" Vasario 16-tos minėjimo reikalu tarp ko kito rašo:

". . . šiemet Lietuvos nepriklausomybės sukaktį minėkime dideliu pasirįžimu ir audringu ūpu. Visur, kur tik galima, rengkime minėjimo parengimus. Visur, vieningai, tarkime savo stiprų žodį, reikalaudami Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės. Rezoliucijose reikalauklme, kad būtų įgyvendinti Atlanto Čarterio dėsniai ir kad raudonojo fašizmo režimas tuč tujau būtų pašalintas iš mūsų tėvų žemės, paliekant ją demokratiškais dėsniais valdyti jos tikriems savininkams, lietuviams."

STREIKAI BRANGIAI ATSIEINA

Savaitraštis "Amerika" rašo:

"Kai kurie ekonomistai skaičiuoja, kad streikai šiai šaliai kasdien kaštuoja 60 milijonų dolerių.

"Jau du mėnesiu su viršum eina General Motors streikai. General Motors gamyba per metus siekia 3,7 bilijonų dolerių.

"Chevrolet gruodžio mėnesį turėjo padaryti 40,000 automobilių, o šių metų spalių mėn. kasdien būtų išleidę 6,800 automobilių ir 2,300 sunkvežimių.

"Oldsmobile kovo 1 d. būtų kasdien išleidęs 1,300 automobilių.

"Per General Motors streiką ligšiol algų nustota virš 80 milijonų dolerių. Darbininkams streikas reiškia ne tik algų sustojimą, bet ir santaupų nykimą.

* * *

"1944 metais plieno buvo pagaminta už 6,6 bilijonus dolerių, arba už 21 milijoną dolerių kasdien.

"Plieno pramonė kas mėnuo algų darbininkams išmoka 100 milijonų dolerių.

"Vidutiniškai už vieną valandą darbininkas ligšiol gavo 1 dolerį ir 12 centų.

"Plieno pramonė taip svarbi, kad ilgesnis streikas skaudžiai atsilieps visoje šalyje ir uždarys eilę kitų fabrikų dėl medžiagos stokos."

VIENYBĖS VIS DAR NĖRA

Visuotino Amerikos Lietuvių Kongreso troškimas matyti visas patriotines lietuvių sroves vieningai dirbant Lietuvos išlaisvinimui—dar neišsipildė. Dėl to savaitraštis "Amerika" rašo:

"Atsiminkim, kad pasaulio galutinis susitvarkymas šiais metais bus žymiai pastūmėtas pirmyn, o kai kuriose vietose ir visai išspręstas. Valstybėms rengiantis taikos konferencijai, svarbu, kad visų lietuvių pastangos kuo glaudžiausiai būtų sujungtos tam vienam ir didžiausiam tikslui—kovoti ir laimėti Lietuvai laisvę.

"Nežiūrint valandos rimtumo ir visų lietuvių bendro troškimo,—vadavimo darbai eina skirtingais keliais.

"Mes manėm ir tebemanom, kad toks išsiskyrimas yra nepateisinamas. Jeigu nori, Amerikos lietuviai gali skirtis pagal savo draugijas, partijas, laikraščius ar biznį, bet ne pagal Lietuvos vadavimą.

"Lietuvių Kongresas Chicagoje taip pat aiškiai pažymėjo, kuriuo keliu toji vienybė turi eiti, būtent—per Amerikos Lietuvių Tarybą.

"Tai visai natūralus kelias. Amerikos Lietuvių Taryba savyje telkia didžiausią šios šalies lietuvių visuomenės dalį. Tai centrinis organizuotų lietuviškų pastangų vienetas, kuriam pasitikėjimą reiškia katalikai, socialistai, sandariečiai ir dalis tautininkų.

"Bet tautininkų vadai prie Amerikos Lietuvių Tarybos neprisidėjo, kaip buvo kviesti, ir kvietimą vienybėn apėjo aplinkui.

"Jie Amerikos Lietuvių Tarybai pasiūlė sudaryti drauge su tautininkais Aukščiausią Amerikos Lietuvių Komitetą, veikiantį anapus Amerikos Lietuvių Tarybos.

"Tačiau nėra jokio rimto pagrindo tokiam komitetui, nes gi jau turim Amerikos Lietuvių Tarybą tam pačiam tikslui.

"Atrodytų, kad tokiais naujais kabliukais norima tik tolyn vienybės reikalą nuvilkinti."

ĮVYKIAMS UŽ AKIŲ UŽBĖGANT

London (LAIC).—Patrijotingai nusistatę lenkų-čekų emigraciniai sluogsniai Anglijoje, pereitų metų gale paskelbė jungtinę politinę deklaraciją. Deklaracijoje pareiškiama esą atsakomybė už būdą, kuriuo dabartiniu metu yra vykdoma masinė vokiečių tautybės žmonių deportacija iš Lenkijos ir Čekoslovakijos išimtinai krenta ant dabartinių Pragos ir Varšuvos valdovų.

Deklaracijoje patvirtinama, kad būsimąjį centrinės Europos problemų išrišimą reikia ieškoti *Centrinės Europos valstybių sąjungoje*, kur tiek lenkų, tiek čekų ginčai, neišskiriant ir kivirčo už Tešeną, ras prideramą aibem pusėm išrišimą.

Deklaraciją pasirašė žinomi "Anti-Benešinės" grupės veikėjai: Jon Lev Prohala, V. Lozak-Borin, V. Misek, dr. Karel Locher, Jiri A. D. Bertl, maj. Zdenek Sladecek ir lenkų emigracinės valdžios buv. pareigūnai J. Godlewski, J. Kuncewicz, J. Lukasiewicz, Bronislaw Skalak, S. Sopicki, ir T. Tomaszewski.

Kokį nusistatymą ši grupė užėmė UNO atžvilgiu ir kaip ji mano derinti projektuojamąją centro—Europinę sąjungą su pasaulinio saugumo struktūra—lieka neaišku.

BOLŠEVIKŲ ŽODŽIAI IR DARBAI

New York (LAIC).—Rusijos oficiozas "Izvestija", rašydamas apie piliečių teises, sakos "Sovietų Sąjungoje visiems piliečiams įstatymu garantuojama sąžinės, žodžio, spaudos, susirinkimų, mitingų, eisenų ir demonstracijų laisvė, taipgi asmens, buto neliečiamybė ir asmeniško susirašinėjimo paslaptis."

Konstitucijoje skelbiama sąžinės laisvė,—faktinai kalėjiman ir ištrėmiman brukami žmonės už relignius įsitikinimus.

Skelbiama spaudos laisvė, bet visoj Rusijoj nėra nei vieno laisvo laikraščio.

Okupuotuose kraštuose naikinama bet kuri su nepriklausomybės idėja surišta knyga. Skelbiama susirinkimų laisvė—tuo tarpu visame Pabaltijy uždarytos visos politinės nekomunistinės organizacijos. Skelbiama asmens laisvė, o dešimtys tūkstančių lietuvių, vien dėl savo skirtingo socialio galvojimo, be teismo, ištremti į Rusijos gilumą, kur baigia išmirti nuo cingos ir drugio. Skelbiama susirašinėjimo laisvė, o net ir karui pasibaigus, iš Lietuvos mes gauname rusų cenzūros iškarpytus laiškus.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO SUKAKTIS

Vasario 16-tai besiartinant, Amerikos lietuviai rengiasi, kaip ir kitais metais, iškilmingai paminėti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Tai nebus džiaugsmo šventė.

Nors karas pasibaigė jau daugiau kaip prieš pusę metų laiko, bet Lietuva dar tebėra svetimos ginkluotos jėgos okupuota. Šis okupantas, pirmą kartą įsiveržęs Lietuvon 1940-tais metais, kada jisai dar turėjo draugingus santykius su Vokietijos naciais, išplėšė dešimtis tūkstančių žmonių iš jų namų ir išgabeno gyvulių vagonais į Sibirą bei Turkestaną. Paskui kitas įsiveržėlis, Hitleris, išvežė arba išvarė daugybę vyrų ir moterų Vokietijon, ir šiandien lietuviai yra išblaškyti daugelyje Europos šalių. Karas Lietuvą nuteriojo, abudu jos okupantai išgraibė jos turtą, o likusius jos gyventojus dabar kankina bolševikų komisarai ir žvalgybininkai.

* * *

Sunku tikėtis, kad ši traginga padėtis ūmai pasibaigtų. Bet neprivalome nusiminti ir nuleisti rankų. Nenustojo vilties sulaukti geresnio rytojaus ir Lietuvos žmonės.

Nežiūrint visų nelaimių, kurios ištiko mūsų gimtąjį kraštą, jisai dar nėra praradęs savo tarptautinių teisių. Reikia griežtai atmesti tą vienur-kitur skleidžiamą posakį, kad Lietuva jau esanti palaidota" arba, kad "ji "prarado savo nepriklausomybę". Didžiosios pasaulio demokratijos Lietuvos valstybę ir šiandien tebepripažįsta. Šį faktą dar neperseniai pažymėjo oficialiais pareiškimais Jungtinės Valstybės ar Didžioji Britanija.

Tarptautinės teisės požiūriu Lietuva tebėra nepriklausoma, todėl visi jos dabartinio okupanto veiksmai, kurie tam prieštarauja, yra *sauvalės ir smurto darbai—kaip*, pavyzdžiui, tie "rinkimai" į Rusijos Sovietą, kuriuos tenai dabar ruošia bolševikai ir jų agentai.

Lietuvos žmonės niekuomet nesutiko išsižadėti savo krašto nepriklausomybės, ir iš visų žinių, kurios mus pasiekia, matyti, kad jie atkakliai priešinasi despoto prievartai. Mūsų pareiga juos šioje kovoje paremti ir jiems kuo tik mes galime padėti.

* * *

Kova dėl Lietuvos laisvės nesustos, kol ji nebus laimėta. Lietuviai beveik per pusantro šimto metų vilko rusų jungą, bet jie neišsižadėjo savo kalbos ir savo kultūrinių tradicijų. Išsilaisvinę po pirmojo Pasaulinio Karo, jie įkūrė savo valstybę ir sugebėjo tvarkyti savo ūkio ir kultūros reikalus sėkmingiau, negu jos galingasai rytinis kaimynas.

Panašioj padėty, kaip Lietuva, šiandien randasi dvi artimos jai Pabalčio tautos, latviai ir estai, ir taip pat ištisa eilė kitų Rusijos kaimynystėje gyvenančių tautų. Pasinaudodamas karo metu susidariusiomis aplinkybėmis, Maskvos imperializmas joms visoms uždėjo savo leteną.

Vakarų demokratijos, be kurių pagalbos pati Rusija būtų žlugusi, tik paskutiniu laiku pradėjo tvirčiau priešintis to agresoriaus siekimams. Grumtynės su juo dabar eina visur—kiekvienoje tarptautinėje konferencijoje, Jungtinių Tautų Organizacijos seime, ir įvairiose karo metu okupuotose teritorijose. Palaipsniui demokratinis pasaulis pradeda suprasti savo buvusiojo sąjungininko prigimtį bei tikslus.

Nebus lengva ištraukti iš agresoriaus nagų tai, ką jisai yra iki šiol pagrobęs. Bet demokratijos negali jo grobimų sankcijonuoti, jeigu jos nori įsteigti *teisėtumu pagrįstą, pastovią taiką.*

Jos turi ginti tuos principus, kurie buvo paskelbti Atlanto Čarteryje ir kituose tarptautiniuose pareiškimuose. Nuo to, kuo pasibaigs ši kova su totalitariniu agresorium priklausys ir mūsų gimtojo krašto likimas.

* * *

Mūsų, Amerikos lietuvių, visos pastangos privalo būti atkreiptos į tai, kad demokratijų laimėjimas būtų pagreitintas. Mums rūpi, kad Lietuvos kančių laikotarpis greičiau praeitų; kad lietuvių tauta nebūtų sunaikinta fiziškai; kad tūkstančiai jos tremtinių išliktų gyvi ir galėtų sugrįžti į savo tėviškes.

Todėl, minėdami Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 28 metų sukaktį, kelkime savo balsą ir reikalaukime:

Kad Lietuvoje tuojau būtų sustabdytas bolševikų teroras—areštai, suėmimai ir ištrėmimai į Sovietijos gilumą;

Kad būtų pašalinta iš Lietuvos Sovietų Raudonoji Armija ir žvalgyba;

Kad Lietuvoje būtų atsteigta žodžio, spaudos, susirinkimų ir organizacijų laisvė;

Kad Lietuvos žmonėms artimiausiu laiku būtų suteikta proga laisvai išsirinkti savo valdžią ir atstatyti savo kraštą, kaipo Nepriklausomą, Laisvą ir Demokratinę Respubliką.

* * *

Tegu šie iškilmingi Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimai sustiprina visų Amerikos lietuvių pasiryžimą tęsti kovą dėl Lietuvos Laisvės, nesigailint jėgų ir aukų ir darbo.

Amerikos Lietuvių Taryba

NAMINĖS GAMYBA LIETUVOJE

New York (LAIC).—Yra žinoma, kad karų ir įvairių socialių sukrėtimų metu, pakrypsta ne tiktai administracinis aparatas, bet ir žmonių moralė.

Alkio, šalčio, teroro, netikro rytojaus ir desperacijos veikiami, žmonės metasi į juodąjį turgų, į spekuliaciją, į vagišiavimą, į plėšikavimą ir šiaip į įvairius nelegalius užsiėmimus.

Ypatingai pelninga pasirodo naminių svaigalų gamyba, kuri dažnai okupantą apkvaišina, ji padaro mažiau pavojingu. Nuo pirmojo karo laikų, kai rusų-vokiečių frontas kurį laiką stabilizavosi Lietuvoje, o Rusijoje buvo įvesta prohibicija, gerlausiais naminės vartotojais buvo rusų kariškiai. Iš tų laikų Lietuvos kaimo žargonas pasipildė nauju žodžiu "samogonas" (supraask, savom priemonėm varyta). Naujiems vargams Lietuvą užplūdus, naminė pramonė ir vėl išsibujojo.

Vokiškosios okupacijos metu ji buvo vadinama "Mondschein"—kito okupanto atneštu žodžiu (Mondschein, reiškia mėnesiena). Šis žodis gali reikšti, kad naminės produkcija yra atliekama slaptomis, nelegaliai, nakties metu. Taip pat gali reikšti, kad jos paragavus, akysę pasirodo mėnesiena. Trečiai iš eilės okupacijai užėjus, Mondschein, greičiausia, vėl netrukus virto samogonu.

Gaunami iš Lietuvos pranešimai rodo, kad rusiškas okupantas ytin sunkiai susivaldo nepamėginęs samogono.

LIETUVOS MIŠKŲ NAIKINIMAS

New York (LAIC).—Lietuvos komunistų partijos organas "Tiesa" Nr. 253 praneša, kad miškų pramonės liaudies komisaras Penomares pareiškė, jog medžio apdirbimo pramonė Lietuvoje išaugus dvigubai. Tas reiškia, kad Lietuvos miškų kirtimas yra padvigubėjęs.

KIEK LENKŲ GRYŽO Į SOVIETŲ VALDOMĄ LENKIJĄ?

New York (LAIC).—Plačioji Amerikos spauda praneša, kad anglų karo sekretorius John J. Lawson aną dieną britų parlamente patvirtino esą iš visų trėmime esančių lenkų karių, į Lenkiją savo noru panorėjo gryžti vidutiniškai 17.2%.

Didžiausią gryžimo nuošimtį parodė britų salose laikoma lenkų kariuomenė—36.8%. Gen. Anderso korpo gryžusių karių (Italijoje) nuošimtis siekia 10.8%, o Artymuose Rytuose dislokuotų dalinių kariai parodė vos 6% gryžimų.

Kaip matome, mažiausią gryžimo nuošimtį parodė tie lenkai, kurie jau yra ragavę sovietinės tvarkos ir rusus gerai pažysta. Tai yra Artymuose Rytuose ir Italijoje laikomi kariai. Kaip žinome, jų dauguma, iki 1941 metų rudens, buvo laikoma Rusijos koncentracijos stovyklose, ir tik dėka prasidėjusiam vokiečių-rusų karui, liko iš ten paleisti. Kilmės požiūriu, jie daugumoje kilę iš Rytinių Lenkijos sričių, dalimi iš Vilnijos.

Britų salose esantieji lenkai kiek kitokio plauko. Jų dauguma buvo mobilizuota vakarų Europoje (daugiausia Prancūzijoje) iš ten gyvenusios emigracijos. Tie žmonės sovietinės tvarkos nebuvo matę ir 1939 m. lenkų katastrofoje daugumoj nedalyvavo. Taip pat neabejotina, kad jų dauguma buvo paveikta ir Maskvos propagandos, kaip tvirtino (ir tebetvirtina), "Naujoji Lenkija" yra tikrai demokratiškesnė.

Faktinai toji tiek reklamuojama naujoji Lenkija, kai kuriais požiūriais, yra net blogiau traktuojama, už kai kurias sovietų sąjungos sudėtines respublikas. Bet tą ne visi žino . . .

Mažiausią gryžimo norą parodė lenkų aviacijos dalimi—1.2%.